

A young girl with red hair and bangs, wearing a teal long-sleeved shirt, is holding the hand of an adult. She is looking up at the adult's hand with a trusting expression. The background is a soft, out-of-focus grey.

БЛАГОВІСНИК

Тема номера:
Праведник житиме вірою

З дитячою вірою,
тримаючись за руку Бога

№4, 2011

Коли прокидаються квіти

**Чи бували ви в полі у пору, коли прокидаються квіти
І лиш перше проміння втирає заплакані очі трави,
Коли сповнене серце вуста не здолають пролити –
І тоді невимовно говорять зітхання живі?**

**Я вслухаюся серцем в ранкову пташину молитву,
Що так вільно і легко долає тяжіння землі.
І злітає за нею душа в голубінь заповітну,
Розтаючи поволі в прозорій небесній імлі.**

**Крок за кроком іти... В далину. Де заграва пророча
Відкриває для духа видіння нової доби!
Повнить серце відвага, і блиском спалахують очі,
Помічаючи в небі Господнього Сина сліди!**

**Зустрічаю... Можливо, вже завтра Ти прийдеш. А поки
Я вдивляюся пильно в усміхнені очі трави.
І від свіжості неба росю вкриваються щоки.
Я люблю ці світанки. Я так їх чекаю! А ви?**

Дмитро ДОВБУШ

* * *

Вірую...
У зрадливих друзів
Та зраджених ворогів.
У безглуздість осуду
І ніч – не глупу, а незрячу.

Вірую...
Простягаю долоні
І не згораю в Вогні.
Ти даєш мені голос
І вирівнюєш вдачу.

Вірую...
Замість сліз посміхаюся.
Знову «йтиму на ти»
Із чуттями дитинними,
Щоби зрілим дитям Твоїм бути.

Вірую...
На галяві засніженій
Віднаходжу єдині сліди.
Це дорога в Еммаус.
Тут судилося нам прозріти.
Жити – вірою.
Вірую...

Світлана ПИЗА

БЛАГОВІСНИК

№ 4(74) 2011
ЖОВТЕНЬ-ГРУДЕНЬ

Журнал виходить
щоквартально

Видання Церкви християн віри євангельської України

Редколегія журналу:

М. Паночко
М. Синюк
В. Онищук
Є. Мельничук
Є. Абрамович

Головний редактор:
Юрій ВАВРИНЮК

Адреса редакції:
Журнал «Благовісник»,
вул. Вороніхіна, 14а,
м. Луцьк, 43020

Телефони: (0332) 78-99-85
(0332) 25-44-06

Факс: (0332) 78-97-98

E-mail: blagovis@online.ua

www.blag.org.ua

Розрахунковий рахунок
26000232440001
МФО 303440

в КБ «Приватбанк»
м. Луцьк, код 23253886

Свідцтво про реєстрацію
КВ № 3574 від 30.11.98

Над номером працювали:

Віктор МОКІЙЧУК
Ольга МІЦЕВСЬКА
Василь МАРТИНЮК
Володимир ШОЛОМ
Анна ЯРУТА
Наталія КОРНІЙЧУК
Дмитро ДОВБУШ

**Представник журналу
в Канаді:**

Anatoliy Koren
1764 Dingman Dr.
London, ON, N6N107
Canada
тел. (519) 685-99-88

Надруковано:

Релігійне товариство
«Місійна книжкова фабрика
“Християнське життя”
(ВСО ЄХБ), вул. В. Стуса, 3,
м. Луцьк; тел. (0332) 710874
Наклад 3500 примірників

У номері:

<i>Р.Бонке. Шосте чуття .....</i>	<i>4</i>
<i>М.Юнаковський. «Мокра» історія .....</i>	<i>7</i>
<i>С.Поляков. Оберіть вірити .....</i>	<i>8</i>
<i>Ф. Янсі. Два види віри .....</i>	<i>10</i>
<i>В. Мартинюк. Справжня віра .....</i>	<i>13</i>
<i>М. Бондарчук. Віра та фанатизм. Де межа? .....</i>	<i>16</i>
<i>В. Куриленко. Випробування віри .....</i>	<i>18</i>
<i>П. Безічев. Непозитивне «позитивне» сповідання ...</i>	<i>20</i>
<i>Д.Довбуш. Реакція віри .....</i>	<i>22</i>
<i>М. Миронова. Традиція — це не віра .....</i>	<i>25</i>
<i>Віра, загартована випробуваннями. Василь Павлов .....</i>	<i>26</i>
<i>Г. Андросов. Падіння Гехазі .....</i>	<i>30</i>
<i>Свідчення Івана Фенича .....</i>	<i>32</i>
<i>Мовою притчі. Дорога до моря .....</i>	<i>35</i>
<i>В. Мартинюк. Євангельські християни-румун Буковини .....</i>	<i>36</i>
<i>Узбекистан. Ціна віри .....</i>	<i>38</i>
<i>Поетична сторінка .....</i>	<i>42</i>
<i>Михайлові Паночку — 60. Інтерв'ю з нагоди ювілею .....</i>	<i>44</i>
<i>Новини ЦХВСУ .....</i>	<i>52</i>

Художній та технічний редактор Віктор МОКІЙЧУК

*Фото на першій сторінці обкладинки Галини Вавринюк
У номері використані фото Юрія Вавринюка,
Віктора Мокійчука, Галини Вавринюк та інтернет-ресурсів*

 При передруку посилання на «Благовісник» обов'язкове.

 Редакція не завжди поділяє думки авторів матеріалів, що друкуються.

 Надіслані матеріали не рецензуються і назад не повертаються.

«Покажи мені віру свою...» Послання Якова 2:18

Віра, без сумніву, є головним, а точніше, єдиним засобом, завдяки якому людина може побудувати свої стосунки з Богом. Цього не заперечить жоден віруючий, незалежно від конфесійної чи позаконфесійної приналежності. От тільки розуміння віри, на жаль, буває різним... Більше того, іноді навіть втрачається зміст самого терміну, коли віра ототожнюється з власними переконаннями, поглядами, традиціями чи ритуалами. А скільки списів зламано в суперечках щодо того, чия віра правильніша! Та що там списів — історія знає ганебні випадки, коли тим, хто «не тої віри», ламали кістки, хребти і — життя. Коли лилися ріки крові в ім'я торжества віри. Коли через суперечку — скількома пальцями звершувати хресне знамення — люди живцем спалювали себе.

Пристрасті не вщухають і нині. Не все гладко, на жаль, і серед євангельських християн, які (ох, до чого ж ми всі подібні між собою!), вважають себе істинними (біблійними, євангельськими, Христовими) носіями віри, протиставляючись іншим «мертвим» християнам. У протестантському оточенні також є «правильні» та «неправильні» «віри», також ідуть гарячі суперечки щодо істинного розуміння віри.

Апостол Яків дуже гарно, просто та влучно охарактеризував головну особливість віри. Зі своерідною іронією він пропонує своїм опонентам: «Маєш ти віру, а я маю діла; покажи мені віру свою без діл твоїх, а я покажу тобі віру свою від діл моїх». Ні, це не вчення про те, що здобути віру можна через добрі діла. Він просто хоче сказати, що теоретична, словесна, філософсько-богословська віра — це фікція, міраж, якщо вона не має реального підтвердження ділами. «Покажи мені віру свою...» — каже він. Можна багато говорити про віру, захищати з цього питання науково-богословські праці, але це не принесе користі, Якщо віру не можна реально побачити, помацати, почути, врешті-решт — відчутти, вона — мертва.

«Покажи мені віру свою...» — це єдине, чого хочуть сьогодні невіруючі люди від віруючих. Покажи у своїй поведінці, словах, вчинках. Назвати себе віруючим — не означає ним бути. Невидимий електричний струм має конкретні фізичні прояви у вигляді певної роботи, яку він виконує. Абсурдно говорити про електричний струм, якщо він не здатний виявити себе через якусь реальну дію. Абсурдно говорити про віру, якщо вона не виявляється у добрих справах. Нелогічно називати віруючим того, хто живе аморальним, гріховним життям і одночасно б'є себе в груди, доказуючи, що має віру «в душі».

Проста біблійна фраза: «Праведний вірою житиме» зробила переворот, революцію у серці та свідомості монаха Мартина Лютера. Вона стала причиною духовного пробудження в Європі. Вона і донині є винуватцем кардинальних змін у житті мільйонів людей, які отримують як дар від Бога живу віру, дієву віру, віру, яка змінює, живе і — творить великі діла. Божі діла.

Ти живеш, читачу, цією вірою? Якщо так, чи бачать її люди?

«А я покажу тобі віру свою...»

Шосте життя

У питанні віри ми часто стикаємося з кількома дивним поняттями, настільки дивними, що з'являється потреба пояснити, що саме ми обговорюємо. Віра — це не «вірування в те, що, як ви знаєте, неістинне» чи «вірування в те, чому немає доказів». Така віра безрозсудна. Вся Біблія — про віру, тому нам треба з'ясувати деякі факти.

Звичайна віра

Всім відомо, що віра — почуття вроджене. Ми народжуємося віруючими. Якщо ви думаєте, що у вас немає віри, спробуйте на практиці діяти без віри! Спробуйте не вірити ні у що і ні в кого — ні своїй дружині чи чоловіку, ні лікарю, ні банку, ні начальнику, ні пекарю чи кухарю. Ми не вимагаємо від людей жодних гарантій, але щодня довіряємо своє життя в руки хірургів, машиністів поїздів, водіїв, пілотів, не замислюючись про віру як таку. Саме наша довіра і є вірою в них. Віра, як імунна система, яка звільняє нас від безпідставних страхів, інакше б вони повністю паралізували б нашу діяльність.

Коли ця система терпить збої, ми набуваємо різноманітних фобій і відхилень від норми. І тоді стається нервовий зрив.

Ісус велів нам не боятися, але мати віру (див. Лк. 8:50). Не використовуйте цю просту віру — і ви ніколи не покинете своєї постелі, та й взагалі не вийдете з дому. Ви будете боятися, що небеса впадуть вам на голову. В цьому світі за кожним кущем причаїлися підступні кобри, які готові миттєво напасти, але ми продовжуємо йти далі, зовсім не думаючи про небезпеки. Біблія радить «думати скромно, у міру віри, як кожному Бог наділив» (Рим. 12:3). Христос сказав: «Не бійся, тільки віруй!» (Мр. 5:36) тому, що ми можемо вірити.

У вірі немає жодної таємниці. Найкраще вірити вміють, напевно, діти. Саме тому Ісус сказав про них, що таким належить Боже Царство. Водночас віра не відкидає розсудливості. Її не можна порівняти з унікальними психологічними знаннями, набутими силою волі та неймовірними зусиллями святими, які жили в печерах і харчувалися водою та

хлібом. Віра — це не щось особливе, вона природна для кожної людини.

А от сумнів неприродний, він, фактично, ірраціональний. Єдиним, що неймовірно дивувало Ісуса, було невірство.

Грішники також можуть вірити

Часто люди плутають віру з доброчесністю. Але доброчесність — це риса, яку треба виховувати. Віра ж не приходить поетапно, як, наприклад, навик гри на фортепіано. Люди говорять про «великих віруючих» так, наче віра буває різних розмірів, як костюми. Ми можемо мати віру, навіть якщо ми не дуже хороші. Грішники також можуть вірити, інакше б вони ніколи не могли спастися. Ніхто не може бути достатньо хорошим, але Христос учив, що всі можуть вірити. Він похвалив деяких людей за віру, але всі вони були чужоземцями, які зовсім не знали богословських істин. У Новому Заповіті є почесний список (див. Євр. 11) з переліком героїв та героїнь віри. Їх включили туди не за доблесть чи доброту, а за досконале уповання на Бога.

Віра — це звичайне для кожної людини почуття, яке робить нас незвичайними в Божих очах. У Писанні сказано: «Догодити ж без віри не можна» (Євр. 11:6). Догодити Богу можна тільки вірою, і віра доступна кожному.

Вірити? У що?

Ми — те, у що ми віримо. Тому нам слід пильніше стежити за тим, у що ми віримо. Дехто вірить у НЛО чи ж у те, що земля жива, або ж у можливість чути голоси померлих. А може, вони просто хочуть відрізнитися від інших людей. Існують мільйони об'єктів, у які можна повірити. Але найвищим є Бог. Тому у сфері вірувань ми, християни, визнаємо тільки таку віру. Дослідження показують, що практично кожен вірить у Бога, щонайменше в якогось бога. Та головне питання: якого саме.

Віра як випробування характеру

Віра випробовує нас. Той Бог, у Якого ми віримо, є вікном у нашу душу. Ми — те, у що віримо. Що можна сказати про людину, яка пробуває у вірі, яка вимагає від неї всього кілька молитов? Релігії, які вимагають мінімальних зусиль, можуть бути дуже популярними. Але Ісус Христос звертається до кожного: «Сину, віддай Мені своє серце». Легка релігія — це широкий шлях, який дедалі стає все вузьчим і вузьчим. Віра ж у Христа — це вузький шлях, який відкриває нам широкі можливості та приводить до певної мети.

Віра пов'язана з надією

Але віра — це не просто сірі клітини у дії.

За вірою має йти реакція, якась відповідь у вигляді конкретних дій. Чи робимо ми те, у що віримо? Якщо ми віримо в насіння, то сіємо його в землю. Людина, в якій є літак, але яка боїться ризикувати й не літає на ньому, — це людина з суперечливим характером. Якщо ми не чекаємо від Бога жодних дій, то з таким же успіхом можемо вірити, ну, скажімо, в Міккі Мауса.

Яків, брат Ісуса Христа, чоловік прямолінійний та суворий, у своєму короткому посланні зробив кілька жорстких, але точних зауважень: «Чи віруєш ти, що Бог один? Добре робиш! Та й демони вірують, і тремтять» (Як. 2:19). Богослов'я людей, про яких пише Яків, було правильним, але марним. Такі люди були номінальними чи формальними віруючими. Яків каже, що вони люблять гроші, що вони нетерпимі до Бога і що віра, яка не виявляється у ділах, це взагалі не віра.

Віра — це не думка вчених

Люди кажуть: «Повірю, якщо побачу». Ні, й тоді вони не повірять. Не зможуть. Ви можете вірити чи мати віру тільки в те, чого бачити не можна. Те, що ви можете побачити, не може стати підставою для віри. Якщо ви зможете довести щось, у цьому не буде віри. Ніхто не вірить, що два на два буде чотири. Всі просто знають про це. Але Богу потрібна віра, без якої Йому неможливо догодити. «Блаженні, що не бачили й увірували!» (Ів. 20:29). Такий шлях отримання Божих благословень. Не за допомогою своєї мудрості, яка здатна повірити тільки тоді, коли все виміряє рулеткою. Саме про це Павло говорив великим мислителям Греції, які знали закони математики. Їхній розум звик до точних підрахунків, і вони вирішили, що таким же чином їх високоосвічений розум зможе розв'язати й питання щодо сенсу життя та інші його проблеми й аспекти — Бога, милість, реальність. Вони спрямували й інших мислителів по хибному сліду, й дотепер ті блукають у незнанні. Саме тому Павло сказав коринтянам про учених мислителів: «...Світ мудрістю не зрозумів Бога в мудрості Божій» (1 Кор. 1:21). Віра — це особисті взаємини, а не математично доведений зв'язок між числами. Ми знаємо, що зробив Бог, але нам треба довіритися Йому. І ми не можемо вимагати жодних гарантій. Віра, як і любов, — справа серця. Ми не приймаємо рішення закохатися, зваживши всі «за» і «проти». Люди одружуються, тому що довіряють один одному, а не на підставі наукових доказів чи логіки умовиводів.

Віра і бачення

Віра — це очі, здатні бачити невидиме. Бога не можна побачити за допомогою фізич-

ної оптики. Бог — це Дух. Смертні очі надто слабкі, щоб розрізнити «образ невидимого Бога, Царя віків, нетлінного» (Кол. 1:15; 1 Тим. 1:17). Ми маємо сприймати Його таким, яким Він є. «Той, хто до Бога приходить, мусить вірувати, що Він є, а тим, хто шукає Його, Він дає нагороду» (Євр. 11:6).

Але є інший, кращий спосіб бачити. Очі можуть нас підвести. Платон, великий грецький філософ, сказав, що ми не здатні бачити предмети такими, якими вони є насправді. Мойсей «був непохитний, як той, хто Невидимого бачить» (Євр. 11:27). Якби ми вірили тільки в те, що бачимо, у що мав би вірити сліпий?

Бог — невидимий Дух, і безглуздо сперечатися і припускати, що Він є тим, чим насправді не є. Так само ми могли б припустити, що місяць зроблений із зеленкуватого сиру. Ісус сказав: «Блаженні, що не бачили й увірували» (Ів. 20:29). Такі блаженні стоять на істинному шляху. Бог і є істина, якщо ми хочемо пізнати Його. Бажання пізнати Бога, Якого можна побачити, привело до серйозних помилок. Люди створили собі бога, але за власними образом і подобою. Бог же Біблії не є таким! Люди почали поклонятися ідолам, образам та іконам. Тепер деякі вважають богом «живу землю». Вони ж можуть її бачити! Вони вважають Бога дуже великим, але Бог нашої землі набагато більший. І тут на сцену виходить Євангелія. Цього разу Бог дійсно став видимим. «Слово сталося тілом, і перебувало між нами, повне благодаті та правди, і ми бачили славу Його, славу як Однородженого від Отця» (Ів. 1:14). Це цитата з Євангелії від Івана, яка присвячена звичайному баченню. Тільки у першому розділі автор вісімнадцять разів посилається на реальне бачення. Іван пише про знання як про очевидність. Одне з його послань починається словами: «Що було від початку, що ми чули, що бачили власними очима, що розглядали, і чого руки наші торкалися, про Слово життя» (1Ів. 1:1). Іван бачив у Христі Слово життя, а інші цього не побачили і розіп'яли Його. Неможливість бачити не повинна стати підставою для невірства. Ніхто не може бачити радіацію. Але всі ми можемо побачити наслідки її впливу. Ніхто не бачить Бога, але мільйони людей можуть бачити результати Його діяльності у своєму житті. Стається щось таке, що може бути тільки від Нього. Відповідь тільки на одну молитву, одне зцілення, одне чудо, одне вибавлення від залежності — вже потужне свідчення про Нього. А таких свідчень безліч. Мільйони людей зцілюються, мільйони звільняються, є відповіді на мільйони молитов, і мільйони людей пережили те, що можна приписати лише дії Ісуса Христа, воскреслого з мертвих.

Віра чи безпорядок?

Ніщо не зможе замінити віру в Бога. Історія подає нам попереджувальний сигнал. Без пізнання Бога ні в чому немає сенсу. З древності найбільш видатні мислителі пропонували світу найрізноманітніші ідеї, упередження, марновірства та вигадки. Природу огортала завіса таємничості. Ніхто ні в чому не був упевнений, навіть у погоді та порах року. Щоб сонце сходило, люди поклонялися йому. Щоб дощі лилися на землю, їм пропонували поклоніння. Люди зверталися до рік, бажаючи їх продовжувати течію і не висихати. У кожного був свій бог. Тому Всемогутній Творець піднімав пророків, натхненних палким усвідомленням реальності існування Бога та Його волі.

Концепція Бога як Отця всього сущого була раніше невідомою. На землі відбувалися різноманітні конфлікти, і панувала кровна помста, а війна приносила славу чоловікам. Та ізраїльські пророки вчили Ізраїль не боятися небесних знамень, працювати, а не воювати. Бог пригляне за всім Своїм творінням. Людям не варто тривожитися про врожай, як це роблять язичники, які живуть докола.

Легко сидіти, дивитися телевизор й іноді казати, що ви не вірите в Бога. Але наслідки цього виявляться у вічності. Вони вже несуть у світ руйнування, розбрат, хабарництво, насильство, тероризм і злочинність. Атеїсти стверджують, що можуть жити благочестивим життям, не віруючи в Бога. Але вони забувають, що сама ідея добропорядності походить з християнства. До Христа історія була зовсім іншою, а світ набагато жорстокішим. Насправді без віри в Бога ми не можемо знати, що таке добро, а що зло. Самі люди ніколи не прийшли б до згоди в цих питаннях. Повністю невірний світ був би схожий на божевільню, у якій владу захопили пацієнти. Якщо ми не довіряємо Христу, то дуже скоро не зможемо довіряти взагалі нікому.

Віра — це рішення

Великий шведський богослов доктор Еміль Бруннер підсумував цю думку трьома словами: «Віра — це рішення». Така позиція підтверджується авторитетною думкою Ісуса. Він завжди саме так говорить про віру. Він хвалить віруючих і картає невірних. Ми можемо вірити так само, як можемо чути, бачити, торкатися, відчувати запах чи смак. Це наше шосте чуття або, іншими словами, здатність, духовне бачення, духовне вухо, щоб чути, і рука, щоб приймати Божі благословення.

Віра доступна кожному. «Я виготовлений з іншого тіста», — стверджують деякі люди. Але всі ми можемо вірити. Деякі порівнюють

віру з грошима і кажуть, що добре мати її, хоча б у невеликій кількості. Але віра — це не те, що ви маєте, а те, що ви робите. Ми всі можемо піднятися на висоти, якщо захочемо. Хто прагне до невірства? Невірство — це глухий кут, шлях в нікуди, де немає життя та любові. Щоб вибратися звідти, потрібно просто повернути назад. Біблійною мовою «покаятися» означає «навернутися», а отже, вирішити обрати віру замість невірства. Сумніви — це смерть. Обери життя. Покайся і віруй в Євангелію.

Віра — це духовна сила

І останнє, що нам треба засвоїти і що особливо стосується християн. Найбільш благочестиві, найбільш духовні люди, на жаль, можуть бути в числі тих, хто сумні-

вається. Віра і благочестя не крокують пліч-о-пліч. Часто люди вдаються до ще більшої помилки, кажучи: «Для того, щоб мати велику віру, треба бути духовним гігантом». У такому разі відбувається заміщення понять. Тверда у вірі людина дійсно є духовним гігантом. Бог віра — це духовна сила. Віра продукує добрі діла. Але добрі діла не можуть продукувати віру, точно так, як з молока ми отримуємо масло, але з масла не зможемо отримати молоко.

Віра, сильна віра дивиться на обітниці. На обставини віра не буде зважати ніколи. Над перешкодами віра сміється і твердо проголошує: «Так хай звершиться».

Рейнхард БОНКЕ

«Мокра» історія

Якось одна віруюча сестра попросила мене потримати на руках її дитину, поки вона заїде в магазин. Хлопчина був уже не немовля, але ще досить малий. Одягнутий у прості колготки, легку сорочку, так як діло було літом. Залюбки узявши його на руки, я одразу ж пригорнув його до себе, мимоволі згадуючи ранні дні власних дітей. Я був повний ентузіазму послужити сестрі, тим більше, що мова йшла про якихось п'ять-десять хвилин. Усміхненим лицем я повернувся до дитинки і заагукав своєму несподіваному підопічному. А знайома тим часом щось шукала у своїй сумочці. Нарешті вона знайшла, що потрібно, і рушила до дверей магазину. «Тільки я давно його вже не переодягала, — несподівано повернувшись до мене, сказала вона. — Так що будьте з ним обережніше, щоб не намочив!»

Мені соромно признаватися, але моє ставлення до ситуації різко змінилося. «Ось тільки цього мені ще не вистачало, — став я нервувати, — щоб мене зараз ще намочили!» Обличчя хлопчини вже не здавалося мені таким гарненьким. Його спокійна поведінка, яка радувала мене хвилю тому, тепер викликала занепокоєння: «О, затих... Напевне зараз...» Мимоволі мої руки з дитинкою відсторонилися від мого тіла, очі розширилися, а на лиці з'явився вираз, який дублює широковідоме: «Ма-а-амо!» Так я стояв з хлопчиною до повернення знайомої з магазину, в напрузі, готовий будь-якої миті... ну, ви розумієте... Ці п'ять хвилин для мене були як п'ять років...

Те, що сталося зі мною, нагадало мені про один вид ґрунту з Ісусової притчі: «А що на ка-

м'янистому ґрунті, — це ті, хто тільки почує, то слово приймає з радістю; та кореня не мають вони, вірують дочасно, — і за час випробування відпадають». Віра таких людей — як те немовля у моїй історії. Люди тримаються християнської віри, та готові миттєво зректися її, як тільки це грозить їм проблемами. Витрати жертвовного служіння не для них. Боже, бережи нас від цього! Ми кожен несемо в собі потенційну небезпеку стати подібними людьми. Хто може з нас сказати: «Я вже до крові борюся» (див. Євр. 12:4). Подякуймо Богові за його милість до нас, попросімо у Нього твердості у вірі й випробуймо себе цією історією щодо ставлення до Христа і нашої віри.

Михайло ЮНАКОВСЬКИЙ

Усе наше життя збудоване на рішеннях.

Ми можемо скільки хочемо говорити: «На все воля Божа», але без нашої волі, без нашого рішення Бог нічого в нашому житті зробити не може. Він пропонує нам допомогу і захист, але приймати її чи ні, залежить від нашого вибору.

Нам може видатися, що ми ніколи б не відкинули Божу допомогу і захист, але в реальності нерідко нехтуємо тим, що Бог нам пропонує.

Чому там стається? Бо хочемо, щоб Бог спочатку щось зробив, а потім будемо вірити в це. Але все відбувається не так.

Спочатку нам треба прийняти рішення вірити, а вже потім Бог буде діяти в нашому житті на підставі нашої віри.

У Писанні можемо побачити, як Бог не раз закликав Свій народ зробити усвідомлений вибір: служити Господу чи служити іншим богам. У Книзі Ісуса Навина ми знаходимо такий приклад: «А якщо зле в очах ваших служити Господеві, виберіть собі сьогодні, кому будете служити, чи богам, яким служили ваші батьки, що по тому боці Річки, та чи богам аморейським, що ви сидите в їхньому краї. А я та дім мій будемо служити Господеві» (Єр. 24:15).

Бог закликає нас служити Йому і покладатися на Нього. Однак ми самі повинні вибрати, кому будемо служити і на кого надіятися. В духовному світі у нас невеликий вибір: або ми служимо Богу, або дияволу. Служіння Богу — це вузький шлях віри, надії та любові. Служіння дияволу — широкий шлях, який може прикриватися різними оправданнями і добрими ділами. Але характеризується він завжди тим, що ми не хочемо підкорювати своє життя Богу. І є ще одна характеристика широкого шляху служіння (чи точніше підкорення): надія на будь-що, але не на Бога. На жаль, багато хто з християн потрапляє на цей гачок. Ми можемо навіть не помічати того, що віримо політикам, лікарям чи роботодавцям більше, ніж Богу.

У Книзі пророка Єремії Бог серйозно попереджує нас з цього приводу: «Проклятий той муж, що надію кладе на людину, і робить раменом своїм слабу плоть, а від Господа серце його відступає! Благословенний той муж, що покладається на Господа, що Господь то надія його! І він буде, як дерево те, над водою посаджене, що над потоком пускає коріння свої, і не боїться, як прийде спекота...» (Єр. 17:5-8).

Для більшості віруючих очевидно, що Богу приємно, коли ми відвертаємося від зла, залишаємо гріховні звички, робимо добрі справи, допомагаємо нашим близьким, тобто намагаємося виконувати Божі заповіді. Але в Книзі пророка Єремії Бог говорить нам про те, на що ми часто не хочемо звертати уваги. Від того, на кого ми покладаємося, живучи в цьому світі, залежить те, чи будемо ми ходити в благословенні, чи будемо мати прокляття.

ОБЕРІТЬ ВІРИТИ

Тема номера

Чому людина, яка покладається на себе, на інших людей, на якусь організацію чи державу опиняється під прокляттям? Так же живе безліч хороших людей? За що ж їх спіткає прокляття? Відповідь дуже проста. Ми можемо знайти її в тій же Книзі пророка Єремії: «Бо дві речі лихі Мій народ учинив: покинули Мене, джерело живої води, щоб собі подовбати водозбори, водозбори поламані, що води не тримають» (Єр. 2:13); «Надіє Ізраїлева, Господи, посоромлені будуть усі, хто Тебе залишає! Ті, що Мене покидають, на піску будуть списані, бо вони покинули Господа, джерело живої води» (Єр. 17:13).

Бог говорить про водойми, які не можуть тримати води. Що це? Це надія на те, що в реальності не може нам допомогти. Можна навести величезний список таких водойм. Суть їх одна: ми обираємо щось чи когось, що буде задовольняти наші потреби. І в наші дні таких «водойм» стає дедалі більше. Людина вигадує все більше способів, як задовольнити свої потреби без Бога. Навіщо молитися про зцілення, якщо є лікарі та ліки? Навіщо просити мудрості у Бога, якщо ми маємо стільки знань та мудрості в цьому світі, що самі розберемося зі своїми проблемами? Навіщо покладатися на Бога в питаннях матеріального забезпечення, якщо у світі є стільки можливостей заробити гроші? Так думають не тільки невірні, а й багато християн. І така життєва позиція відкриває нас для прокляття, оскільки всі людські спроби задовольнити потреби або оманливі, або дуже обмежені.

Якщо ми хочемо мати Боже благословення, нам треба не тільки прагнути жити за Його заповідями. Це важлива частина нашого ходження з Богом, але не єдина. Фактично, навіть виконання Божої волі для нас завжди

буде чимось складним, якщо ми не покладаємося на Бога, а намагаємося все робити своїми силами. Господь послав Свого Духа в наші серця, коли ми повірили в Нього, щоб ми могли бути світлом у темному світі (див. Мт. 5:13-16).

Зверніть увагу: спочатку Він говорить про те, хто ми, а потім вже говорить про добрі справи, які ми покликані звершати. Тобто Бог щось зробив в нас чи, точніше, Він зробив нас кимось, завдяки чому ми отримали здатність жити за Божими заповідями. Як це стосується до нашої теми? Ми можемо намагатися своїми силами бути хорошими й добрими. Але якщо ми не надіємося на Бога і на Його дію в нас, то далі чинимо, як невірні. Господь не планував, що ми будемо намагатися своїми силами любити, прощати й радіти в будь-яких обставинах. Ми можемо відчувати й пережити Його силу тільки тоді, коли приймемо рішення покладатися не на себе і свої здібності, а на Бога і Його силу, що діє в нас.

У Першій книзі Самуїла є хороший приклад того, як нам треба надіятися на Бога у будь-яких складних ситуаціях: «І було Давидові дуже гірко, бо народ говорив, щоб його вкаменувати, бо засмутилася душа всього народу, кожен обурився за синів своїх та за дочок своїх. Та Давид зміцнівся Господом, Богом своїм. І запитав Давид Господа, говорячи: Чи мені гнатися за тією ордою, чи дожену її? А Він відказав йому: Женися, бо конче доженеш, і конче визволиш» (1 Сам. 30:6-8).

Ви можете самостійно прочитати, як Давид і його люди потрапили у важку, майже безвихідну ситуацію, яка мала б стати для них великою трагедією. Вони втратили не тільки своє майно, а й свої сім'ї. Але що в цих обставинах робить Давид? Він зміцнюється надією на Господа! Він не про-

сто став молитися і вмовляти Бога якось допомогти їм, продовжуючи думати, як все погано. Такі молитви навряд чи допомогли б. Він обрав надію на Бога. А в Бога щодо цієї ситуації вже була відповідь, у Нього було рішення цієї проблеми. Однак, якби Давид не вирішив довіритися Богові, це рішення так і не втілювалося б у життя.

З чим би ми нині не стикалися, нам треба усвідомлено

**Навіть виконання
Божої волі для нас
завжди буде чимось
складним, якщо ми
не покладаємося на
Бога, а намагаємося
все робити своїми
силами.**

обрати вірити Богові, покладатися на Нього. Наші почуття і думки при цьому можуть бути під сильним тиском обставин, що оточують нас. Але ми все одно вільні, щоб зробити вибір. Жоден тиск не зможе спинити нас у нашій вірі, якщо ми самі не піддамося цьому тиску.

Вибирати вірити Богу нам треба кожен день. Не важливо, перебуваємо ми тепер під тиском проблем, чи ж у нас все добре. Коли ми постійно приймаємо правильні рішення, вони стають природними для нас. Давид багато разів приймав рішення вірити Богові, надіятися на Нього. Тому і в цій ситуації, як і у випадку з Голіафом, цей рішення було природним.

Бог хоче, щоб ми надіялися тільки на Нього. Він може діяти через людей і організації, Він може дати нам мудрість і силу, щоб ми могли почати робити неможливе.

Сергій ПОЛЯКОВ,
www.bogblag.info

Мій друг Ричард вважав слово «віра» головною перешкодою на шляху до впевненості. «Май віру», — радили інші християни, коли він сумнівався. Що вони мали на увазі? В цьому разі слово «віра» здавалося йому способом уникати питань, а не відповідати на них.

Я вважаю, що певна складність виникає через гнучкість значень, які ми вкладаємо в нього. Передусім, ми вживаємо слово «віра» для опису великих, по-дитячому простих ковтків віри, коли людина здатна отримати неможливе. Подібну, надзвичайної сили віру відчув Давид, виходячи на битву з Голіафом. У наші дні «місіонери віри» пишуть про хвилюючі чудеса, які є результатом чистої дитячої віри. Це — «зерно віри», здатне нагодувати багатьох сиріт і пересунути гору. І таких прикладів у Біблії безліч.

Але Йов та інші святі з 11 розділу Послання до євреїв вказують нам на інший тип віри. Непорочна, дитяча віра може не вижити, коли чудо не стається, коли не приходить відповідь на насущну потребу, коли густа сіра пелена закриває всі ознаки Божої турботи. Такі миті потребують чогось більшого. Тут для опису віри

я буду вживати рідко вживане слово «відданість».

Я мав бесіду з молодого медсестрою, розчарування в Бозі якої коренилося саме у заміщенні цих двох видів віри. Вихована у християнській сім'ї, вона рідко сумнівалася в Бозі. У 24 роки їй доручили палату хворих на рак. Вона розповідала мені одну за одною історії людей, яких вона доглядала. Деякі з її пацієнтів молилися щиро, з вірою, просячи в Бога зцілення чи полегшення болю. І все ж померли жорстокою, страшною смертю. Щоразу медсестра поверталася додому, пригнічена сценами приреченого страждання і бачила перед собою сліди Ісуса на картині, які вабили світлою обітницею.

Щоб чітко зрозуміти те, про що я кажу, просто прочитайте два псалми. Почніть із 23: «Господь — то мій пастир... Він водить мене... не буду боятися злого... добро та милість супроводжуватимуть мене в усі дні мого життя...» Потім поверніться назад і прочитайте 22 псалом: «Боже мій! Для чого Ти покинув мене? Далекі слова мого зойку від спасіння мого... Взиваю я вдень, та Ти не озвешся, і кличу вночі — і спокою немає мені!»

Псалом 23 є зразком безпо-

середньої дитячої віри. Псалом 22 демонструє відданість — більш глибоку, неосяжну віру. Життя з Богом може включати ту й іншу. Ми можемо переживати часи неймовірної близькості, коли очевидно отримуємо відповідь на всі молитви, і Бог здається близьким та люблячим. Ми можемо також переживати смутні часи, коли Бог мовчить, коли нічого не виходить так, як ми плануємо, і всі біблійні обітници здаються абсолютно монотонними. Бути відданим Богу значить навчитися вірити, що за туманом царює Бог; Він не покинув нас, що б нам не здавалося.

Парадоксально те, що навіть найскладніші часи в житті Йова зміцняли його віру та близькість із Богом. Глибока віра, яку я назвав відданістю, допускає паростки і силу протиріччя. Люди ростуть, борючись, працюючи, напружуючись. У якомусь сенсі людина більше потребує проблем, ніж їх вирішення. Чому не на всі молитви ми отримуємо відповіді одразу? Тому що наполеглива молитва, піст, вивчення, роздумування — це все створено ради нас, не ради Бога. Ми пристрасно бажаємо йти більш прямими, короткими шляхами. Але вони відво-

Два види

дять нас від зростання у вірі.

В есе про молитву Клайв Льюїс припускає, що Бог ставиться до новонавернених християн із особливою ніжністю, як батько, який до безумства любить новонародженого. Він наводить слова досвідченого християнина: «Я бачив багато дивовижних відповідей на молитву; деякі з них можна назвати чудом. Зазвичай відповіді приходять напередодні навернення у віру чи невдовзі після цього. Але протягом подальшого християнського життя вони стають дедалі рідшими. Відмови на молитовні прохання не лише стають частішими — вони стають більш явними, більш наподегливими».

На перший погляд, все має бути навпаки. Життя з вірою має стати легшим, а не важчим, бо ж християнин вдосконалюється. Але Льюїс наводить два яскравих приклади з Нового Заповіту, коли молитви не отримали відповіді: Ісус тричі молив відвести від Нього чашу страждань, а Павло

тричі благав Господа вибавити його від жала у тілі. Льюїс запитує: «Що ж, Бог залишає тих, хто найкраще Йому служить? Бо ж Він — Той, Хто служив Йому найкраще, сказав перед своєю смертю: «Чому Ти покинув Мене?»

Коли Бог став людиною, саме ця Людина була найменш утішеною Богом у її величезній потребі. Це — таємниця. Навіть якби в мене була на це влада, я б не наважився її досліджувати. Разом з тим, звичайним людям, як я і ви, краще не робити поспішних висновків щодо себе, коли ми отримуємо відповіді на молитви всупереч ймовірності. Якби ми були сильніші, з нами, можливо, спілкувалися б менш бережно. Якби ми були сміливіші, нас, можливо, направили б захищати найбільш надійні пости у великій битві, надаючи нам набагато менше допомоги.

Неминуче запитання

Як би там не було, я не можу просто звести приклад

відданості — віри, загартованої випробуванням, — до райдужної формули. Я розмовляв з багатьма людьми, чия рясна, чиста дитяча віра тонула в миті випробувань. За ширмою книги Йова таїться неминуче питання: якби заради випробування любові чоловік піддав свою дружину такій же травмі, яку отримав Йов, ми б вважали його хворим та ізолювали від суспільства. Якби мати заховалася від власних дітей і відмовилася вказати напрямок дітям, які потрапили в туман, ми б вважали її негідною матір'ю. Як же нам зрозуміти таке парі самого Бога, яке він уклав із сатаною у книзі Йова?

Не пропоную точної формули, лише два спостереження.

1. Ми мало розуміємо, що значить наша віра для Бога. Якимсь таємничим чином жахливе випробування Йова було цінне для Бога, тому що розкрило суть експерименту з усім людством. Не тільки віра Йова, але й мотив походження світу був поставлений на кар-

ВІРИ

ту. З тих пір, як Бог взяв на Себе ризик дати людям свободу вибору, віра — істинна, не-підкупна, вільно запропонована віра — почала мати неймовірну цінність для Бога. Немає кращого способу висловити свою любов до Бога, ніж розвивати відданість Йому.

Неправильно говорити про потребу Бога в любові Його творіння, але згадайте, як Сам Бог висловлював Своє пристрасне бажання такої любові. Це бажання, яке вартувало Йому втілення та розп'яття. Жодні людські слова не можуть умістити того, що відбулося, його значення не можна ні применшити, ні перебільшити. Як сказав Ісус, у кінці історії тільки одне питання буде мати значення: «Коли прийде Син людський, то чи знайде Він віру на землі?» Віддати Свого Сина було «платою» Бога; відповідь вірою, подібною на відповідь Йова, — вашою чи моєю — є «нагородою».

Я допускаю, що будь-кому з нас з обмеженим баченням світу важко прийняти нагороду, отриману через випробування Йова. Можливо, Бог відправляє нас на найнебезпечніші позиції, переживаючи гордість, любов, біль та докори сумління — все те, що відчуває батько, відправляючи свою дитину на війну.

Чи Бог досяг того, що хотів, випробовуючи Йова?? Тільки Бог може відповісти на це. Я вирішив, що духовна влада означає: тільки Бог може визначити, що цінне для Нього. «Блаженні ті, що не бачили, але повірили», — сказав Ісус, м'яко докоряючи Хомі. Йов побачив найтемніший бік життя, почув найглухіше мовчання Бога — і все ж вірив.

2. Бог не відгородив Себе від вимог віри.

Випробування Йова луною віддається в житті Ісуса. Він також був випробовуваний. Він також втратив найцінніше, включаючи друзів і здоро-

в'я. Як сказано у Посланні до євреїв: «Він за днів тіла Свого з голосінням великим та слізьми приніс був благання й молитви до Того, хто від смерті Його міг спасти». Зрештою Він поплатився життям.

Ми можемо ніколи не збагнути таємниці того, що сталося на хресті, але нас утішає те, що Бог не хоче піддавати Своїх людей випробуванням, Яких Він не пережив Сам. Я розмовляв із багатьма людьми, які неймовірно страждають, і не можу не підкреслити, як це важливо для них.

Вивчаючи Біблію, я здивувався радикальним змінам ставлення авторів до страждань, змінам, які підносяться до хреста. Коли автори Нового Заповіту говорять про труднощі та утиски, вони не висловлюють обурення. Вони не пояснюють причин страждання, але вказують на дві події — смерть і воскресіння Ісуса. Віра апостолів, як вони свідчили, базувалася повністю на тому, що сталося в Пасхальну неділю, коли Бог перетворив величезну трагедію в історії — розп'яття власного Сина — у день, який ми згадуємо як страсну п'ятницю. Учні, які дивилися на хрест зі свого укриття, невдовзі пізнали те, чого не пізнали за три роки перебування з наставником: коли здається, що Бог відсутній, Він може бути найближче. Коли Бог здається мертвим, Він повертається до життя.

Події трьох днів — трагедія, темрява, тріумф — стали для авторів Нового Заповіту еталоном того, як справлятися з випробуваннями. Ми можемо поглянути на Ісуса — доказ Божої любові — й не отримати відповіді на питання: «Чому?» Страсна п'ятниця свідчить про те, що Бог не залишив нас наодинці з болем. Зло та страждання, які затьмарюють наше життя, такі реальні та важливі для Бога, що Він захотів розділити їх із

нами і Сам пережити їх.

Пасхальна неділя показує, що зрештою страждання не торжествують. Тому Яків пише: «Майте, брати мої, повну радість, коли впадаєте в усілякі випробовування...» «Тіштесь з того, засмучені трохи тепер, якщо треба, всілякими випробовуваннями...» — пише Петро. «Я радію в стражданнях своїх», — пише Павло. Апостоли продовжують пояснювати те, що хорошого може принести «викуплене страждання»: зрілість, мудрість, істинну віру, наполегливість, сильний характер та багато інших нагород.

Чому треба радіти? Аж ніяк не мазохістському збудженню з приводу випробування. Чудо, звершене Богом у Пасхальну неділю, підтверджує те, що Він може зробити для кожного з нас. Страждання, про які говорили Яків, Петро та Павло, ймовірно, створили б кризу в Старому Заповіті. Але автори Нового Заповіту вірять у те, що, як зауважив Павло, «все допомагає на добро».

Цей відомий вислів часто сприймається спотворено. Деякі люди інтерпретують це твердження так: «Тільки добре стається з тими, хто любить Бога». Павло мав на увазі протилежне, і далі він розкриває те, що можна чекати від життя: недолю, утиск, переслідування, голод, наготу, небезпеку чи меч. І все ж він наполягає: «Але в цьому всьому ми перемагаємо Тим, Хто нас полюбив», бо ніщо «не зможе відлучити нас від любови Божої».

Павло стверджує, що це справа часу. Просто чекайте: Боже чудо перетворення Страсної п'ятниці в Пасхальну неділю одного разу пошириться на весь космічний простір.

Філіп ЯНСІ,
з книги

«Розчарування в Бозі»

СПРАВЖНЯ ВІРА

Люди, називаючи себе віруючими, можуть мислити і жити як язичники. Наприклад, хтось зраджує своїй дружині чи чоловікові, привласнює чуже (не важливо, конкретної особи чи державне), п'є, сквернословить, постійно свариться, але, незважаючи на це, називає себе віруючим. Чому? А тому, що не усвідомлює, що таке справжня християнська віра.

Доводилося чути свідчення тих, хто нарешті став справжнім віруючим, що до пізнання Ісуса Христа вони, коли йшли на крадіжку чи навіть на пограбування, просили в Бога допомоги. Це один з прикладів мислення язичника, який вважає, що Бог є для того, щоб виконувати його бажання. Про таких віруючих апостол Павло сказав, що вони «поводяться, як вороги хреста Христова. Їхній кінець то загибель, шлунок їхній бог, а слава в їхньому соромі... Вони думають тільки про земне!» (Фил.3:18,19).

Ми можемо асоціювати християнську віру з традиціями своєї церкви. У цьому разі «християнська віра» для нас як одна із багатьох релігій, як певний обряд, як спосіб задовольнити Бога і прихилити Його до себе певними діями. А це також помилка. Апостол Павло наголошує, що Бог «нас спас не з діл праведности, що ми їх учинили були, а з Своєї милости через купіль відродження й оновлення Духом Святим...» (Тит.3:5).

Звернімо увагу на кілька віршів із 7 розділу Євангелії від Матвія: «Не може родить добре дерево плоду лихого, ані дерево зле плодів добрих родити. Ото ж бо, по їхніх плодах ви пізнаєте їх! Не кожен, хто каже до Мене: Господи, Господи! увійде в Царство Небесне, але той, хто виконує волю Мого Отця, що на небі. Багато-хто скажуть Мені того дня: Господи, Господи, хіба ми не Ім'ям Твоїм пророкували, хіба не Ім'ям Твоїм демонів ми виганяли, або не Ім'ям Твоїм чуда великі творили? І їм оголошу Я тоді: Я ніколи не знав вас... Відійдіть від Мене, хто чинить беззаконня!» (Мт.7:18-23).

Ці вірші можна витлумачити так: якщо ти правильно віриш і справжній християнин, то ти добре дерево і не можеш приносити поганих плодів. Якщо ж ти приносиш погані плоди, то щось не гаразд із твоєю вірою, та й усім твоїм християнством. Крім того, зауважмо: ті, хто казав «Господи, Господи» доводили перед Ісусом свою гідність увійти в Царство Боже власними ділами, мовляв, ми і те робили, і ще інше. Але їм Ісус відказав: «Я ніколи не знав вас... Відійдіть від Мене, хто чинить беззаконня!» Чому так сказав Господь? А тому, що вони, роблячи щось добре, робили і зло. І те зло перекреслювало усе їхнє добро. Вони ж думали, що своїми добрими вчинками покриють свої злочини, відкупляться від них. Щось подібне роблять теперішні бізнесмени і політики, які, збагатившись неправдою і не змінюючи свого злочинного способу життя, щедро жертвують на храми, у різні благодійні фонди, думаючи, що вони таким чином

відкупляться від Божого Суду. Так само і ми можемо казати: «Ми віруючі, ми християни, ми робимо те та інше, відвідуємо служби, жертвуємо», та коли, пізнавши Ісуса Христа, не змінимося внутрішньо і будемо дозволяти собі свідомо грішити, то у відповідальну мить почуємо від Господа: «Я ніколи не знав вас... Відійдіть від Мене, хто чинить беззаконня!»

То що ж таке справжня християнська віра?

У центрі справжньої віри стоїть особа Ісуса Христа. Саме особа. Христос не абстракція, не символ, а виявлений людям Бог, реальний, живий, якого можна пізнати, як ми пізнаємо тих людей, хто нам цікавий.

Християнська віра — це не звичайна релігія, не спосіб догодити Богові, щоб отримати спасіння. У християнстві спасіння не заслуговують, його отримують через віру в Ісуса Христа. Про це каже сам Господь Ісус: «Хто увірує й охриститься, буде спасений...» (Мр.16:16), «Хто вірує в Сина, той має вічне життя...» (Ів.3:36), «Хто вірує в Мене, хоч і вмере, буде жити. І кожен, хто живе та хто вірує в Мене, повіки не вмере» (Ів.11:25,26). Християнська віра — це прийняття дару спасіння через віру в Ісуса Христа, Який придбав його для нас, узявши наші гріхи на себе і спокутувавши їх Своїми стражданнями і Своєю смертю на хресті. Так, спасіння — саме дар. На цьому акцентував апостол Павло у своїх посланнях. Зокрема в Посланні до римлян він стверджує: «Бо заплата за гріх смерть, а дар Божий вічне життя в Христі Ісусі, Господі нашім!» (Рим.6:23). Не менш переконливо він доводить цю думку і в Посланні до ефесян: «Бо спасенні ви благодаттю через віру, а це не від вас, то дар Божий...» (Еф.2:8). Ще можна сказати, що християнська віра — це прийняття любові Ісуса Христа і життя з

цією любов'ю і в цій любові. Бо усе, що зробив для нас Господь Ісус Христос — це наслідок Його великої любові до людей. Зрештою, Ісус — це уособлення любові. Апостол Іван, який споглядав Ісуса Христа, спілкувався з Ним і мав велику ласку називатися улюбленим учнем Ісусовим, із власного досвіду написав: «Ми познали й увірували в ту любов, що Бог її має до нас. Бог є любов, і хто пробуває в любові, пробуває той в Бозі, і в нім Бог пробуває!» (1Ів.4:16). Сам Господь Ісус відкрито говорить про любов Отця Небесного і Свою до людей: «Так бо Бог полюбив світ, що дав Сина Свого Однородженого, щоб кожен, хто вірує в Нього, не згинув, але мав життя вічне» (Ів.3:16), «Як Отець полюбив Мене, так і Я полюбив вас. Перебувайте в любові Моїй!» (Ів.15:9).

Отже людину, яка має справжню християнську віру, буде характеризувати сукупність таких критеріїв:

Зростання в пізнанні Ісуса Христа. Бо, зрештою, Господь відкривається людям, як написано в Посланні апостола Павла до колосян, «для пізнання таємниці Бога, Христа, в Якому всі скарби премудрости й пізнання заховані» (Кол.2:2,3). Цей самий апостол Павло у своїх молитвах просить в Отця Небесного, щоб Він дав християнам «Духа премудрости та відкриття для пізнання Його...» (Еф.1:16, 17).

Радість спасіння. Ісус Христос сказав апостолам, коли вони раділи своїй владі: «...Тіштеся, що ваші ймення записані в небі! (Лк.10:20). А коли попереджував їх про переслідування, то наголосив: «Радійте та веселіться, нагорода бо ваша велика на небесах!» (Мт.5:12). Це саме радив учням Христовим і апостол Павло в Посланні до филиппян: «Радійте в Господі завжди, і знову кажу: радійте!» (Фил.4:4).

Щира безкорислива любов до людей. У Євангелії від Луки записана заповідь любові Ісуса Христа: «А вам, хто слухає, Я кажу: Любіть своїх ворогів, добро робіть тим, хто ненавидить вас» (Лк.6:27). Цю заповідь записав і апостол Іван: «Нову заповідь Я вам даю: Любіть один одного! Як Я вас полюбив, так любіть один одного й ви!» (Ів.13:34). На цій заповіді наголошував апостол Павло в посланні до римлян: «Любіть один одного братньою любов'ю; випереджайте один одного пошаною!» (Рим.12:10). Апостол Петро також не обминув увагою заповідь любові: «Послухом правді очистьте душі свої через Духа на нелицемірну братерську любов, і ревно від щирого серця любіть один одного...» (1Петр.1:22).

Миролюбність, шанобливість, жертовність. Наприклад, що стосується миролюбності, то апостол Павло радить християнам Риму у своєму листі до них: «Коли можливо, якщо це залежить від вас, живіть у мирі зо всіма людьми!» (Рим.12:18). Стосовно шанобливого ставлення до людей, то, зокрема, апостол Петро пише церквам: «Шануйте всіх, братство любіть, Бога бійтеся, царя поважайте» (1Петр.2:17). Що ж до жертовності, то Сам Ісус Христос заповів: «Тож любіть своїх ворогів, робіть добро, позичайте, не ждучи нічого назад, і ваша за це нагорода великою буде, і синами Всевишнього станете ви, добрий бо Він до невдячних і злих!» (Лк.6:35).

Уподібнення на Ісуса Христа. Сам Ісус Христос закликає своїх послідовників наслідувати Бога, Його риси характеру: «Отож, будьте досконалі, як досконалий Отець ваш Небесний!» (Мт.5:48). Або ж: «Будьте ж милосердні, як і Отець ваш милосердний!» (Лк.6:36). Апостол Павло закликає християн: «Отже, будьте наслідувачами Богові, як улюблені діти...» (Еф.5:1). Він

Біблійна «гідравліка»

У ранньому дитинстві я ніяк не міг зрозуміти, як водії здоровенних БелАЗів можуть таким маленьким кермом повертати такі величезні колеса. У шкільному підручнику була картинка, на якій дорослий чоловік був сфотографований на фоні величезного автомобіля. Пам'ятаю, він ледь досягав половини висоти колеса. Отож керування таким велетом для мене залишалося великою таємницею.

Потім я дізнався, що на таких автомобілях встановлюють гідропідсилювачі. Іншими словами, водій, повертаючи кермо, насправді не сам повертає колеса. Він всього-на-всього приводить у дію механізм, який, підкоряючись рухам рук водія, зусиллями гідравліки змушує колеса повертатися. Так що для самого водія обертати кермо — цілком посильна праця.

Щось подібне можна бачити і у Великому дорученні Ісуса Своїм учням йти «по всьому світові» проповідувати Євангелію. Для жменьки людей проповідь Благої Звістки «до краю землі» здавалася справою нездійсненною. Але вони все-таки пішли! Ось що про це написано у євангеліста Марка: «І пішли вони, і скрізь проповідували. А Господь помагав їм, і стверджував слово ознаками, що його супроводили» (16:20). От що, виявляється, насправді рухало справу: Господь помагав їм! Апостоли виконали свою частину праці: пішли та проповідували. А Бог виконав свою: допомагав та звершав чудеса.

Так само «біблійна гідравліка» вмонтована і в життя віри кожного з нас. Ти роби те, що говорить Слово Боже! А з усіма непосильними труднощами нашого християнського шляху може справитися Бог!

Михайло ЮНАКОВСЬКИЙ

стверджує, що Бог призначив віруючих, «щоб були подібні до образу Сина Його, щоб Він був перворідним поміж багатьма братами» (Рим.8:29). Більше того, апостол Павло страждав і робив усе можливе з однією великою метою, а саме: «поки образ Христа не відіб'ється» у християнах (див. Гал.4:19). Апостол Петро також закликає наслідувати Бога: «...Але за Святим, що покликав вас, будьте й самі святі в усім вашим поведженні, бо написано: Будьте святі, Я бо святий!» (1Петр.1:15,16).

Свобода від гріха, від обставин. Апостол Павло переконує: «Христос для волі нас визволив. Тож стійте в ній та не піддавайтеся знову в ярмо рабства!» (Гал.5:1). «Господь же то Дух, а де Дух Господній, там воля» (2Кор.3:17). «Бо ви, браття, на волю покликані, але щоб ваша воля не стала приводом догоджати тілу, а любов'ю служити один одному!» (Гал.5:13).

Очікування приходу Ісуса Христа. Ісус Христос попереджав про свій прихід як праведного судді: «Бо прийде Син Людський у славі Свого Отця з Ангелами Своїми, і тоді віддасть кожному згідно з ділами його» (Мт.16:27) і закликав: «Тож пильуйте, бо не знаєте, котрого дня прийде Господь ваш» (Мт.24:42). Апостоли також нагадували учням Христовим про прихід їхнього Господа і про потребу чекати Його та пильнувати за своїм життям. Зокрема апостол Павло наказує Тимофієві: «...Щоб додержав ти заповідь чистою та бездоганною аж до з'явлення Господа нашого Ісуса Христа» (1Тим.6:14).

Згадані критерії християнської віри стають помітними в житті людини внаслідок постійних особистих стосунків з Господом Ісусом Христом, особливо тоді, коли вони досягають рівня «Христос проживає в мені» (див. Гал.2:20). Тож досягаймо справжньої віри через досягнення «з'єднання віри й пізнання Сина Божого», як сказав апостол Павло.

Василь МАРТИНЮК

ВІРА І ФАНАТИЗМ. ДЕ МЕЖА?

Часто на адресу глибоко віруючої людини (причому незалежно від конфесійної приналежності) лунають звинувачення у фанатизмі. І варто згодитися, що переважно такі закиди є небезпідставними. Історія свідчить, що у всі часи жива біблійна віра і фанатизм йшли поруч. Це явище давало про себе знати ще у часи Старого Завіту. Ісус Христос звинуватив деяких людей, що вони змішали фанатизм з чистими біблійними принципами, а іноді й намагалися замінити Божі заповіді своїми видумками (див. Мт. 15:3).

Особливо це явище поширилося у часи Нового Заповіту, оскільки християнство набуло більшого розмаху, аніж юдаїзм. Воно розійшлося по всьому світу, і, відповідно до епох та країн, набувало свого забарвлення. До живої християнської віри домішувалися людські біблійно необґрунтовані переконання.

Що ж таке фанатизм? Це сліпе бездумне служіння певній ідеї. Варто зауважити,

що фанатизм шкідливий у всіх проявах, а у сфері релігійних переконань він особливо небезпечний. Як страх перед Богом, так і ревне бажання якомога краще догодити Йому додавали людям великої насаги у здійсненні певних «подвигів».

Гортаючи сторінки історії, можна побачити, як фанатично налаштовані люди, ревно намагаючись догодити Богові, або ж боячись потрапити під Його гнів, чинили криваві злочини, свято вірячи, що вони догоджають Богові.

З чим же пов'язано те, що фанатизм так легко приживався серед богобійних людей? Куди сягає корінь цієї проблеми?

У першу чергу фанатизм підживляється необізнаністю людей в істинному Слові Божому, яким є Біблія. Яскравим свідченням цього є епоха Середньовіччя, названа істориками Темними Часами. Більшість населення була неграмотною. У служінні використовувалася Біблія, писана

латиною, тому була недоступною для загалу. Людям було легко нав'язати будь-яке переконання, оскільки вони не мали змоги звірити його зі Святим Письмом.

Другим джерелом фанатизму є уперте небажання підкорятися тільки Біблії. Люди привносять щось своє, сподіваючись цим більше догодити Богу. Це вже в 1 ст. після Р.Х. помітив апостол Павло, згадуючи людей, які захотіли поклонятися та служити ангелам, «нерозважно надимаючись своїм власним розумом», зверталися до того, чого не розуміли (див. Кол. 2:18). І це зовсім розходилося з Писанням.

Можливо, це когось здивує, але у наш освічений час релігійний фанатизм не став пережитком минулого. Він живий та продовжує неволити, а то й паралізувати свідомість людей. Сьогодні деякі віруючі люди є фанатиками, дотримуючись різних забобонів і правил, які не мають нічого спільного зі Словом Божим.

А все тому, що Біблія, Книга Правди, ними не до кінця вивчена, а то й зовсім їм незнайома. Віра в Бога ґрунтується на Божих словах, які записані у Святому Писанні, а фанатизм — на людському слові. Якщо добре знати, що каже Біблія про те чи інше, то ніхто ніколи не зможе нав'язати щось хибне, оскільки є зразок для порівняння.

Чимало людей, залишаючи гріховний спосіб життя, хочуть навернутися до Бога, до Його стандартів. Це прекрасно, адже тільки з Богом життя стає повноцінним і набуває справжнього змісту. Та іноді людині, яка увійшла в певну релігійну общину, крім Божих вимог, записаних у Святому Писанні, починають прищеплювати певні норми, правила, погляди, які не цілком відповідають Біблії. Просто хтось колись так постановив, комусь здалося щось зайвим, хтось отримав особисте відкриття, наприклад, стосовно утримання від певних речей, і вирішив поширити це на загальне. Так формуються небіблійні правила, до яких Бог зовсім не зобов'язує, але діватися нікуди, оскільки вони вже десятиліттями побутують в общині.

Бувають дрібниці, з якими можна чи то миритися, чи то їх ігнорувати. Але бувають речі, які мусять насторожити тверезомислячу і обізану з біблійним вченням людину. Бог ніколи не вимагав і не вимагає сліпого слідування за чийось словом. Біблія, навпаки, спрямовує нас до мудрості, розважності, здатності відрізнити біле від чорного, святе від нечистого.

Старозавітний муж Гедеон кілька разів просив у Бога ознаки, щоб переконатися у волі Божій, і Бог на нього за це жодного разу не розгнівався. Навпаки, утверджував Гедеона, щоб той упевнився, що дійсно має справу з волею Самого Бога.

Кожен, хто прагне виконувати волю Божу, має повне право переконатися в тому, чого дійсно хоче Бог. Бо коли в общині забороняють носити галстук лише тому, що «він показує вниз, тобто в пекло», то це смішно, а не грішно. А от коли забороняють, наприклад, одружуватися, звертатися за медичною допомогою, здобувати освіту, називаючи це гріхом і порушенням Божої волі, то тут потрібно насторожитися, бо такі заборони суперечать Святому Писанню і багатьох богобоязних людей заводять у пастку. Комусь за подібну науку доведеться нести відповідальність перед Богом, а комусь нести іноді непосильне ярмо.

Хто читає Біблію, той знає, що Бог ніколи не націлював людину на тупе, бездумне дотримання певних норм. У Святому Писанні є цілі книги, які спрямовують людей до мудрості, розважності, зрештою — до досконалості у ходженні з Богом. А для досконалості, згодімося, потрібна усестороння мудрість від Бога. Тут фанатичним, необґрунтованим переконанням робити нічого.

Марія БОНДАРЧУК
www.rubka.org.ua

Причини віровідступництва

Ми часто бачимо, як сильний сьогодні християнин завтра відступає від віри. Іноді ми запитуємо себе: «Хто ж наступний? Чи це не я?» Я не вірю, що від віри відходять раптово, хоча ми можемо бути шоковані несподіваним зовнішнім проявом жахливого гріха. Але насправді цьому передують безліч маленьких гріхів.

Ось зовнішні причини віровідступництва: жадібність та сріблολюбство (див. 1 М. 13:10, Єр. 7:1-24, Ів. 13:29); безбожне товариство (див. 1 М. 19:26); страх (див. Мт. 26:70-74); гордість та зверхність (див. Пр. 16:18); егоїзм (див. Пр. 14:14); ідолослужіння (див. 2 М. 32:8); непослух (див. 1 Цар. 15:11); чужі жінки (див. Неем. 13:26); прагнення до влади (див. Дії 8:19); любов до нинішнього віку (див. 2 Тим. 4:10).

Але істинні причини віровідступництва криються набагато глибше. Ось вони:

1. Небажання відходити від суєти цього світу для усамітненого спілкування з Богом. Багато з людей, які поверталися до Бога після відступництва, зізнавалися, що причину свого повернення у світ вони бачать у своєму фатальному небажанні регулярно проводити час з Господом.

2. Небажання молитися. І часто саме те, що заважає нам молитися, потім стає причиною падіння.

3. Небажання читати Біблію, що позбавляє людину можливості пізнати волю Божу та бездоганий Божий план з нас.

4. Небажання відвідувати Церкву (див. Євр. 10:25).

5. Небажання бути слухняним Духу Святому (див. Еф. 4:30).

6. Небажання сповідувати Христа (див. Мт. 10:33).

7. Небажання ходити у світлі (див. 1 Ів. 1:7).

Тому дозвольте мені побажати вам іменем Господа і Його силою ніколи не відступати від віри. Зважаючи на все сказане і глибше дослідивши всі ці моменти, будьте дуже-дуже пильні, щоб не покласти непотребства перед своїми очима (див. Пс. 101:3). Істинно, перед нашими очима має бути лише Ісус (див. Євр. 12:2). Прагніть «до мети за нагородою високого поклику Божого в Христі Ісусі» (Фил. 3:14).

Албан Дуглас,
«Сто біблійних уроків»

«Я ЗНАЙШОВ СЕНС ЖИТТЯ В ХРИСТИЯНСЬКІЙ ВІРІ»

Хлопці грали у війну. Повз них проходив Вітя з сестрою. Гра однолітків привернула увагу Віктора. Він глянув на них — і відчув різкий біль. Стріла потрапила хлипчині в ліве око і вибила його.

Через кілька років він зайшов в гості до свого друга. Той знімав перо з ручки (у 60-ті писали саме перами) і ненавмисне потрапив хлопцеві в здорове око. З тих пір Віктор поринув у повну темряву. Це була страшна втрата, але не кінець нормального життя. Нині Віктор Куриленко — відомий християнський проповідник і вчитель Біблії, ведучий радіопрограми «Життя», яка транслюється у країнах СНД. А ще проповідник, учитель, доктор богослов'я. Викладає в біблійних школах США та України, бере участь у молодіжних та сімейних конференціях в Україні, Росії, Молдові, США. Веде годинну телепрограму на місцевому телебаченні. Автор книг «Наше нове життя», «Життя, віддане Богові», збірки віршів «Життя».

— Вікторе Павловичу, наскільки велика різниця між сприйняттям навколишнього світу людей зрячих і незрячих?

— Вважається, що, втрачаючи зір, людина позбавляється 90% сприйняття навколишнього світу. Це величезний контраст, велика втрата, але не кінець нормального життя. Сліпий може зосередитися на тому, що в його душі, читати за Брайлем, слухати книги в аудіозаписі, розмірковувати над життям. Я знайшов сенс життя в християнській вірі та виконанні біблійних принципів.

— Як ви думаєте, чому люди, фізично не обмежені, часом вважають себе нещасними і впадають у депресію?

— Більшість із них — слабовольні. Але насамперед причина в тому, що вони не знають Бога. Усі їхні надії і бажання — у матеріальному світі. Їх життєві опори слабкі, тому вони часто підводять. А звідси — розчарування, депресії, іноді самогубства.

— Як вам вдається вести активний спосіб життя?

— Перш за все, мені допомагає дружина, яка вже 30 років є моєю подругою, помічницею і матір'ю моїх дітей.

По-друге, допомагають друзі, які мене люблять. Але головне джерело моєї сили і натхнення — Бог. Хто вірує в Бога і живе з Ним, той має все. І моє життя — реальне підтвердження цього.

— Ваша порада тим, хто не вірить, що сліпа людина може бути щасливою.

— Хтось сказав, що щастя — це потрібність іншим. Постарайтеся бути доброзичливими, корисними людям, що навколо вас. Не концентруйтеся на своїх проблемах, а шукайте можливості комусь допомогти. У якому б складному становищі ви не опинилися, завжди знайдуться люди, яким важче, ніж вам. Любити інших і жити для них — так учить моя улюблена книга Біблія.

Розмовляла Світлана Степаненко
www.prochurch.info

ВИПРОБУВАННЯ ВІРИ

«Майте, брати мої, повну радість, коли впадаєте в усілякі випробовування, знаючи, що досвідчення (випробування) вашої віри дає терпеливість» (Як. 1:2).

У житті дуже часто ми щось випробовуємо: літаки, автомобілі, навіть прості буденні речі. Те, що випробуване, дуже ціниться, бо надійне, міцне, довговічне, і йому можна довіряти. Те ж саме можна сказати і про нас: якщо людина випробувана, надійна, ми їй довіряємо.

Як же проходить випробування? Зазвичай двома найбільш розповсюдженими методами: навантаженням і часом. Цими методами випробовують все: речі, шлюб, дружбу, любов. Якщо щось протягом тривалого часу витримало випробування навантаженням, воно дуже ціниться.

Так само випробовується і наша віра. Вона випробовується скорботами, спокусами, різними навантаженнями і — часом. Дехто приходить в Церкву, щиро любить Бога, радіє спасінню, прощенню, ніби все добре, але коли бачить, що віра — це серйозно, це марафонський біг, кажуть: «Ні, це не для мене!» Віра повинна пройти випробування навантаженням та часом.

Випробування нашої віри відбувається через спокуси в думках та обставинах. Думки можуть бути важкими, нестерпними, такими, що приводять до розчарування, депресії. І той, хто справився зі своїми думками, навчився їх сортувати, він витримає і випробування в життєвих обставинах.

Інша категорія випробувань: обставинами життя, які тягнуть, валять нас до гріховних насолод. Це як батіг та пряник: думки, що призводять до депресії, розчарування, діють як батіг, а гріховні насолоди — як пряник. Спочатку диавол діє на нас батоном: у голову лізуть думки про те, як нам важко, Бог нас не чує, на серці тягар, приходжу на зібрання, молюся, а Бог не відповідає; а після цього підсовує отруєний пряник: «А якщо ти зробиш ось те, чи те, отримаєш насолоду, будеш щасливий».

Так ми проходимо випробування на вірність Богові. Чому деякі християни відпадають від віри в Бога? Тому що вони не вміють захищатися в спокусах. Коли приходять спокусливі думки, чи то депресивні, розчаровуючі, чи, навпаки, такі, що ведуть до гріховних насолод, важливо виграти битву в думках. Бо те, що є в наших думках, ми будемо робити і насправді. Наші думки тісно пов'язані з усім нашим життям, і диавол це добре знає. Головне — захопити думки, а далі людина буде говорити і робити те, що в думках. Це лише питання часу: при сприятливих обставинах думки стануть реальністю.

І є два види зброї, які допоможуть нам вистояти у випробуваннях: меч Слова Божого та щит віри (Еф. 6:10-18). У наших випробуваннях нам потрібно мати знання Слова Божого та тверду віру в Бога. Саме вони допоможуть справитися зі спокусами у думках та в реальності. У Посланні до коринтян апостол Павло каже: «Зброя бо нашого воювання не тілесна, але міцна Богом на зруйнування твердинь, ми руйнуємо задуми, і всяке висення, що підіймається проти пізнання Бога, і полонимо всяке знання на послух Христові» (2 Кор. 10:4,5). Якщо наші думки будуть «полонитися на послух Христу», наша віра витримає будь-які випробування.

**З проповіді Віктора КУРИЛЕНКА
«Випробування нашої віри»**

НЕПОЗИТИВНЕ «ПОЗИТИВНЕ СПОВІДАННЯ», АБО ЧАРІВНИЙ КЛЮЧИК ДО НЕБА

«Позитивне сповідання» вже кілька десятиліть активно проповідують різні християнські вчителі. І окремі його ідеї часто можна почути й у наших церквах. Підняти це питання нас спонукало те, що основою цього вчення є саме віра. Але, на жаль, віра в те, чого насправді немає. Є багато людей, які вірять, що зцілені, хоча відчують нездужання і жоден з лікарів не підтверджує ніяких змін на краще в їхньому стані.

Чи погано вірити? Ні. Але часто така «віра» веде до розчарувань та повної зневіри. І саме це найнебезпечніше у так званому «позитивному сповіданні».

Так, ми маємо вірити Богові, і з цією вірою приносити Богові наші «бажання молитвою й проханням з подякою» (Фил. 4:6). Але основою цієї віри мають бути не наші позитивні слова, не твердження про те, що ми віримо, а усвідомлення того, що Бог суверенний і остаточне рішення щодо нашої ситуації приймати саме Йому. Наша ж віра та довіра Богові полягає в тому, щоб з радістю приймати все те, що Бог посилає нам.

Скільки не кажи «халва», у роті солодше не стане (Східна мудрість)

Сидить харизмат в пеклі і, прикривши очі, безперестанку повторює: «А я вірю, що я в раю...» (З недуховних анекдотів).

«Ви слабкі? Добре! Сповідуйте протилежне. Чому? Тому що витвором своїх уст ви насичуєтеся. Але якщо ви фізично слабкі й кажете: «Я слабкий», — таким і будете. Якщо у всій своїй фізичній слабкості говорите: «Я сильний», — будете здоровим, бо «язик мудрих — лікує» (Аделада С. Жизнь и смерть — во власти языка).

«Які в людини думки, така вона сама. Це означає, що якщо її сповнюють думки про невдачі, то вона буде невдахою; якщо думки про бідність — буде бідною... Якщо ж людина думає про успіх та добробут, то в неї буде успіх і добробут» (Аделада С. Победа над греховными мыслями и чувствами).

Ох уже ці позитивні спові-

дування! Пам'ятаю, як на зорі своєї християнської юності я намагався, лежачи на дивані, силою віри і сповідання вимикати світло в кімнаті. Не досягнув успіху. Щоразу доводилося вставати.

Але коли я чув чергову проповідь про четвертий вимір віри і решту привабливих бонусів, які сиплються з «небесного мішка» на власників позитивно підвишеного язика, то починав зневірюватися. Не бачити мені золота та діамантів...

Та й деякі біблійні праведники «у світлі» цих проповідей здавалися невинуватими лузерами. Бо ж що це за сповідання? «Я вбогий та бідний...» (Пс.69:6). «Смердять та гниють мої рани з глупоти моєї... Скорчений я, і над міру похилений, цілий день я тиняюсь сумний, — бо нутро моє повне запалення, і в тілі моїм нема цілого місця...» (Пс.37:6-8). «А я червяк, а не чоловік, посміховище людське й погорда в народі» (Пс.21:7).

Словом, юність моя була серйозно затьмарена заздрістю

до тих, хто позитивно сповідує швидкі покупки білих кадиллаків. Правда, цих авто на вулицях мого рідного міста я так і не побачив. А міфічне процвітання ніяк не ставало реальністю в моїх друзів. Винятком були тільки особливо безсовісні пастори, які, обіцяючи іншим життя з надлишком, увесь надлишок забрали собі.

Про логічні та історичні зв'язки цього вчення з окультизмом Куїмбі, Мері Беккер Едді, «Християнської науки» та «New Age» можна досить багато прочитати в інтернеті. Але мене не це сьогодні цікавить. Сьогодні я хотів би розглянути деякі тексти, на які опираються проповідники позитивного сповідання і перевірити, чи є в Біблії вчення про «позитивне сповідання».

Отож: «Смерть та життя у владі язика». Цей уривок потрібно читати в контексті: «Розлючений брат протиставиться більше за місто твердинне, а сварки, немов засуви замку. Із плоду уст людини насичується її шлунок, вона насичується плодом уст своїх. Смерть та життя у владі язика, хто ж кохає його, його плід поїдає» (Пр.18:19-21).

Тут автор притчі має на увазі людські взаємостосунки. Якщо брати сваряться, то вони наче перебувають в оточеному місті (люди, які пере-

бувають в оточенні, приречені на голодну смерть), але якщо вони вміють домовлятися один із одним, то зможуть вижити і благополучно вийти з ситуації, що склалася. Тому від того, як ти підбираєш слова у спілкуванні з братом, залежить твоє життя чи смерть. Тут зовсім не йдеться про молитву чи про заяви-сповідування перед Богом.

Наступна фраза, якою часто оперують «Язик же премудрих — то ліки». Ну, це навіть не цікаво. Треба хоча б зрідка розгортати Біблію і читати ці цитати повністю: «Дехто говорить, мов коле мечем, язик же премудрих — то ліки» (Пр.12:18). Якщо припустити, що лікування тут не метафоричне, а буквальне, то треба було б визнати, що й у роті інших, про яких йдеться вище, замість язика металевий клинок! Однак тут Біблія каже лиш про втіху, яка, мов цілюща олива, летиться з уст мудрої людини.

Ще один популярний вислів: треба кликати «неіснуюче, як існуюче» (Рим.4:17). Але в тексті йдеться не про сповідування Авраама чи будь-якого іншого віруючого. Це Бог наділений такою рисою — творити реальність Словом Своїм. Бог викликав Словом Своїм наш світ із небуття, Він животворить мертвих. Але ніде в Писанні не сказано, що християнин має робити спроби творити щось своїм словом *ex nihilo* (з нічого).

І ще один момент, на який опираються послідовники позитивного сповідування: «Наша віра «вивільняє» силу Бога. Якщо немає віри і позитивного сповідування, то Бог нічого не може зробити. «І Він тут учинити не міг чуда жодного, тільки деяких хворих, руки поклавши на них, уздоровив» (Мр. 6:5).

Ще в школі учитель англійської мови пояснив нам різницю між англійськими дієсловами *can* та *may* (в шкільних словниках вони

обидва перекладені одним словом «могти»). Він казав: «Якщо ви запитаете «*Can I come in?*» — англієць здивується. Звичайно ж, ви можете зайти, тому що у вас є ноги. Тому треба запитувати: «*May I come in?*»

Грецький вислів «не міг» з чисто граматичної позиції може означати будь-що від «не мав фізичної можливості» до «не мав морального права». І останнє значення було відоме Маркові. Наприклад, у Мр. 2:7 це слово явно явно вживається у значенні «не мав права». У Мр. 6:5 абсолютно той самий випадок. Бо євангеліст в другій частині цього уривка все ж стверджує, що Христос звершив-таки декілька чудес. Якби тут йшлося про фізичну неможливість проявити божественну силу, то жодних винятків бути б не могло. Але тут є очевидна вказівка на те, що Христос не вважав за потрібне «розсипати перли» перед невіруючими насмішниками. «Не міг», у значенні — не захотів.

То ж бо наше невірство не «зв'язує» Бога, а віра не «розв'язує» Його. Творити чи не творити чудо — це суверенне право Бога. Він може прислухатися до нашої мольби, а може й не задовольнити нашого прохання. На все Його воля. Але наївно думати, що наше «сповідування» позбавляє Бога можливості діяти: «Я

знаю, що можеш Ти все, і не спиняється задум у Тебе!» (Йов. 42:2)

Але невже в Біблії нічого не сказано про позитивне сповідування? Мені здається, що сказано! Ось вам доволі позитивне сповідування: «Сьогодні чи завтра ми підемо у те чи те місто, і там рік проживемо, та будемо торгувати й заробляти» (Як. 4:13). Тільки чомусь апостол дає цьому сповідуванню негативну характеристику: «...Ви, що не відаєте, що трапиться завтра, яке ваше життя? Бо це пара, що на хвилю з'являється, а потім зникає! Замість того, щоб вам говорити: Як схоче Господь та будемо живі, то зробимо це або те. А тепер ви хвалитеся в своїх гордощах, лиха всяка подібна хвальба!» (Як. 4:14-16).

Шукайте передусім виконання Божої волі, навіть якщо вона суперечить вашим бажанням. Відкривайте свої бажання перед Богом (див. Фил. 4:6), але пам'ятайте, що навіть Найкращий із тих, хто молився, не отримав позитивної відповіді, коли просив, щоб чаша оминула Його. Хай же нашим позитивним сповідуванням стануть Його слова: «Не Моя, а Твоя воля хай буде» (Лк. 22:42).

І хай береже вас Господь від міфічних сповідувань!

Павло БЄГІЧЕВ

реакція віри

Я був у місті, коли подзвонила мама і попросила терміново приїхати. Маршрутне таксі везло мене додому, вуста шепотіли молитву. В кімнаті на дивані лежала моя рідна сестра, яка була страшенно бліда і ледве вимовляла слова. Ми молилися і чекали «швидку». Її руки почали німіти і синіти...

* * *

Вам легко в натовпі людей впізнати християнина? Як відрізнити віруючу людину від інших? Одяг? Зачіска? Мелодія на мобільному? Рибка на автомобілі? Біблія в руці? Слова? Погляд?

Цього досить? Ви впевнені?

«Ти знаєш, мені не вистачило сміливості, — очі мого знайомого дивилися в підлогу, — я не зміг...» На роботі був бенкет, на бенкеті був алкоголь. «Мене запитали, чому я не п'ю...» Був вибір — придумати якусь відмовку або визнати себе віруючим. «Я не зміг...»

Зброя біля обличчя і тільки одне запитання: «Ти віриш в Бога?» Це трапилося 20 квітня 1999 року в школі Колумбайн, штат Колорадо. 13 чоловік загинуло і 23 було поранено від рук двох божевільних підлітків. Пізніше історія однієї з убитих лягла в основу книги: «Вона відповіла: «ТАК».

Ми легко роздаємо людям назви: це віруючий, а це — невіруючий, а це — напіввіруючий, здебільшого оцінюючи фасад. Фундамент залишається в землі — невидимий для наших очей.

* * *

Ніч. В'язниця. Двоє чоловіків. Мерехтливе полум'я свічки кидає на сиру стіну химерні тіні. Один із них пише. Слабкий вогник осяє його молоде обличчя, що вже встигло набутти недитячих вольових рис. Десь із глибини камери лунає тихий, але твердий голос літньої людини. Коли наше око звикне до темряви, ми зможемо роздивитися сивочолого старця, що сидить, прихилившись до стіни. Його погляд, здається, пронизує граніт, проходить крізь простір і час, силкуючись відшукати призабуті образи далеких друзів. Голос старця тремтить, очі блищать від сліз. «Напиши їм, як я їх люблю, як я за ними тужу...»

Ми у Древньому Римі. Приблизно 61 рік н. е. Цей лист, продиктований Тимофію, Епафродит понесе у Филипи, де лишилася вірна церква, започаткована апостолом Павлом. Час не стер обличчя братів, відстань не притупила любові. Ґрати в'язниці не в силах здолати єдність духу. «... Я маю вас у серці, а ви — ніби в кайданах моїх... спільники мої в благодаті!»

Вістка про арешт Павла облетіла церкви... Взято керівника і наставника! Що ж тепер? Ховатися? Перечекати? Втекти?

А тим часом із різних кінців почали надходити звістки, від яких у старця із Тарсу на очі наверталися сльози: «Бог підняв нових проповідників у Римі!», «В Ахайї — звіщають про Хри-

ста!», «Молоді брати благовістять у Кілікії!»

«...Напиши — моє ув'язнення не зупинило Євангелії! Багато братів зміцнилися і стали проповідувати Боже Слово ще з більшою відвагою!» (Фил. 1:14).

Стоп! Досить дивна реакція на гоніння, вам не здається? Згадайте забарикадованих у горниці учнів після розп'яття Ісуса Христа. Переляканого слугу Єлисея, що бігає по міському мурі. Десятьох вивідувачів Обіцяного краю, що ледве проговорили: «Не ввійдемо!» 22 000 (!) боязких «воїнів», яких Гедеон відправив додому... Усі вони відступили назад, коли побачили небезпеку.

Узбекистан. Служіння в центральній церкві Ташкента. Раптом у дверях з'являються люди у формі. Всі присутні будуть переписані. Кожного з них чекають штрафи. Декого виженуть з роботи... «Коли усі пішли, ми з дружиною лишилися самі в порожньому домі молитви, — розповідає єпископ Сергій Нечитайло. — Аж раптом нашу увагу привернуло дивне шарудіння. Підійшовши, ми знайшли двох літніх сестер, що ховалися в шафі. Їх же і в'язниця жодна вже не прийме... — подумав я...»

* * *

Ви любили уроки хімії в школі? Я відразу полюбив — з того моменту, як розбив першу пробірку і побачив першу хімічну реакцію. Пам'ятаю один урок. Перед нами стояли посудини з прозорою рідиною, на вигляд — зовсім однакові. Поруч у спеціальних пляшечках — реактиви. Завдання: визначити, що знаходиться в кожній пробірці. І ми почали «хімічити»... Десь змінювався колір, десь виділявся газ, а десь... нічого не відбувалося. Зовсім нічого... Бо там нічого не було, крім води.

* * *

Він стояв і сміявся. Його голос, мов грім, покривав Ізраїль ганьбою. Голови воїнів опускалися додолу. Мечі безсило висіли на поясах. Спітнілі долоні боязко стискали древка списів. І нічого не відбувалося. Зовсім нічого. Ось уже 40 днів...

«Гей, ви не бачили Еліява? Де сини Єссея? — Давид весело пробирався через табір ізраїльтян. — І чому вони всі такі похмурі?...» Аж раптом почувся крик: «Гей ви! Нікчемні пси! Боягузи! Хто з вас вийде проти мене? Ви — кволі невдахи! Раби!»

Біблія говорить просто: «Давид почув». Все! Це початок реакції. Два елементи вступили у взаємодію. Рвучкий інстинктивний поворот голови — і зіниці звузилися у напрямку ворога! «Хто цей необрізаний???» Ви чуєте в серці Давида наростаюче шипіння? Вогонь вже виплескується з очей, кроки мимоволі спрямовуються на поле бою. «Дайте мені що-небудь важке, я здійму неславу з Ізраїлю!» Будь ласка, вдивіться в його лице — це йде вже не протистий пастушок, а помазаний цар! Такого Да-

вида ще не бачив ніхто. Тільки леви і ведмеді, що нападали на отару старого Єссея, перед смертю...

Коли ВІРА вступає в реакцію з ВИПРОБУВАННЯМ — відбувається ВИБУХ, що зносить усе! І тоді абсолютно не має значення, що у твоїх руках — меч чи камінь, скільки тобі років, наскільки міцні у тебе м'язи і чи знаєш ти стратегію ведення бою. Ця реакція вивільняє безмежну Божу енергію, якій байдуже, якого розміру у Голіафа спис. Ти ідеш — і перемагаєш. Без варіантів. У тебе просто немає іншого виходу, бо в тобі діє Бог! Це відбувається ніби мимоволі, без надзусиль і зайвої метушні. Це і є — надприродна дія віри.

Одного місіонера в Китаї затримали за розповсюдження Біблій. Його жорстоко стратили, розп'явши між двома зігнутими деревами на палючому сонці, аби відбити в християн усяке бажання їхати в Китай. Та щойно ця звістка стала відомою, сотні нових місіонерів із Бібліями з різних сторін прорвали кордон, атакуючи атеїзм жертвовною любов'ю Христа. Багато з них заплатили своїм життям. Але реакція спрацювала на 100 відсотків. У тих — хто був наповнений не просто водою.

* * *

Симон Петро плакав... Хто зрозуміє його сльози? Хто зустрів цей погляд Учителя крізь полум'я багаття на первосвященницькому подвір'ї? Реакції не відбулося. «Я не зміг...» Та ще цей півень... Вам це знайоме?

Якось, повертаючись додому пізно ввечері, мені довелося проходити повз шумну компанію, у якій було кілька моїх знайомих. Один із них (який, до речі, згодом став християнином) наздогнав мене — і зав'язалася розмова про Бога. Тим часом у хлопців закінчилося спиртне. Обступивши нас, вони почали просити гроші. У мене, звичайно... Я був упевнений, що не зламаюся, тому твердо відповів, що не можу їм сприяти у вживанні алкоголю. Але отриманий удар у груди десь розвіяв усю мою сміливість...

Я йшов додому і думав: «Петре, як я тебе розумію!...» Я не зміг...

Не так вже й складно одягнутися по формі, виконати певні обряди і повісити на церкві табличку «Християни Віри Євангельської». Але буде момент, коли доведеться відповідати за свою назву — що тоді?

У Ташкенті з 5000 членів церкви після гонінь залишилося 2000. А ви кажете! Одяг, музика... Чи є у наших серцях те, що вирізняє нас серед незнайомих Бога людей? Те, що дозволяє безпомилково впізнати в натовпі Давида, Павла... Коли Бог додає у наше життя краплю випробування, чи відбувається реакція, що засвідчує нашу назву?

У моєму серці закарбувалися очі однієї людини. Ніколи їх не забуду. Сестра стояла пе-

ред церквою і плакала. У неї виявили підозру на рак. Але її очі! Це були не просто сльози страждання чи болю. Я був просто вражений від бездонного відчаю, що приречено дивився з її зіниць... Ця людина була повністю переможена Голіафом свого горя. Навіть не вступивши з ним у бій!

Ви бачили наляканих християн, які бігають від одного пастора до іншого? У паніці спостерігають за кризами, епідеміями і катастрофами? І, здається, більше бояться антихриста, ніж чекають Ісуса Христа. Які тільки й говорять — про «666» і біометричні паспорти. Будь-яка проблема чи хвороба здатна ввести їх у депресію. А як же наказ Ісуса: «Випростуйтеся, і підійміть свої голови, бо наближається ваше визволення!»?

«І тепер споглянь, Господи, на їхні погрози, і дай Своїм рабам із повною сміливістю Твоє Слово звіщати!» — молилися апостоли (Дії.4:29). А чому не: «Забери цю владу, поміняй президента, зупини гоніння!»? Павло просив: «Моліться, ...щоб дане мені слово відкрити уста свої, і зі сміливістю провіщати таємницю Євангелії!» (Еф.6:19). А чому не: «Помоліться, щоб були кращі умови, більший пайок, тепліша ковдра, щоб Бог звільнив мене від кайданів...»? Це — реакція віри, яка не помічає проблем, а бачить — ціль!

Як часто навіть дрібні проблеми можуть вибивати нас із колії. У цей час — миру і тишкуну — ми втомлюємося, йдучи з пішими. Ніхто не кидає до в'язниць, ніхто не забирає дітей... Але чи можемо ми вийти проти своїх особистих Голіафів? Ми терпимо роками їхні насмішки — над нами і над нашим Богом...

Був Бог, був цар Саул, були воїни від юності, були мечі. Але реакція відбулася лише в тому серці, де знайшлася віра. Давиде, де ти це набав? Хто влив у тебе цей надприродний реактив? Я впевнений, що майбутній цар розповів би нам про пустелю, про арфу... І про часи самотності, коли до нього приходив Бог і ставав частиною його єства.

Ці моменти не забути. Цей час ні на що не промінєш. Коли Він ближче, ніж просто поряд. Ти дивишся на Його славу, захоплюєшчись мужністю і силою Царя. І в якийсь момент усвідомлюєш, що десь глибоко в душі з'явилося щось тверде і непорушне. І ти знаєш, що це — Він!

* * *

...Маршрутне таксі везло мене додому, вуста шепотіли молитву. Чомусь замість тривоги серце почало наповнюватися натхненням, ревністю до боротьби! Це було схоже на хімічну реакцію, яка відбувалася десь всередині та якої я не міг до кінця усвідомити. Нарешті прибула «швидка», лікарі стурбовано оглядали дівчинку — а дух чомусь торжествував, ніби передбачаючи перемогу! Я не впізнавав себе: де по-

дівся мій нерішучий характер, страх?

Цей день приніс багато змін. Небо вперше приймало гарячу сповідь з уст моєї сестри, батько вперше в риданнях впав на коліна перед Богом... А я вперше у житті пережив справжню реакцію віри.

А! Сестру невдовзі виписали, нічого серйозного...

* * *

Пройшов час — і Симон Петро стояв перед синагогом. «Хто ви і Яким іменем це робите?!» Чи вистойш тепер? Чи не затремтять вуста? Але це був вже інший Петро — Петро, у якого ввійшла Божа любов — вогнем Тиверіади і Божа сила — вогнем П'ятидесятниці. «Яким іменем? Зараз повідомлю!» Реакція пішла!.. «Тоді Петро, переповнений Духом Святим промовив: «...Іменем Ісуса Христа Назарянина, Якого — ВИ розп'яли!» (Дії 4:8). Це — людина, переповнена Богом! Вона — безстрашна.

Реакція віри не залежить від твоїх зусиль, це просто те — що вклав у серце Господь.

«А бачивши сміливість Петра та Івана, і спостерігши, що то люди обидва невчені та прості, дивувалися, і пізнали їх, що вони з Ісусом були» (Дії.4:13). Без коментарів. Щоб світ повірив у нашого Бога, він має впізнати Його в нас і побачити, що ми готові за Нього померти.

* * *

Я зустрівся з тими ж хлопцями через рік. Тільки їх було більше, ніж минулого разу. «Гей, ти! Закурити є?» Щось обпекло зсередини вогнем! Це було воно! Я подивився їм прямо в очі — спокійно, але твердо. Було таке враження, що погляди викреслювали іскри. «Ні!» — це все, що я сказав. Вони просто пішли — без єдиного слова.

Ще один Голіаф лежав, повалений Господом. Я відчував себе вільним.

А ти?

Все залежить від твоєї реакції.

Дмитро ДОВБУШ

Традиція — це не віра

— На Різдво збираюся піти до церкви, — урочисто заявила одна моя знайома. За останній рік у її житті відбулася низка нерадісних подій: спочатку її чоловік втратив роботу, потім за борги банк забрав у них машину, а згодом і будинок.

— Минулого року на Різдво до церкви не пішла, так проблем набула, — продовжувала вона. — Не підкажеш церкву, де служіння найкоротше? Нам би туди, де можна якнайшвидше звільнитися до святкового бенкету. О, ти не уявляєш, яке я купила чудове плаття! Всі помруть від заздрощів!

Святкові вогники на вулицях, різнокольорові ялинки, музика, подарунки нагадують про «сезонне вшановування» Бога, коли всі вирушають до церкви, щоб відзначитися в «Книзі відвідувань» небесної канцелярії, — мовляв, був. Другу галочку вони поставлять на Великдень, чим вичерпають свою фантазію «добрих справ», на які повинен відреагувати Господь і змахнути Своєю чарівною паличкою, за велінням якої повернуться робота, машина і будинок.

Укладаючи своєрідний договір з Богом «Ти — мені, я — Тобі», ми настільки впевнені в його працездатності, що навіть не звертаємо уваги на відсутність під ним Божого підпису. Двічі на рік ми беремо цей уявний документ із запиленої полиці і вирушаємо до церкви, щоб продовжити його термін, сподіваючись, що коли будемо вставляти в небесний банкомат кредитну картку Божого благовоління, вона буде працювати і видавати необхідний продукт — здоров'я, гроші, кар'єру, успіх.

Люди встановлюють свої правила гри, пояснюючи таку позицію формою «так прийнято», а традиція — річ статична і непохитна. Все б нічого, якби традиції ґрунтувалися на вірі, а не на забобонах, які диктують умови договору з Богом, під якими Бог ніколи не підпишеться. Якщо зібрати всі твори автора на ім'я Забобон, вийде багатотомна праця, граніт науки якої успішно гризе народ.

«Так прийнято» — це перепустка на вихід з території, що охороняється Богом. Традиційна «народна віра», яка склалася з марновірств і прикмет, домислів та невігластва, нагадає тупі механічні рухи запрограмованої машини, що не включає навіть бажання дізнатися, наскільки увічнена традиція припадає до смаку Богу.

Одна східна притча розповідає про монастирського кота, який любив складати компанію монахам в молитві голосним мурчанням. Щоб не заважав, наставник дав розпорядження учням щоразу перед молитвою прив'язувати кота у внутрішньому дворі монастиря. Його продовжували прив'язувати і після смерті вчителя. А коли не стало і кота, учні завели собі іншого, щоб, як і раніше, пильнувати заповіді свого гуру. Йшли роки, змінювалися учні, ще частіше змінювалися коти. Але у віддаленому гірському монастирі завжди пам'ятали, що не можна приступати до молитви, не прив'язавши перед цим кота. А найздібніші учні написали праці про значення і необхідність обряду прив'язування кота для повноцінної медитації.

Наше різдвяне відвідування церкви — ніщо інше, як ритуал прив'язування кота. Виконуючи приписи традиції, що виступає в ролі нашого гуру, ми сподіваємося вразити цим учинком Бога і покласти у свою кишеню плоди Його милості. Милувати і любити (незалежно від частоти наших відвідин церкви) Творець буде завжди, та право харчуватися зі Свого столу Він дає тільки Своїм дітям. Діти ж — це ті, які обирають не лукаву традицію, а щоденну віру.

...Чи сказала я своїй знайомій, щоб вона відкинула бажання виконати релігійний обряд? Звичайно, ні. Раптом, станеться диво? І на тому служінні Господь зійде з лялькової різдвяної листівки, і у Своїй реальній величі та силі звільнить її від рамок традиції, і вона зрозуміє, що Бог їй потрібен завжди. А дворазова дієта на рік — не найкорисніша...

Марина МИРОНОВА

ВІРА, ЗАГАРТОВАНА ВИПРОБУВАННЯМИ

У 2011 році українські п'ятидесятницькі церкви відзначають своє 90-річчя. Виникнення і поширення п'ятидесятницького руху пов'язують передусім з іменем Івана Воронаєва. Але самотужки йому б це не вдалося. Довкола нього було багато людей, вірних Господу, які багато зробили для поширення Слова Божого і ціною власного життя заплатили за ту віру, яку Господь вклав у їхні серця.

До згаданого ювілею Володимир ФРАНЧУК видав книгу «Пробудження: від центру Одеси до околиць Росії», яку можна назвати знаковим явищем в українській християнській літературі. Ця книга — результат 30-річної дослідницької та письменницької діяльності автора. Окрім того, що оповідь охоплює двотисячолітню історію християнства і, зокрема, його поширення на території України, її провідною темою є саме пробудження початку минулого століття. На основі історичних документів, свідчень очевидців та інших матеріалів автор намагається розкрити подвиг віри, явлений основоположниками п'ятидесятницького руху. Одним з них є Василь Степанович ПАВЛОВ. Його ім'я вперше згадується у відомостях про перший обласний з'їзд служителів церков ХВС Одеської області, який відбувся 7-10 вересня 1924 року. На цьому з'їзді було утворено обласний Союз християн євангельської віри (ХЄВ), заступником голови якого було обрано саме Василя Павлова. Далі у книзі ми знаходимо безліч цікавих відомостей про життя цього служителя, які й пропонуємо сьогодні нашим читачам.

Перші роки життя та навернення

Василь Степанович Павлов народився у 1890 році. Своїх батьків він не знав. Тьмяні дитячі спогади залишилися тільки про матір, яка привезла його в дитячий притулок. Вона написала записку працівникам притулку, що хлопчика звати Василем, і залишила його назавжди. Потрясіння було настільки сильним, що хлопчик знепритомнів. Оскільки цей притулок був православним та іменувався на честь апостолів Петра й Павла, дітям, які виховувалися тут, давали прізвища Петров або Павлов. Так хлопчик став Василем Павловим. Згодом його передали на виховання одній бездітній молдавській сім'ї, яка жила в селі Слободзея. Прийомний батько хлопчика виявився грубим. Він поводився з хлопчиком суворо, а іноді й жорстоко. Умови

життя були дуже важкими. Коли Василь трохи підріс, його змушували важко працювати, погано годували й часто били. Зрештою його знову забрали в дитячий притулок.

Пізніше хлопчика ще раз передали для виховання — цього разу старому Веремію. Дід Веремій ставився до хлопчика досить добре, і, здавалося, тепер він-таки отримав справжнього батька.

У селі Слободзея були віруючі люди, яких зневажливо називали «штундистами». Вони таємно проводили свої маленькі зібрання недалеко від дому, де жив Павлов. Саме вони й подарували 17-річному юнакові Новий Заповіт, читаючи який він прийняв Ісуса Христа й покаявся. Василь став християнином на все життя. Він почав ревно проповідувати Євангелію, свідчити про Бога своїм товаришам. Коли дід Веремій дізнався про

це навернення, то вигнав його з дому.

Випробування віри

Ось що розповідає про це син Василя Павлова Микола: «З часу батькового навернення його господар став називати його не інакше, як «антихрист». Він не тільки принижував його, але й часто бив, не давав їсти, наполягаючи, щоб батько відмовився від «єресі». Але тато настільки полюбив Ісуса, що одного разу сказав господареві: «Мені краще померти з Христом, ніж жити без Нього». Ці слова так розлютили діда Веремія, що він схопив вила і хотів устроїти їх у спину бідного сироти. Коли ж приступ люті відійшов, то він просив пробачення у батька, але не припинив своїх спроб добитися відречення від «єресі». Однак все було намарно.

Одного разу господар поїхав на тиждень із дому, закривши «антихриста» в льосі без їжі та води. Ключі забрав із собою і сказав: «Тепер побачимо, як твій Бог допоможе тобі й збереже». Так батько залишився в темному, сирому, холодному підвалі, не знаючи, скільки часу проведе там. Батько почав молитися. І раптом почув тихий голос, який назвав його ім'я. Спочатку подумав, що йому видалося, але голос повторився, і він побачив світло у стелі. Голос прошепотів: «Васю, ось шматок хліба й вода, але коли приїде батько — не видавай мене».

Бог прихилив серце сина господаря, який носив батькові їжу та воду й передавав її через «душник» у погребі.

Через тиждень повернувся господар. Він був п'яний, але пам'ятав, що його впертий працівник сидить напівмертвий у погребі. Коли відчинив-

ши двері, він почув спокійний голос Василя, то злякався. Його плани та наміри зруйнувалися. Він зрозумів, що не зможе зламати цього юнака і що йому дійсно допоміг Бог».

Але на цьому старий Веремій не заспокоївся. Одного зимового вечора він виштовхав Василя в сорочці та босим із хати і повів на край села, змушуючи відректися від віри. Коли юнак відмовився зробити це, старий прогнав його і сказав, що вб'є, якщо ще раз побачить у селі.

«Побитий, роздягнений і босий батько знову звернувся до Господа: «Куди мені йти? Поможи мені!» Вирішив йти за вітром, куди приведе Бог. Скільки йшов, не пам'ятає. Раптом попереду вгледів вогник. Побіг до будинку і постукав у двері. Відчинила дівчина, і він почув, що в домі йде служіння. Та побігла кликати батька, щоб розповісти йому про дивного юнака, який прийшов до них. Коли ж підійшов батько, то побачив роздягненого молодого чоловіка, який на колінах палко дякував Богові. Господь привів його до братів та сестер, які оточили його ласкою та турботою».

Невдовзі Василь одружився. Всього з дружиною Харитиною в них з народилося п'ятеро дітей.

Ув'язнення та амністія

До 1914 року в них народилося двоє дітей. Але тут в країні почалася Перша світова війна — і молодого батька призвали на службу в царську армію. Як й інші християни, Павлов відмовився брати в руки зброю. Крім того, дуже багато бесідував з людьми про віру, проповідував Євангелію. Начальство змушувало його мовчати, але християнин все одно продовжував свідчити, за що не раз потрапляв на гауптвахту і був побитий. Одного разу після 25 ударів шомполами Василь знепритомнів.

Лікар, якого викликали, зробив висновок, що той помер. Наступного ранку похоронна команда, яка прийшла підвал за тілом, налякалася, побачивши, що Василь сидить, притулившись до холодної стіни, щоб полегшити біль. Довелося перевести його в госпіталь, де він продовжував свідчити людям про Христа. Тому, зрештою, справу Павлова було передано у трибунал, який виніс йому смертний вирок.

Дружині дозволили один раз зустрітися з чоловіком. Вони тоді попрощалися назавжди... Харитина, повернувшись у село, зібрала там селян, які поважали сім'ю Павлових і написали ласт до царя, який у відповідь на їхнє прохання замінив смертну кару 20-річною каторгою. Однак невдовзі стався Жовтневий переворот — і всі політичні та релігійні в'язні були випущені на свободу...

Павлов із радістю повернувся на батьківщину і через декілька років, у 1921 році, заснував у Одеській області хутір Надія, де оселилося безліч його одновітців. (Цікаво, що коли в радянські часи повсюдно перейменовували населені пункти, те ж саме чекало й Надію. Але селяни повстали проти

Дорогами віри

цього, не без лукавства заявляючи, що Надія — це дуже хороше слово, бо саме так звуть дружину Леніна. І це допомогло — влада відступила. Так і дотепер є село Надія в Розділянському районі Одеської області. І живуть там серед інших селян також і Павлови).

На початку 1924 року Василь Павлов приїхав у Одесу і побував там на зібранні християн євангельської віри. Там він почув про хрещення Святим Духом і почав досліджувати це вчення. У серпні цього ж року отримав хрещення Святим Духом, за що був відлучений від баптистської общини. Непорозуміння виникли й з дружиною, але згодом Господь вирішив ці питання.

Спочатку Павлов як проповідник активно працював на Одещині, а згодом переїхав у Північний Кавказ, де довго служив як благовісник. З його активною участю створювалися церкви в Ростові-на-Дону та його околицях. Син Павлова Георгій згадував також, що деякий час їхня сім'я жила в Армавірі, де також збудовувалися церкви Божі, започатковані братами з Ірану.

Члени Правління Всесоюзного Союзу І.Е. Воронаєв — президент, В.С. Павлов — заступник президента, Г.Г. Панурко — секретар і козначей (справа)

Загроза арешту і дивне збереження

У 1930 році відбулися масові арешти служителів братства ХСВ. У той час Павлов знову жив у Надії. Була різдвяна ніч, коли до дому Павлових під'їхала вантажівка і чекісти грубо стягли хворого чоловіка з ліжка, підштовхуючи до виходу. Він зробив кілька кроків і в безсиллі впав, знепритомнівши. Переконавшись у тому, що він насправді у лихоманці й живим його можуть не довести, чекісти вирішили залишити його вдома, наказавши згодом з'явитися в Одесу, в ГПУ, до слідчого Іванова.

Через кілька тижнів Павлов слухняно вирушив у ГПУ, але Іванова не було на місці. Василь прочекав його до вечора і, зрештою, хтось із помічників Іванова, не маючи вказівки, як діяти далі, відправив його додому, мовляв, викличуть, коли буде потрібно.

Чи то у перевантаженій арештами та пошуками машині репресій стався несподіваний збій, чи слідство прийняло Василя Павлова за його однофамільця Миколу Павлова, арештованого одночасно з Воронаєвим, чи то були якісь підступні задуми КДБ — невідомо, але Василя Степановича в Одесу так і не викликали.

Господні благословення на Кавказі

Виждавши певний час, служитель зрозумів, що Бог не даремно залишив його на свободі — треба продовжувати працю. До того він дуже багато працював на Кавказі, але так і не дійшов до дуже важливого міста, до якого так прагнув, — Баку.

Про перебування Павлова в Азербайджані розповідає Катерина Миколаївна Бойченко (в дівоцтві Казанченко). Ось її розповідь: «Хоча ми й були охрещені Святим Духом, але

не бачили прояву духовних дарів у нашій церкві. У той час із Одеси в Баку приїхав брат Павлов. Він почув про нашу молоду общину в місті Сальяни і захотів відвідати нас. Тоді наша мама захворіла малярією і кілька місяців лежала в дуже важкому стані. Малярія дає дуже високу температуру, людина слабне, не хоче нічого їсти, тільки губи змочує водою.

Знаючи, що приїдуть гості, ми накрили столи. А мама лежала в спальні. Та коли гості увійшли в наш дім, брат Василь запитав: «А де господиня дому?» Ми сказали, що хворіє, і він одразу ж захотів її побачити. Після короткої розмови з мамою служитель запитав, чи вона вірить у те, що після молитви стане здоровою. Мама відповіла: «Так, вірю, але вам треба з дороги відпочити, поїсти, а потім вже за мене помолитися». Але брат Павлов сказав: «Ні, без вас ми за стіл не сядемо, тому що

Съезд Всесоюзного Союза христиан евангельской веры СССР. 13 октября 1927 г.

радість буде неповною...»

...Ми допомогли мамі стати на коліна. Маму помазали оливою. Брат Павлов звершив дуже коротку молитву, буквально слів 10-12, поклав руки на голову хворій і одразу ж почав дякувати, що Господь почув його молитву і послав зцілення. Одночасно й хвора підняла вгору руки та почала голосно славити Бога... Вже на кухні я запитала маму: «Мамо, а ти справді здорова? Ти відразу дізналася, що зцілена?» Вона відповіла: «Коли брат молився і поклав на мене руки, то я відчула, що на мене зійшла сила і що я отримала зцілення, тому й почала славити Бога». Для мене це було велике чудо».

За час перебування в Азербайджані Василь Павлов трудився в Баку, Сальянах, російському селі Зубовка та інших населених пунктах. Поступово церква в Баку міцніла, було обрано служителя. Звіщати Євангелію там ставало дедалі важче, і сім'я Павлових повернулася в Україну. Це було влітку 1932 року. На той час дім молитви, побудований християнами в Надії, вже був конфіскований владою. На богослужіння збиралися в домі Павлових.

Арешт та ув'язнення

Невдовзі за ним приїхали. Цьому передував донос його односельчан, що Павлов «пропрокує про настання часу голоду в Україні і попереджує людей, щоб ті запасалися зерном, тому що хліба скоро не буде». Павлова заарештували. А до великого голоду, від якого померли мільйони людей в Україні, залишалися лічені місяці...

Василь Степанович був засуджений особливою радою трійки у 1933 році за антирадянську агітацію і контрреволюційну діяльність і відправлений у застінки ГУЛАГу. Господь зберіг його життя в нелюдських умовах каторжних робіт у Карелії, потім його

відправили на страшне будівництво в таборах Середньої Азії. Відомо також, що Павлов був у таборах під Карагандою, а останнім місцем його заслання було селище Янгіюль під Ташкентом.

Це не пройшло безслідно для Василя Степановича. Здоров'я значною мірою було підірване. Було очевидно, що

відійшов у вічність 8 травня 1948 року.

Замість епілогу

Так сталося, що рівно через сорок років після смерті Павлова, по крупинках збираючи цей дорогий матеріал з історії нашого братства, я мав можливість відвідати Надію. Після зустрічі з

Сім'я Павлових на місіонерському служінні в Азербайджані. Сальяни. 1932 г.

довго він не протягне. Але Василь Степанович чимсь приглянувся начальнику тюрми та його дружині, які з невідомих причин почали допомагати йому. І таким чином йому вдалося дожити до звільнення.

Звільнення з в'язниці та останні роки життя

Звільнили Василя Степановича під час війни, але довго не дозволяли повернутися додому. Відомо, що одна яра атеїстка попросила поселити Павлова в її квартиру, обіцяючи, що за три місяці зробить його безбожником. Однак не минуло й трьох місяців, як вона сама стала християнкою, а в її домі почали збиратися віруючі. З цього дому Василь Павлов і вирушив в Україну...

Поки добрався в Надію, йшов уже 1946 рік. І там, на хуторі Надія, з повною надією на Того, Кого палко любив і Кому вірно служив, тихо

дітьми Павлова хотів піти на могилу брата, але мені сказали, що могила не збереглася — в радянські часи колгоспне керівництво наказало розорати старе кладовище, де він був похований. Було літо, наставали жнива. Син Василя Степановича Георгій показав мені широке поле. І побачив я, що тепер там, де покоїться прах нашого брата, велично піднімається важке спіле колосся. І згадалися мені слова з писання: «Істинно, істинно говорю вам: якщо пшеничне зерно, впавши в землю, не помре, то залишиться одне, а якщо помре, то принесе багато плоду». На хуторі Надія, як і колись, є церква ХЄВ. І живуть там Павлови — його діти та внуки. І пастором цієї церкви також брат Павлов...

Фото з книги

«Пробудження: від центру Одеси до околиць Росії»

Вибір Єлисея

Гехазі в чомусь був особливим, бо саме на нього звернув увагу Єлисей серед десятків пророчих синів, які оточували його — того, хто прийняв дух Іллі-пророка. Гехазі був спостережливим. Це він повідомив Єлисея про головну потребу бездітної багатожінки (шунамітянки). Гехазі був слухняним, старанно виконував доручення свого вчителя. Мабуть, що цю рису у ньому спочатку помітив Єлисей. Отже, бачимо, що Гехазі мав задатки, щоб духовно зрости і приносити добрі плоди у житті та служінні Богові. Але у його житті дуже скоро виявилися діла гріховної плоті.

Чи побачив Єлисей духовні мінуси у своєму учневі? Певно, що так, і не тільки він, але й жінка-шунамітянка. Вона не довіряла йому, тому на запитання Гехазі, чи все в неї добре, сказала, що так, все добре (хоч у неї помер єдиний син). «Як справи?» — «Добре!» — кажемо ми, аби припинити подальший діалог. Святий чоловік Божий (саме так шунамітянка називала Єлисея) часто бував у домі тієї жінки, а значить був там і Гехазі. Мабуть, раніше він зробив вчинки, які компрометували його статус учня пророка в очах тієї богобійної жінки.

Чому Єлисей відмовився від подарунків Наамана?

Сирієць Нааман отримав чудесне зцілення від прокази згідно зі словом Єлисея. Він хотів віддячити пророку щедрими і багатими дарами. Але

Єлисей рішуче відмовився від його дарів, хоча той і вмовляв його їх прийняти. Чому ж так вчинив пророк Божий?

Саме Бог — Той, хто щедро дає Свої дари! І Бог дає свої дарунки без умови (як часто чинять люди): «Я тобі, а ти — мені». Нааман міг подумати, що зцілення чи спасіння можна купити за матеріальні дарунки (звичайна думка, властива язичникам), у нашому розумінні — через релігійні ритуали, обряди, десятину, пожертви, добрі справи.

Дарунок язичника для пророка Божого неприйнятний. Нехай язичники будуть краще винні дітям Божим. «Не будьте винні нікому нічого,

вала одразу — Нааман утвердився у вірі в живого Бога і став розпитувати, як йому поклонитися істинному Богові, узяв землі з Ізраїлю тощо.

Що ж зробив Гехазі? Він захотів отримати ці дари і побіг за колісницею Наамана, щоб обманом взяти в нього ці дари. Таким своїм учинком він:

1) похитнув у Наамана правильну уяву про істинного Бога, начебто істинний Бог мінливий — то Він говорить одне, то інше, мовби з Богом можна й поторгуватися;

2) Гехазі не тільки спокусився на матеріальний зиск, а ще гірше: оббрехав Єлисея — людину Божу;

3) Гехазі обдунив, крім Наамана, ще й Єлисея: «Відкіля, Гехазі?» — поставив йому рятівне запитання пророк. Незважаючи на падіння Гехазі, йому Бог давав шанс покаятися. Бог не карає одразу, а дає шанс виправитися. Гехазі, бачачи проникливість Єлисея, усі чудеса, які той чинив, сподівався все ж таки приховати свій учинок. Більш, ніж дивна поведінка, але чи не так чинять деякі сучасні християни, коли ховають гріх, у надії, що все якось минеться само собою? «Нікуди не ходив раб твій...» — не моргнувши оком, дав відповідь Гехазі. Його вчинок був свідомий, це не було помилкою простодушної людини, початківця віри;

4) Гехазі маніпулював ім'ям Господа. «Живий Господь!» — ці слова сказав Єлисей, коли відмовився від дарів язичника, і ці ж слова промовив Гехазі, коли побіг за На-

блаженніше давати, ніж брати» — саме так навчає нас чинити Євангелія.

Відмова від дарів спрацю-

Падіння Гехазі

аманом... Це вже духовне вчення: не візьму — перше (істинне); ні, таки візьму хоча б що-небудь, навіть буду для пристойності відмовлятися, але потім погоджуся — це друге вчення (хибне). Напевно, Гехазі вважав, що діє ситуативно більш правильно, обачніше, ніж його вчитель: пройде час — і Єлисей йому ще й спасибі скаже, тому що ті часи були голодними, а в заповзятливого учня є запас... Коли питання стосується спасіння душі — не час брати гроші, срібло чи золото... Коли діє Бог — Він діє безкоштовно... «Але ж я не просив — він сам мені дав...» Це не виправдання. Декотрі євангелісти привчаються брати дарунки: у село поїхав, щось там побалакав (як дехто каже про свої проповіді) стареньким бабусям — і «На тобі, синочку, молочка, яєчок, приїжджайте ще...» Спочатку скромно відмовлявся, потім узяв, а потім уже дивиться очікувально: де моя баночка свіженького молока?...

Причини падіння Гехазі

1. Хибна уява про нагороду. Гехазі не мав терпіння, прагнув одержати нагороду за духовну працю негайно. А можливо, комусь нагорода буде лише у вічності? «Та ж ні! Хочу зараз!» — чи не так міркують декотрі сучасні християни?

2. Любов до грошей.

3. Честолюбство.

4. Неправильне уявлення про справедливий розподіл матеріальних речей.

Гехазі міркував приблизно так: «Єлисей відмовився взяти від цього сирійця дарунок... Нерозумно, якийсь сирієць, який багато разів грабував Божий народ, а добро, що він привіз, чи не належить по праву дітям Божим? Сирієць має достаток, а пророк Божий нестаток — я виправлю це... Живий Господь, Єлисей непра-

вий. Я краще знаю». «Ми — діти Небесного Царя і повинні мати краще, ніж інші!» — чи не таке вчення несуть деякі течії сучасного християнства?

Можливо, Гехазі загордився і вже вважав себе особливим, що от усі справи вирішуються і проходять саме через нього... Прохачі звертаються до нього, і він вирішує, чи сказати про те Єлисею, і саме його посилає Єлисей. «Та я вже сам майже пророк!» Чи не такі думки можуть прийти в наші голови: я особливий, обраний Богом і це вже щось-таки значить... Я заслуговую більшого... Коли шунамітянка обминула Гехазі й припала до ніг Єлисея, його честолюбство було зачеплене, і він спробував відтягти її від пророка. «Нам хтось щось винен за наше служіння Богу і наші добрі справи!» — це думка помилкова і смертельно небезпечна.

«Ондечки брат має дорогий автомобіль, будинок (і не один)... А я труджуся в церкві більше нього, а того не маю, виправлю я це становище — саме зараз Бог дає мені цей шанс — живий Господь!» Багато хто йде шляхом Гехазі: «розкручують» на гроші ново-навернених простодушних Нааманів, кидаючи служіння — тільки прокази Наамана на собі, на жаль, не зауважують, інші ж — більш чесні — покидають служіння і йдуть у бізнес, у заробляння грошей. «А що робити?» — запитують вони риторично, бо знайшли для себе виправдання, що хто не турбується про домашніх, той гірший від невірного. Але є третій шлях — бути цілком залежним від Бога, служити Йому і не гнатися за довгим карбованцем і безкінечним поліпшенням матеріального добробуту. Але це вже шлях істинної віри.

Точка зору

І найголовніше — Гехазі втратив віру (чи спочатку не мав її), він не дивився в майбутнє і навіть не прийняв уроків минулого — Ілля вибрав Єлисея й той одержав подвійно дух Іллі, тож міг сподіватися на подібне й Гехазі... Але він не був далекоглядним... Блиск срібла та золота, яке міг одержати негайно — засліпив його очі й затьма-рив розум.

По суті духовне падіння в житті кожного християнина — не справа одного моменту, це поступове відступлення від віри. Вчинок Гехазі з Нааманом — це вже результат того, що проросло в його серці набагато раніше. Коли чудесне стає повсякденним, коли прославляння Бога стає розвагою, коли служіння Ісусу Христу стає яскравим видовищем — це трагедія, це духовне падіння, це проказа Наамана на сучасних християнах.

Кінець життя Гехазі

Чи був Гехазі проклятим Богом? Чи проказа для нього була засобом виправлення для його спасіння? Очевидно, що так. Ми читаємо в Біблії, як Гехазі розповідав царю Єгору-му про чудеса Єлисея. Чи був він на той час зцілений від прокази? Чи ні? Очевидно, що він усе-таки мав цю хворобу (бо

так сказав Єлисей — нехай ця проказа приліпиться до тебе навіки), але вона була не заразною (якщо він спілкувався навіть з царем!) Ми читаємо в Біблії про два види прокази, одна потребує ізоляції, інша — ні (див. 3 М. 13:7-14). Нааман також, будучи хворим, не був ізолюваний від інших людей. Можна зробити висновок, що Гехазі знайшов спосіб заробітку — ніжитися в променях слави свого вчителя Єлисея. І, відповідно, йому перепало щось на прожиток зі столу слухачів. Не хочеться думати, що ці розповіді були лише засобом заробітку, але хочеться побачити в цих розповідях про чудеса Єлисея (на сучасний лад — евангелізація) те, що Господь усе-таки прийняв покаєння Гехазі. Зауважмо, що Гехазі не озлобився від отриманої прокази, як багато хто озлобляються так, що заявляють про свій намір вийти з церкви. Він розповідав про чудеса Єлисея певно що з деяким піднесенням: «І я там був, і я тому свідок... А от ця моя проказа — нехай буде всім на науку, як не можна жартувати з Господом!» Служіння Богу — це справа серйозна і відповідальна, не засіб зиску.

На кому опочив дух Єлисея?

Дух Іллі опочив на Єлисеєві, дух Єлисея опочив... на його кістках. Пам'ятаєте випадок, описаний у Біблії, коли покійник воскрес, упавши на кістки Єлисея? (2 Цар. 13:21)... На Гехазі Він не міг опочити, бо Духа Господнього не можна, як людину, обманути. Чи правильно це? Ні! Дух Єлисея — Дух Божий — шукає людину, на котрій міг би спочити, через яку би міг могутньо й вільно діяти. Можливо, це ти, брате?

Геннадій АНДРОСОВ

Іван Федорович Фенич, нині диякон церкви ХВС м. Берегова Закарпатської області, народився 20 червня 1948 року в с. Сільці Іршавського району Закарпатської області. Його мама народила дев'ятеро дітей, але тільки п'ятеро з них вижили. Згодом, навернувшись до Господа, брат Іван зрозумів, що це Бог дарував йому життя і зберіг його, тому що мав особливий план для нього. Ось як він сам розповідає про своє навернення та ходження з Богом.

У дитинстві я часто чув про Бога від мами, яка відвідувала православну церкву. Я також з нею ходив у церкву на Пасху, щоб отримати подарунки від хрещених батьків. Але своє дитинство не можу назвати легким. Часто нам не вистачало їжі, іноді навіть хліба не було. Батько добував у каменоломнях камінь. Робота була дуже важка, але ті гроші, які він так важко заробляв, часто пропивав. А потім обзивав маму й нас.

Після служби в армії я влаштувався на роботу в Берегівський автопарк водієм. Працював чесно й сумлінно, тому через деякий час мені запропонували вступити в КПРС, що я й зробив. Згодом був обраний секретарем комсомольської організації АТП. У 1980 році вступив на заочне відділення Львівського політехнічного інституту, після закінчення якого мене призначили на пост заступника директора Берегівського АТП.

У 1987 році мене направили на роботи з ліквідації аварії на ЧАЕС. Згадуючи той час, я бачу особливу Божу милість і охорону. В Чорнобильській зоні я працював заступником начальника автоколони Мінтрансу України. У Прип'яті ми будували площадку під трансформатор. Щоразу, перш ніж пропустити нас в їдальню, кожного працівника перевіряли дозиметром, чи немає перевищення допустимої норми радіації. Часто моїх друзів не впускали в їдальню через перевищення норми, але зі мною жодного разу такого не трапилося. Друзі навіть жартували: «Ти, Ваню, не

піддаєшся впливу радіації».

У лютому 1988 року я був переведений в будівельну організацію МПМК-2 на посаду заступника начальника з кадрів, а також секретаря парторганізації. У червні 1989 року мені видали санаторно-курортну путівку в санаторій «Поляна» Закарпатської області. У той час я дуже любив погуляти, вважаючи своїм кредо слова: «Все, що можеш, бери і використовуй для свого життя, бо ж один раз живеш на землі». Отримавши цю путівку, планував погуляти від душі. Але в Бога був інший план для мене.

Незадовго до від'їзду в санаторій, повертаючись додому автомобілем (а був за кермом у нетверезому стані), перевернувся догори колесами. Кузов машини сплющило так, що я ледве зміг вилізти з машини. Коли згодом відвіз автомобіль на ремонт, майстер сказав, що він не підлягає ремонту, і дуже дивувався, що я залишився живим у такій розбитій машині.

Через кілька днів я поїхав у санаторій з думкою все забути. Але на шостий день мого перебування там мені наснився дивний сон, ніби я сиджу на піску в пустелі й думаю: «Що ж буде зі мною посеред цього піску?» І в ту ж мить якась сила почала підіймати мене вгору. Піднявши голову, я побачив над собою небо, яке переливалося різними барвами. У небі був отвір, у який несло моє тіло. Коли вже майже наблизився до того отвору, то закричав: «Я не готовий!» З того отвору почув ніжний-ніжний голос,

Довга дорога до зцілення

Свідчення

який ніби звучав у моєму серці: «То йди й приготуйся!» Після цих слів я почав опускатися вниз і знову опинився в пустелі серед піску. Коли ж прокинувся, всередині мене звучали ці слова: «Йди й приготуйся!» Роздумував, до чого і як приготуватися, коли в палату зайшла жінка й сказала: «Іване, у вас велика проблема. Але Бог цієї ночі покликав вас. Ідіть за мною, я чекатиму вас у коридорі!» Згодом я дізнався, що цю жінку звати Таїсія. Вона віруюча з Києва. І тієї ночі Бог відкрив їй, що покликав мене. Таїсія молилася за мене і познайомилася з чоловіком, якого назвала братом Васею. Брат Василь почав щось розпитувати у мене, запитав про мою проблему, але я не міг нічого відповісти йому, тому що сильно плакав. Тоді він поклав мені руку на плече й запросив на служіння, яке мало відбутися о 17 годині.

Я нічого не відповів, і ми з Таїсою повернулися в санаторій. Коли я прийшов у свою палату, то відчув, що в моїй душі щось відбувається. З очей текли сльози, хоча я не хотів цього. А десь у душі звучали слова: «Йти й приготуйся!», які стали чомусь дуже приємними для мене. Мені не хотілося вже гуляти, не хотілося навіть йти на процедури. Я чекав 17 години, бо дуже хотілося якнайшвидше потрапити на служіння.

Коли ми з Таїсою переступили поріг дому молитви, моїх ноги затремтіли, я впав на коліна й почав кричати: «Господи, я не достойний бути тут. Я великий грішник. Якщо можеш, прости мені мої гріхи!» У ту мить сльози лилися з мої очей, тому я заплющив їх. І раптом — бачу хрест, а на

хресті — Ісуса розіп'ятого. А ще ясно бачу, як кров стікає з його тіла. І раптом той же голос, який я вже чув, проказує мені: «Ось твоє прощення і спасіння». Я почав дякувати Богу, що Він простив мої гріхи. До мене підійшли брати і також почали дякувати Богові за мене.

Коли я повернувся в санаторій, то був такий щасливий, як ніколи. Мені хотілося стрибати, співати, кричати, що Господь простив мої гріхи. Я став таким легким, що, здавалося, от-от злечу. За час перебування в санаторії я не пропустив жодного зібрання. Коли ж закінчилася моя путівка, брат Василь сказав мені:

ди думав про неї, чого до покаяння в мене не було. Коли я зайшов до хати, то одразу сказав дружині: «Марійко, тебе дуже прошу: прости мені, що тебе ображав, зневажав і часто обманював. Бог простив мені всі гріхи, і я прошу: прости мені й ти». Марійка подивилася на мене і сказала: «Ти що, записався у салвішти (так називають у нас віруючих)? Ти завдав мені такої ганьби. Тепер над нами усі люди сміятимуться. Мені такого чоловіка не треба!» Але наступного ранку вона й не згадала цієї розмови. Я ж два роки постійно молився за неї, і Бог спас її, подарував їй покаяння для життя.

«Як поїдеш додому, то шукай у селі Заріччя брата Івана Киніва. Твоє місце там».

Ідучи додому, я дуже хвилювався, як моя дружина сприйме те, що зі мною відбулося. Після свого покаяння я відчув, що якимось по-особливому люблю цю жінку, я завж-

Наступного дня після повернення додому я зайшов до свого начальника, розповів про своє покаяння, засвідчив про спасіння і поклав на стіл заяву про звільнення з членів КІРС. Він, піднявши свої окуляри на чоло, відповів на це: «Іване Федоровичу, йди до-

му. Може, ти перевтомився в санаторії. Даю тобі три дні для відпочинку».

Тоді я поїхав у Заріччя, зустрівся з братом Іваном Кинівим, розповів йому про своє навернення до Господа і про те, хто мене направив до нього. Він щиро і з великою радістю прийняв мене. Так я почав відвідувати богослужіння в с. Заріччі.

Через три дні я повернувся на роботу і знову зайшов до начальника. Він повернув мені мою заяву і сказав йти на робоче місце. Але я відповів, що не можу працювати секретарем парторганізації і бути віруючим в Господа Ісуса Христа. Після того мене виключили з членів партії і перевели із заступника начальника відділу кадрів у кочегари. Але я дякував Господу, що Він удостоїв мене такого приниження перед людьми за Його ім'я.

У березні 1990 року я дуже захворів і мене направили в стаціонарне відділення лікарні. Лікування не давало полегшення, тому мене перевели в обласну лікарню, де після обстеження встановили діагноз «неспецифічний виразковий коліт кишечника». Я дуже схуд, став блідо-жовтий, але Господь зміцнював мене духовно, і я всім свідчив про спасіння: і медичним працівникам, і хворим. Деякі лікарі запитували мене, де мій Бог і чому мене не вилікує. Я відповідав: «Мій Господь на небесах, у святині, а також у моєму серці. І якщо він захоче, то зцілить мене». Після таких слів мене відправили на консультацію до психіатра. Зустрівшись з лікарем-психіатром, я також засвідчив їй про Господа і закликав примиритися з Ним. Вона пильно поглянула на мене й відповіла: «Так, я згодна. У мене немає такої віри, як у вас. Я навіть заздрю вам білою заздрістю. Ви цілком здорова людина по моєму профілю. Ідіть, хай Бог вас благословить!»

Лікарі, обстеживши мене, відправили на комісію, де визнали інвалідом II групи, а потім виписали з лікарні, сказавши, що в мене немає надії на життя, бо мій організм вже не піддається лікуванню. Але небесний лікар благоволив продовжити моє життя на землі — й почав мене оздоровляти. Кожен день я відчував над собою Його руку, яка зміцнювала мене духовно й тілесно.

Через рік, коли мене знову направили в обласну лікарню, заввідділенням не повірила своїм очам. Вона лише сказала: «Ну, Іване Федоровичу, Бог дійсно зцілив вас, і я рада, що так трапилося».

Господь береже моє життя дотепер. І я велику подяку приношу Тому, Хто не хоче загибелі грішника, але бажає, щоб усі люди спаслися. Слава і хвала нашому вічно живому Богу!

Йосип

Він її покохав за цнотливість,
Чисту душу і погляд ясний.
Але раптом удар — чи ж можливо
Так було помилитися в ній?

Міркував, за яку ж то провину?
То ж, напевно, таки неспроста:
Палко мріяв про власного сина,
А натомість осміяним став.

Ледве стримував серця ридання.
Шепотів лиш одне: «Не прощу!
Вщент розбиті усі сподівання.
Хай іде собі геть — відпущу!»

Трохи втишився біль... Можна й спати —
В серці намір твердий. Але ось:
«Ти не бійся Марію прийняти», —
В сні до нього проказує хтось.

Кожне слово в душі карбувалось —
Він впізнав голос свого Ягве:
«Знай — від Мене усе оце сталося!
Мого ж Сина — Ісусом назвеш...»

Більше вже не шукав він провину.
Знав напевно — усе неспроста.
Мріяв бавити власного сина,
Але батьком Господнього став.

Добре в серці бажання плекати,
Але десь на перетині мрій
Буде вибір — і треба обрати
Божий намір здійснити чи свій.

Ольга МІЦЕВСЬКА

Дорога до моря

Мовою притчі

В одному бідному селі народився на світ хлопчик. Він тратив свої дні безглуздо, механічно й монотонно, так само, як й інші мешканці цього згасаючого села. І однієї прекрасної ночі йому наснилося море. Жоден із жителів села ні разу не бачив моря, тому ніхто не зміг підтвердити, що десь у світі є такий безкрай води.

А коли юнак оголосив, що збирається йти на пошуки моря, всі крутили пальцем біля скроні і казали, що він несповна розуму. Та він, незважаючи на це, вирушив у дорогу і довго мандрував, поки не опинився на роздоріжжі. Тут він вибрав той шлях, що вів прямо, і за кілька днів дістався до селища, жителі якого жили спокійно і забезпечено. Коли юнак розповів, що мандрує, в надії знайти море, вони почали переконувати його, що він даремно витрачає час, що краще йому буде залишитися в їхньому селі й жити так само щасливо, як і всі.

Кілька років молодий чоловік жив у достатку. Та якось вночі йому знову наснилося море — і він згадав про свою нездійснену мрію. Юнак вирішив покинути селище і вирушити в дорогу. Попрощавшись з усіма, він повернувся на роздоріжжя і цього разу пішов у іншому напрямку. Йшов він довго, поки не дійшов до великого міста. Захопився його гомоном та строкатістю — і залишився там. Навчався, працював, веселився — і зовсім забув про мету своєї подорожі.

Однак через кілька років він знову побачив уві сні море і подумав, що, якщо не досягне мрії своєї юності, то даремно розтратить життя. Тому він знову повернувся на роздоріжжя і обрав третій шлях, що привів його до лісу. На невеликій галявині чоловік побачив хатинку, а біля неї уже не молоду, але прекрасну жінку, яка розвішувала випрану білизну. Вона запропонувала йому залишитися з нею, бо її коханий загинув на війні. Чоловік погодився.

Багато років вони прожили щасливо, виростили дітей, але одного разу нашому герою, який уже постарів, знову приснився сон про море. І він залишив усе, з чим був пов'язаний багато років, повернувся на роздоріжжя і вирушив у іншому напрямку, досі невідомою йому стежкою, яка була дуже крута і кам'яниста. Він ледве йшов і став побоюватися, що незабаром зовсім виб'ється із сил.

Опинившись біля підніжжя високої гори, старий вирішив піднятися на неї в надії хоча б здалеку побачити море зі своїх снів. Через кілька годин вкрай знесилений він дістався до вершини гори. Перед ним розкинулися неозорі простори: старий побачив розвилку доріг і село, в якому жителі вели благополучне життя, і велике місто, і хатинку жінки, з якою провів багато щасливих років. А за ними вдалині, на обрії, побачив блакитне, безкрає море.

І перш, ніж зупинилося його змучене серце, розчулений старий крізь сльози жалю помітив, що всі шляхи, якими він йшов, вели до моря, та тільки жодного з них він не пройшов до кінця.

На Буковині є близько 100 румунських сіл, у яких живуть християни віри євангельської. Троє пасторів розповіли нам, як християни-румуни поклоняються Богові та виховують молодь.

Мафтей Тодор Тодорович, 1945 року народження, пастор церкви «Віфанія» села Велика Буда, перший заступник старшого пресвітера Об'єднання церков ХВС Чернівецької області, голова великої родини з 10 дітей і 48 внуків.

Радукан Петро Аврелович, 1962 року народження, пастор церкви «Голгофа» села Нижні Станівці, батько 14 дітей.

Микитюк Віссаріон Георгійович, 1970 року народження, пастор церкви «Еммануїл» села Привороки, батько 8 дітей.

Як розповів Тодор Тодорович, у Чернівецькій області нараховується 32 зареєстровані румунські церкви християн віри євангельської та 14 незареєстрованих. Зареєстровані церкви входять в обласне об'єднання церков ХВС і нараховують приблизно 3 тисячі членів. Найбільша з цих церков у селі Чудей Стороженецького району (понад 330 членів церкви). Спочатку п'ятидесятницькі церкви українських румунів входили в союз баптистів, у час свободи деякий час діяли автономно, а потім, коли організувалося в Чернівецькій області об'єднання п'ятидесятницьких церков, то прилучилися до нього.

— Ми розуміємо, що Бог Своєю працю на землі виконує через людей. Цікаво, хто був першим сіячем Слова Спасіння в румунських селах Буковини?

Тодор Тодорович: — Наші церкви розпочалися зі свідчення Івана Воробця з села Кам'янки нашої області. (Іван Воробець — подвижник Хри-

стової віри, відданий Богові євангеліст, засновник і перший пресвітер церкви євангельських християн у Кам'янці. — *Ред.*)

— Думаю, що румунські євангельські церкви були не менш переслідуваними, як українські.

Петро Аврелович: — Можливо, й більше. Нас переслідували як румунська, так і радянська влада. Той же Іван Воробець сидів у тюрмі й за тих, і за тих. Але церква вистояла в цих страшних гоніннях.

— Чи є якісь відмінності в служіннях румунських і українських церков християн віри євангельської?

Тодор Тодорович: — Мабуть, єдина відмінність між нашими церквами, що в наших церквах служіння проводять румунською мовою. Християнська література, якою користуємося і яку поширюємо, також румунською мовою. У цьому нам допомагають брати з Молдавії або з Румунії. А все тому, що наші діти навчають-

ся в румунських школах. А в усьому іншому служіння в румунських церквах проводяться як і в українських: проповіді, молитви, спів хору, беруть участь і співочі гурти. Будуємо молитовні будинки, відкриваємо служіння в сусідніх селах, де немає церков. Проводимо свої конференції, на які запрошуємо братів із Румунії, а також старших служителів Всеукраїнського Об'єднання Церков ХВС. На наших конференціях побували, зокрема, і єпископ Михайло Паночко, Василь Боєчко, Анатолій Кліновський та інші. Залучаємо до служіння і молодь. Проводимо молодіжні конференції. При церквах організовані недільні школи.

— Які помилки були допущені в церковному житті з погляду сьогодення?

Тодор Тодорович: — Може, те, що не вчили української мови. У нас вимагали знання російської в школі, в армії. А ось українську вчимо вже від наших дітей. У деяких румунських селах йде мова, щоб навчання проводилося українською, бо виникають проблеми, коли діти йдуть навчатися далі. Ми думаємо, що так буде добре. Діти все одно румунської не забудуть, бо розмовляють нею вдома, а ось державну мову потрібно вчити і знати.

Віссаріон Георгійович: — У нашому селі Привороки хоч і є школа, багато дітей ходять за 2 км в село Тарашани в

Єдність в різноманітності

**Євангельські
християни-румуни Буковини
міцно тримають прапор віри**

українську школу, щоб там учили українську мову. Раніше, коли в церкві співали не по-румунськи, то всі дуже дивувалися. А тепер співають по-українськи, по-російськи — і все нормально.

— Як працює церква з молоддю і дітьми?

Віссаріон Георгійович:

— Щодо молоді, то її в наших церквах близько тисячі. Це хлопці та дівчата від п'ятнадцяти років до 30-35, поки не одружаться. Зокрема, у Привороках — 80 чоловік молоді. Призначені керівники, які організовують молодіжні конференції, євангелізації. Проводимо молодіжні конференції спільно з братами-українцями. Хто розуміє, а хто трохи ні, але все-таки відбувається спілкування. У молодіжних служіннях застосовуються музичні інструменти: піаніно, орган та інші. Зрештою, робота з молоддю в наших церквах не відрізняється від роботи в українських. Ще хочу сказати, що діти християн-румунів виховуються в послуху, в пошані до батьків і до Бога. Сім'ї великі. У пастора Петра Радукана 14 дітей. У Привороках, наприклад, є 12 дуже великих сімей. А все тому, що ми стараємося жити так, як написано.

Петро Аврелович: — Ми проводимо для молоді розбір Слова, заглиблюємося в Слово, і молоді дуже цікаво. Проводимо молитовні служіння. Молодь запалюється словом Божим. І минулого року наші церкви хрестили 36 молодих

людей. Залучаємо молодих і до основних зібрань. Вірші розкажуть, співають. При наших церквах є недільні школи. Щодо недільних шкіл, то практикуємо різні варіанти проведення занять. Найменша група під час служіння після молитви йде на заняття НШ, а для двох старших уроки проводимо в четвер і суботу.

Тодор Тодорович: — Наші церкви створили для молоді румунську біблійну семінарію. Її ректор — Іван Горда. Навчання розраховане на три роки, а заочне — на п'ять. Функціонує вона вже п'ять років. Раніше навчання відбувалося в хаті одного брата. Тепер брати вирішили будувати приміщення для семінарії. В об'єднанні допомагають, бо в нас немає протиріч із братами-українцями. Ми разом збираємося і обговорюємо питання нашого життя.

— Чи у ваших церквах звертають належну увагу на євангелізаційну роботу?

Тодор Тодорович: — Раніше церква зосереджувалася переважно на внутрішній роботі, майже не проводила євангелізацій, а тепер ми організували євангелізаційні точки в інших селах, де каються люди. У деяких селах створені церкви, які нараховують до 30 чоловік. Працюємо як серед румун, так і серед українців. Для роботи з українцями при-

значили брата-українця, а для роботи з румунами — румуна, щоб могли дохідливо розказати про Христа.

Петро Аврелович: — Церква у Великих Будах практикувала служіння зцілення. Це була гаряча точка. Брати мазали єлеем на служіннях — і люди зцілялися. Приходили віруючі і невіруючі — і калялися. У нашому селі Нижні Станівці протягом семи років покаялися чотири вчителі, які були атеїстами. У Великих Будах покався секретар парткому. Тепер він проповідує Слово Боже в селі недалеко від нас. Пастор-євангеліст з села Великі Буди Лукаш Шотропа створив церкву в райцентрі Герца і збудував там величезний молитовний будинок, цілий комплекс. Те, що на початку свободи було євангельських церков 17–20, а тепер 46, теж свідчить, що ми намагаємося розповідати людям про Господа Ісуса.

Віссаріон Георгійович: — Наші церкви зростають. Цього року в с. Верхні Станівці відбулося водне хрещення новонавернених із чотирьох церков. У заповіт Господа Ісуса увійшло 25 чоловік. Ми проповідуємо Ісуса Христа — і люди навертаються до Нього.

**Розмовляв
Василь МАРТИНЮК**

На фото: Василь Мартинюк, Євген Мельничук, Віссаріон Микитюк, Петро Радукан, Тодор Мафтей

Узбекистан. Ціна віри

Спілкуючись зі старшими віруючими, які за свою віру перебували у радянських таборах, впадає у вічі одна особливість: майже всі, незалежно від місця заслання, свідчать про особливу братню атмосферу, яка панувала між віруючими. Там не було особливої різниці в конфесійній приналежності, молилися, проводили богослужіння разом, підтримували один одного, хто чим міг. Гоніння об'єднували християн і вони згуртовувалися «без суперечок про погляди». І як яскраво ці «суперечки про погляди» виявилися під час свободи! Християни замість того, щоб разом робити корисне для Царства Божого, розходяться, сперечаються, дискутують, хто правильніший, хто «біблійніший», хто «святіший»... Що ж, це ціна нинішньої свободи.

В Узбекистані мало дискутують на тему, як одягатися, чи можна прикрашатися, чи харизмати і баптисти брати, чи прославлення — біблійна практика... Там правильність віри перевіряється по-іншому. Саме про це й розповідає єпископ Сергій НЕЧИТАЙЛО — Голова центру християн повної Євангелії Республіки Узбекистан. Його розповідь скомпонована з виступів та проповідей кількарічної давності, тому деякі факти застарілі, але вони є яскравим свідченням непростой атмосфери, у якій живуть узбецькі християни.

Церква в Узбекистані сьогодні — досить велика, зростаюча церква, цього року ми святкували її 24-річчя. Нам вдалося зареєструвати Центр християн повної Євангелії Республіки Узбекистан, який об'єднує багато церков. Ведемо працю не лише зі своєю церквою: у нас є пресвітеріани, баптисти, харизмати. Щомісяця ми об'єднуємося для молитовного служіння. Ми не дискутуємо, хто як веде служіння — як правильно, як неправильно... Це молитва — значить молимося! Проводимо 3-4 години в спільній молитві. Держава нам у цьому допомагає, бо тисне на віруючих і люди втрачають бажання відмежовуватися, навпаки — приходять, просять підтримки.

Проводячи бесіди зі служителами, я говорю про відповідальність, яка лежить на них. Хоча все в житті дано Богом для насолоди (див. 1 Тим. 6:17), є моменти, коли ми, як Божі служителі, повинні переступати навіть через своє сімейне щастя. Павло каже, що міг би мати жінку і користуватися усіма перевагами сімейного життя, але він вибрав інший шлях. Це сильно! І багато наших служителів, які ростуть, піднімаються, приходять до подібного розуміння. Я навчаю, щоб вони були готові залишити все заради Господа — і дім, і сім'ю... У нас, в Узбекистані, такі обставини, що ми оцінюємо все за іншими критеріями. Щойно я повернувся з Києва, як мені повідомляють: у Термезі правоохоронні органи забрали нашого брата. Там працювали Бахром і Заміра... Ми недавно придбали там будинок і започаткували церкву...

Неподалік афганського кордону, в Ширабаті, працює пастор Рахім Джоам. Зараз там хороша нова церква. У нього 8 домашніх груп — всього близько 100 членів. Вони пережили дуже сильний тиск. Йому виламували двері, розбивали вікна, його били, зв'язували, кидали у в'язницю... Йому 21 рік, але він стоїть твердо! Не всі таке витримують. Бог поставив його пастором і дав йому таке широке серце! У нас не тільки

старші пастори — є дуже багато молодих. Та перш, ніж стати пастором, людина проходить школу. У нас є закон, який не дозволяє реєструвати церкву, меншу за 100 членів. А поки ти збереш 100 чоловік, тебе будуть гнати, бити, штрафувати, закривати в тюрму... Тому, якщо ти це витримаєш, то будеш хорошим пастором. Якось я був на конференції в Туреччині, де дізнався, як вірують араби в Єгипті. Перед церквою стоїть поліція, і перш ніж людина встигне туди зайти, її відлупцюють і виженуть. Коли вона прийде вдруге — її знову поб'ють і не впускають. І так тричі! Але якщо вона прийде вчетверте — їй дозволять увійти. І відразу йде хороший відсів — видно людей, які просто тимчасові гості в церкві. Хтось «по моді» увірував, а хтось — «по морді» увірував!

Закон у нас забороняє будь-яку місіонерську діяльність і прозелітизм (тобто навернення узбеків у християнство). Якщо пастора спіймають раніше, ніж той набере 100 чоловік, то на перший раз йому загрожує штраф у розмірі 10-15 мінімальних зарплат, а на другий раз — до 3 років позбавлення волі. Людина не може бути пастором, якщо не має відповідної освіти. А навчальні заклади, які б давали таку освіту — відсутні. Та все одно ми живемо і рухаємось! Я говорю своїм братам, що пасторство — це не професія, це — Боже покликання. Це надприродна дія Бога в нашому житті, це Його помазання. Бог ставить людину, дає їй мудрість і керівництво, незалежно, чи має вона освіту, чи ні. Але ми підкоряємся закону — і тому наші студенти навчаються в Києві.

Я не пастор, що сидить вдома. Напевно, я більше євангеліст. Буває, місяць їжджу по республіці, якщо бачу групу людей — зупиняюся, підходжу, починаю розмовляти про Ісуса Христа. Або мені потрібно швидко втекти, або тут починається нова церква. Наша центральна церква в Ташкенті нараховує близько 3000 членів, служіння проводить у чотири потоки. Та це тільки в неділю, а так — ми майже всі церкви перебували на домашні групи, тому що до мене прийшли і сказали: «Протягом 15-20 днів ми розтрощимо тут усе — нічого не лишиться!» Я відповів, що ще три роки буду сидіти на попелі й говоритиму з Богом. І той Бог, Якому я служу — сильний усе відновити!

Я намагаюся запрошувати в церкву людей зі світу. Тих, які вже давно віруючі, ми рідко приймаємо в нашу церкву. Деяких «відправили» в Америку, особливо — «фарисеїв». В основному беремо людей з вулиці, виховуємо їх і просуваємося далі.

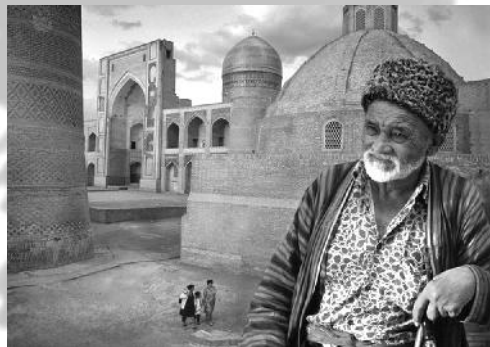
Дуже важко з реєстрацією церкви, особливо якщо в ній більшість узбеки. Немає жодної національної церкви, яку ми могли б зареєструвати. Із 113 церков лише 32 зареєстровані. Тому що — подаєш список, а там: Мухаммеджанов, Мухиддинов, Аббасов, Аббуласов... І нам відразу «дають по руках»: «Чому це узбеки йдуть у християнство?» І намагаються розігнати.

Але я дякую Богові, що Він відкриває серця. Це дуже простий народ, дуже відкритий, навіть якщо людина має одну хлібину, вона поділиться з тобою. Для мене дуже просто проповідувати — я іноді беру кілограм м'яса, під'їжджаю до будинку і кажу: «У мене є м'ясо. У вас є рис? То ж давайте разом плов зваримо й

Узбекистан — держава в центральній частині Середньої Азії. Населення — 29 млн. осіб. Державна мова узбецька. 78% населення — узбеки, серед інших національностей найбільше — росіян, таджиків та казахів. Панівна релігія — мусульманство (93% населення), православні християни становлять 4%, решта 3% — протестантські течії.

Конституція Республіки Узбекистан декларує свободу совісті та право сповідувати будь-яку релігію. Однак є відомості про порушення цих прав щодо християн-протестантів. Ще у 2006 році Держдепартамент США відніс Узбекистан до переліку країн, які «викликають особливу стурбованість» станом свободи совісті. Зокрема, обмежувальний закон про віросповідання, що діє в Узбекистані, вкрай ускладнює або робить неможливим отримання юридичного статусу багатьма релігійними групами, що виливається в облави, штрафи, арешти та ув'язнення релігійних лідерів. Порушення встановлених законом заборон на такі види діяльності, як навернення в іншу віру, ввезення з-за кордону та розповсюдження релігійної літератури, а також приватне релігійне навчання караються законом як кримінальні злочини. Уряд не забороняє людині змінювати свою релігію, але соціальний тиск, особливо серед мусульманської більшості населення, спрямовано на те, щоб не допустити цього. Продовжують негативно висвітлювати життя деяких релігійних меншин (включаючи п'ятидесятників та євангельських християн) контролювані державою засоби масової інформації.

За підсумками дослідження організації «Open Doors» за 2011 рік, Узбекистан займає 9-те місце в списку країн, де християни найчастіше зазнають утисків і порушуються їхні права.

пообідаємо!» З цього часто починається бесіда на два-три дні. І ця сім'я зазвичай приймає Ісуса Христа, і ми починаємо там служіння домашніх груп. Бо якщо велике зібрання — відразу міліція, РНБ (Рада національної безпеки), штрафи... Ось тепер Бахрома оштрафували на десять тисяч, протримали в міліції два дні. Запитую: «Тебе били?» — «Ні, не били на цей раз...» Якось заарештували шістьох наших пасторів і трьом підсунули анашу. Одного засудили на 15 років, двом — дали по десять. Шість місяців ми просто плакали перед Богом — як вирвати їх звідти? І президент видав указ про помилування — випустили. Хоча, посправедливому, він мав би їх реабілітувати.

Якось я відвідав Каракалпакію. Там — пустеля, зона, де немає хорошої води, і тому життя дуже важке. Народ просто гине від спраги. До того ж піднялися солоні ґрунтові води і засохли всі дерева. Ми молилися — і Бог послав стільки води! Люди просто вибігали з будинків і жадібно припадали до мутних потоків.

Я хрестив людей в одному місці неподалік Аральського моря. Там, де вода відійшла на 130 км від берега — суцільне поле піску з сіллю. І якщо вам в очі вдарить вітер з таким піском — вони стануть червоними. Я ледве відійшов — кілька років боліли очі, набряк не сходив. Люди там приймали хрещення прямо у солоній воді. Коли вийдеш — шкіру роз'їдає і вона аж скачується.

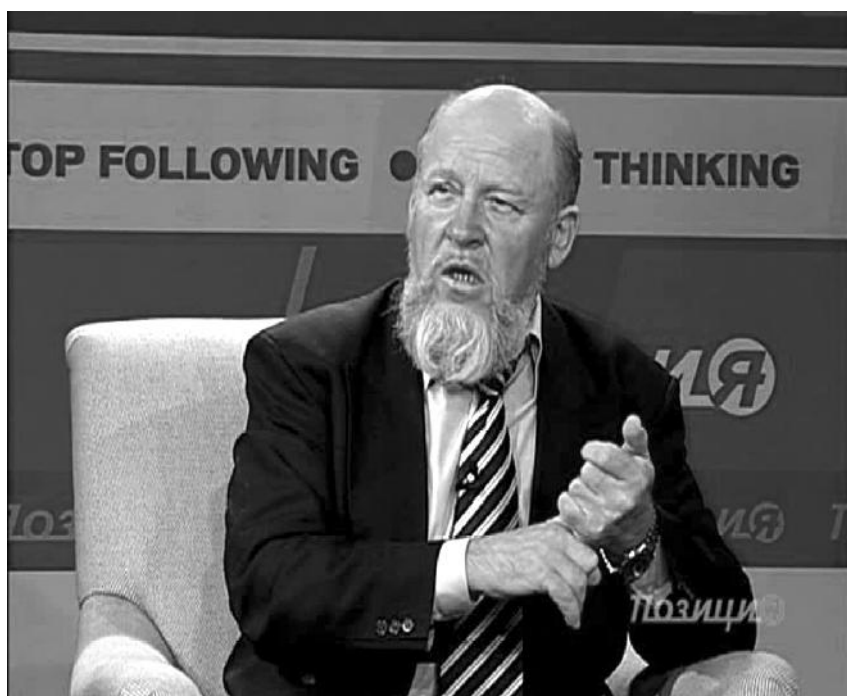
Ми відвідали ряд міст, щоб отримати в мерії дозвіл на реєстрацію церкви. В Кунграді — несподівано отримали добро. А в Муйнаці, коли зайшли до хакіма (мера), на мене накинулись, неначе пси, спущені з прив'язі. Вони готові були мене розірвати: «Це ти сієш тут смуту, ти провокуєш екстремізм, ти сієш християнство!..» Я вже не знав, чи вий-

ду звідти живим. Нас виставили за місто і пригрозили брату Салавату (місцевому пастору), щоб його ноги тут більше не було. Слово Боже ніде легко не сіється... Там брати часто терплять побої і погрози: «Ти зрадник, тебе потрібно вбити — джихад тобі!» Вони платять велику ціну за свою віру! Одного брата зв'язали, нагріли кочергу і почали катувати: «Відречися від Христа!» Понівечили його сильно. Не знаю, як він втік, прибіг до нас вночі, щоб сховатися. Але він досі служить! Багатьох мусульманська релігійна влада виганяє з домів. Б'ють вікна, дахи, дітям не дають проходу... Ми шукаємо кошти, щоб купити їм хоч якесь житло. Багато різного трапляється, навіть не можу всього розказати. Двох братів посадили на кілокіло, дуже знущались...

У Туркменії — ще важче! Там закон забороняє реєструвати церкву меншу як 500 членів. А якщо й буде 500 — все одно не зареєструють! Там визнають тільки мусульманство і православ'я. Один дім молитви розстрожили вщент, один — забрали (його ми купили за 9000 доларів). Дуже знущаються над братами, ка-

лічать. Просто сваволя, насильство!

Ми в церкві оголосили усім, щоб вони вивчали узбецьку мову, а не англійську. Якщо хочеш служити своєму народові — вивчай його мову і йди, рухайся! Якщо просидів в церкві уже 5 років — досить! Іди — служи іншим, не потрібно місце протирати, сюди ще хтось інший сяде. Мене і просять і погрожують: «Сергію Олексійовичу, зробіть, щоб узбеки не ходили до вас на зібрання — і у вас усе буде «окей». Будете спокійно жити. Перестаньте проповідувати узбецькою мовою!» Дуже великий тиск, коли узбек — пастор. Та ми все одно використовуємо будь-яку можливість, щоб проповідувати Євангелію. Узбецька культура відрізняється великою гостинністю. «Ходімо, чаю поп'ємо?» Я просто навчаю: якщо ти йдеш вулицею і хтось тебе запрошує, швидше йди, чим би ти не був зайнятий, залиш усі справи, найважливіша робота — спасіння душ! Я вимагаю, щоб кожен член церкви мав три зібрання: перше — у неділю зі своєю церквою, друге — де він повинен учитися і третє — де він повинен учить.

Офіційно зареєстровані випадки переслідування християн в Узбекистані

Пастор Дмитро Шестаков, лідер зареєстрованої громади Повного Євангелія п'ятидесятників, перебуває в трудовому таборі Навої з тих пір, як у 2007 році був засуджений до чотирьох років позбавлення волі за звинуваченням в орга-

після суду його обличчя було опухлим, очевидно, від побоїв. Апеляційний суд відхилив першу апеляцію Хайдарова, він має намір звернутися до Верховного суду.

нізації незаконної релігійної групи, розпалюванні релігійної ненависті та розповсюдженні екстремістської релігійної літератури.

9 березня 2010 р. суд у Сирдар'ї засудив Тохіра Хайдарова до 10 років позбавлення волі за сумнівним звинуваченням, пов'язаним з наркотиками. Хайдаров був членом Ради баптистських церков, але його громада не була зареєстрована. Друзі, які бачили Хайдарова за межами залу суду, повідомили, що

У квітні 2010 року чиновники провели облави під час двох заходів, організованих ташкентськими протестантськими церквами. Під час першого — молодіжної конференції — міліція конфіскувала релігійні матеріали і затримала 43 юнаки, щоб сфотографувати їх і взяти у них відбитки пальців. Під час другого — міліція зупинила членів церкви, які роздавали їжу бездомним людям, заявляючи, що така діяльність не прописана в їхньому статуті.

У квітні 2010 року посадові особи вчинили наліт на приватний будинок у Ташкенті, де 10 жінок-п'ятидесятниць святкували день народження, і наклали на всіх десятих великі штрафи — \$2460 за проведення несанкціонованої зустрічі. Апеляційний суд залишив вирок у силі.

*За повідомленням сайту
www.fergananews.com*

У Північну Корею на повітряних кулях переправили 10 000 Біблій.

Правозахисники організації International Christian Concern переправили на повітряних кулях більше 10 тисяч копій Біблії до Північної Кореї, де закон забороняє сповідувати релігію. Організація здійснила акцію в рамках кампанії підтримки християн, які переживають гоніння, пише katolik.ru з посиланням на Agenzia Fides.

Біблії були упаковані в пакети по одній тисячі копій і прив'язані до надувних повітряних куль з гарячим повітрям, запущених в різний час.

«Північна Корея — одна з найбільш закритих країн, де переслідування християн має страхітливий розмах. Люди, які беруть участь у богослужінні або мають Біблію, можуть бути заслані в концтраційні табори», — йдеться в звіті International Christian Concern.

Дійсно, у Північній Кореї за читання Біблії можуть посадити у в'язницю або заслати в безлюдне місце на вірну смерть, де люди можуть просто зникати. Бути християнином, вірити і служити Богу в цій країні — значить бути героєм.

Правозахисники також повідомили, що Біблії, конфісковані корейською армією, найчастіше продаються самими ж військовими на чорному ринку — через невелику кількість Біблій в обігу вони набули більшої вартості. Навіть цей канал, відзначають правозахисники, є «хоч якоюсь формою поширення Слова Божого».

Згідно з оцінками експертів, у Північній Кореї проживає приблизно 400 тис. християн.

ЕПІЦЕНТР

1. Цунамі

Тихо! Чуєш? Відкрий своє серце і слухай!
Наближається гуркіт, мов падають тонни води!
Подивись! Це — цунамі Святого Духа!!!
І воно уже близько! Воно йде прямо сюди!

Брами пекла не встоять — нестримно і безкомпромісно
Хвиля Божої сили змиває ворожі війська!
Боже Царство гряде — у могутності Доброї Звістки,
Щоб зрівняти з землею твердині держави гріха!

2. Сінай

Довга подорож... Стомлені діти пустелі
Очі, повні надії, звели до скелястих висот.
Там — вогонь, дим і попіл! Дрижать і ламаються скелі!
І крізь голос сурми промовляє Господь-Саваот!

Небеса оживили Сінай електричним розрядом,
Закріплюючи силою грому святий Заповіт.
І мільйонами вольт епіцентр Господньої Правди
Увійшов у серця, що здобудуть Обіцяний світ!

3. Голгофа

Вечоріло. Повільно розходився натовп юдеїв.
Тіло спазмами болю благало про смерть.
По щоці Чоловіка скотилась краплина — і з нею
Полетіло життя, щоб, упавши, розбитись об твердь.

Час спинився. Сльоза, навантажена тоннами болю,
Гіркоти та скорботи народів, торкнулась землі:
Затрусилась планета — завіса роздерлась надвоє!
Епіцентром спасіння став хрест на Голгофській горі!

4. Горниця

Біль, що сковував серце лещатами страху,
Нерішучості щем, що ваганнями душу ятрив...
Все позаду. Дух Божий пішов в контратаку:
Затрусилась земля від молитви Господніх мужів!

Час звершився — збулися пророцтва Йоїля!
Вже відчинено: вікна і засуви зняті з дверей...
Ураганом з небес, дарувавши сміливість і силу,
Епіцентр вогню увійшов у Господніх дітей!

5. В'язниця

Тиша ночі. Замовкло бряжчання кайданів.
В'язні краплі розради шукали в тривожному сні.
Тільки двоє не спали. Вони — в надприроднім єднанні
З небесами — співали Творцю величальні пісні!

І ожив землетрус — епіцентром в нестримному серці!
Захитались основи в'язниці. Упали замки.
Хвиля Божої слави, не давши ні шансу для смерті,
Розірвала іржаві кайдани гріха на шматки!

6. Ти

Ось — Цунамі Вогню, що пройшло крізь роки й кілометри,
Набираючи швидкості й сили в сміливих серцях!
І тепер воно тут — щоб зробити тебе епіцентром
Землетрусу спасіння, свободи й нового життя!

Ти ще спиш — відкривай свої очі негайно!
Землетруси Господні проходять по цій землі?
Піднімаються Доброї Звістки нестримні цунамі.
Якщо ти вже тремтиш — епіцентр відкрився в тобі!

НАДТО ЖИВИЙ

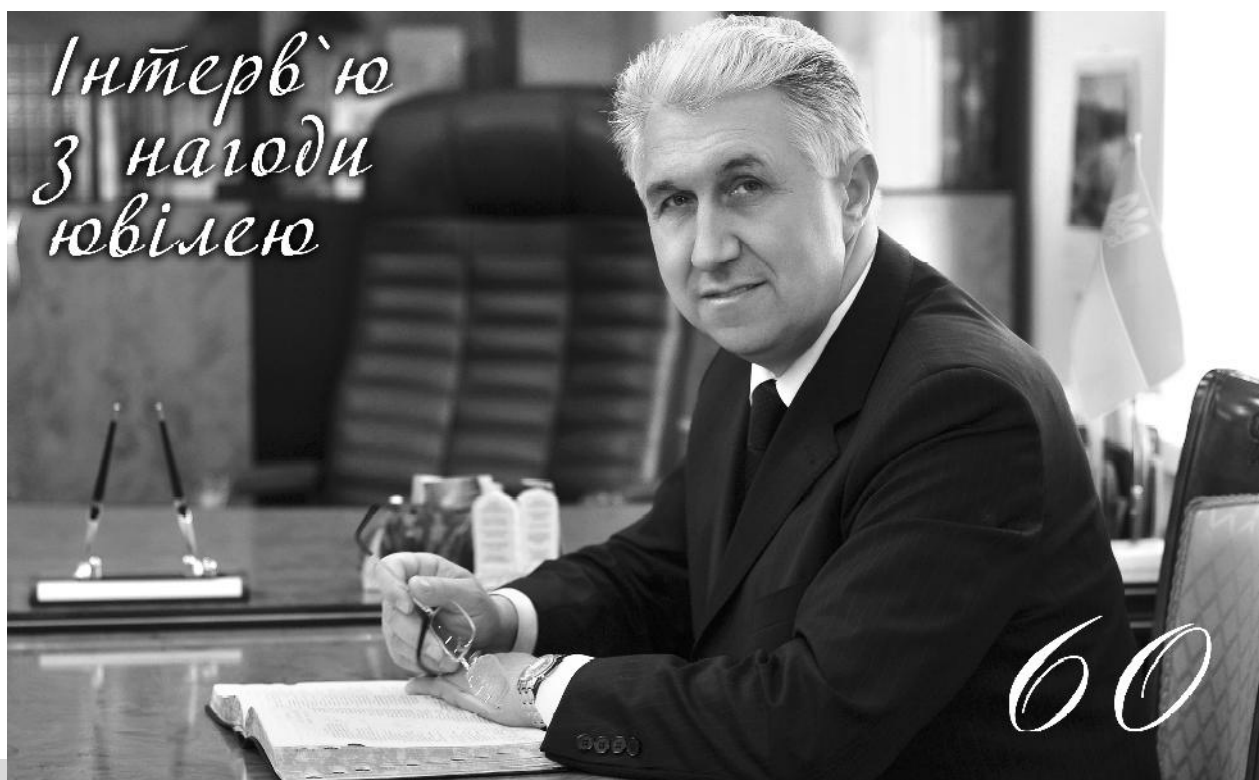
Вриваюся в день новий.
Розриваю тишу на шмаття.
Кричу!.. Я надто ЖИВИЙ.
Я НАДТО живий, щоб мовчати.

Вриваюся в день новий.
Беру громові кимвали.
Ще лиш мить — і світ цей німий
Затремтить від Твоєї слави!

Хай не просять сповільнити біг!
Хай не просять зробити тихше!
Це початок лиш. Скоро мій ріг
Засурмить набагато гучніше!

Когось він покличе у бій,
Комусь — заважатиме спати.
О мій Боже, Ти — надто ЖИВИЙ!
Ти НАДТО Живий, щоб мовчати!

Дмитро ДОВБУШ

Старший єпископ Церкви ХВС України Михайло ПАНОЧКО:

Михайло Степанович ПАНОЧКО народився 12 листопада 1951 року в селі Сулимів Нестерівського (тепер Жовківського) району на Львівщині у християнській родині. Батьки виховували четверо синів та дві дочки, з яких Михайло був старшим. Ще до служби в армії Михайло став членом місцевої церкви ХВС прийнявши водне хрещення. Мрія отримати вищу освіту не могла здійснитися через його релігійні погляди та відмову вступити у комсомол. Після закінчення строкової служби в армії вона стала ще більш недосяжною через смерть батька у 55-річному віці: Михайлу, як старшому в сім'ї, довелося піти на роботу. Він став працювати шофером.

У церкві Михайло співав у хорі, пізніше почав проповідувати. А 26 травня 1976 року 25-річного юнака церква вибрала на пасторське служіння. У 1980 році Михайло Паночко одружився з Євгенією Зварич, з якою виховали п'ятеро дітей: чотири дочки та сина. На тепер три дочки заміжні, син одружений, і у родині є п'ятеро внуків.

З 1982 до 1985 року Михайло Паночко, з подання тодішнього старшого пресвітера Всесоюзної ради євангельських християн-баптистів у Львівській області Романа Біласа, навчається в Московському біблійному інституті — єдиному на той час духовному протестантському навчальному закладі в СРСР.

З приходом свободи в нашу країну, служитель активно взявся за духовну працю. Він з односторонніми розпочинає радіопередачу «Сторінки життя» на місцевому радіо, співпрацює з місією «Віфезда» у дитячих будинках, інтернатах, лікарнях.

У 1992 році Михайла Степановича обрано заступником старшого пресвітера об'єднання церков ХВС Львівської області, а у 1995 — старшим пресвітером.

20 травня 1998 року на черговому з'їзді Союзу Церков ХВС України Михайла Степановича обрано старшим єпископом ВСЦ ХВЄП.

Як старший служитель Церкви ХВС України Михайло Паночко є членом Всеукраїнської ради Церков та релігійних організацій при Президенті України, Ради Євангельських Протестантських Церков, Міжнародної Асамблеї ХВС, бере активну участь у роботі Українського біблійного товариства, веде діалог з виконавчою та законодавчою владою, відстоюючи інтереси віруючих.

— Союз п'ятидесятницьких церков, який Ви очолюєте, складається з громад, які дуже різні за своєю історією, розвитком, формою служіння. Як вдається Вам тримати баланс між ними?

— Я вдячний Богові за те, що народився у Західній Україні, де формувався мій християнський світогляд. Дякую Богові за моїх попередників, наставників, з якими зводила доля і від яких я багато чого навчився. Це сформувало мене, мою життєву позицію, власний погляд на різні речі. Можливо, цей погляд і досі був би таким же, якби я залишився жити там, де народився. Але завдяки служінню, яке зараз виконую, мені довелося пройти, і зараз ще проходжу, курс навчання про

в нашому братстві. Бог мене вчив розуміти, терпіти, і я прийшов до висновку, що з любов'ю можна зробити все. А повага та шанобливе ставлення до братства та любов до Божого народу — це є той ключ, який відкриває багато замків, це та олива, яка змащує наш братерський механізм, щоб він менше скрипів.

— В об'єднання входять різні церкви: є громади, які твердо та жорстко дотримуються внутрішніх правил, сформованих десятиліттями, і є громади з новітніми формами служіння (мається на увазі саме форми служіння, а не доктрини). Яким же, на Вашу думку, повинне бути служіння в церкві сьогодні?

речі, віруюча людина, часом зупиняється, тим самим причиняє найперше шкоду собі, бо не зростає духовно.

Друга крайність — це забігати наперед, гнатися за чимось новим, неординарним, за якимось духовним «адреналіном». «Свіжість» Церкви полягає в тому, щоб триматися Слова Божого, та щоб в церкві не була загашена сила Святого Духа. Святий Дух завжди дає свіжість у Церкві, Він її рухає вперед, Він її будує, формує та готує, як наречену, для зустрічі з Христом. Можна почати правильно, але зупинитися, як зупинилися галати, і додавати свої «латки»: «Ви йшли добре, хто вас зупинив?» (Гал. 3:3). А може бути таке, що люди захоплюються «но-

«Я живу особливою мрією — побачити сильну Церкву»

те, як вмістити усе розмаїття думок, позицій, бачень, які є в нашому братстві. Для мене стало великим уроком порівнювати Захід зі Сходом, з Центром, різні форми служіння. Було непросто все це зрозуміти, але Господь давав мені урок за уроком, щоб я міг це збагнути. Для того треба мати широке серце. У вузьке серце вміщається лише те, що нам подобається, або чому ми симпатизуємо.

Зустрівшись з іншими формами служіння, іншими традиціями, порядком, я сприйняв, їх як школу Божу, намагався вмістити, прийняти, не відкинути, полюбити, що мені було непросто і нелегко. І, власне, те добре, що було закладено Богом у моє серце, коли я жив у Західній Україні, те Боже, євангельське, чисте не змінилося і до сьогодні. Лише розширився погляд на те розмаїття, яке є

— Церква не може стояти на місці, вона не може бути вчорашньою і не повинна забігати наперед. Церква має бути сьогоднішньою, має реагувати на виклики сьогодення, у цьому її, власне, і «сіль». Церква не повинна відставати від вимог часу, але, прийнявши добрі, святі

вими відкриттями», як сказано в у Книзі Об'явлення: «Ти попускаєш Єзавелі, яка називає себе пророчицею, вводити в заблуду рабів Моїх. Читаючи послання до семи ангелів (переконаний, що в цих посланнях показано основні етапи історії Церкви), я зауважив, на що найбіль-

ше наголошує Господь: Він звертав увагу на вчення, точніше на лжевчення, які будуть налітати, як ураган, які будуть вриватися в церкву, аби її збити з істинної дороги. Адже віруючі люди чітко знають, що блуд, п'янство, крадіжки, вбивство — гріх, цього бояться, а от лжевчен-

зібрати його в снопи». — «І вже буде хліб?» — «Ні, треба обмолотити, завести до млина, змолоти на муку». — «І вже?» — «Ні, ще потрібно замісити тісто, розпалити піч і спекти хліб». — «О, то дуже довго та важко, то не для мене», — з розчаруванням мовив вовк і пішов до лісу. Є

Микола Адамович Мельник дає настанову новообраному старшому єпископові Союзу церков ХВЄ України.

ня, яке може вкратися і зробити шкоди більше, аніж блуд, люди не бояться. І коли в церкві служителі цього не розуміють, не тримаються здорової, виваженої позиції, їх може закинути або вправо, або вліво. І ці нахили породжують у церкві поділення, підозру, невдоволення.

Великий наголос нам потрібно робити на навчанні. Це процес усього життя. Люди хочуть жити вчорашнім: ми вчора переживали благословення, переживали силу, вчора навідали брати. Люди хотіли б постійно мати такий «допінг», щоб хтось прийшов їх і «пробудив».

Є казка про вовка, якого дядько якось почастував хлібом. Хліб так сподобався сірому, що він запитав: «А де ти його береш?» — «А от, треба виорати поле і засіяти його...» — «І вже буде хліб?» — запитує нетерплячий сіроман. — «Ні, треба скосити,

люди, які хочуть, не вклавши праці, відразу отримати результат. От, отримали благословення, а що далі? Почули пророцтво, а що далі? Пережили Божу силу, а що далі? І може сформуватися неправильна позиція, коли, переживаючи певні благословення, ми вважаємо себе якимось особливими. Вже немає спільності, всі інші для нас чужі, «неправильні», «недуховні». Такі віруючі люди роблять помилки, самі того не усвідомлюючи, що ми покликані не відокремлюватися один від одного, від об'єднання, від брата. Святість — це відокремлюватися від гріха, від нечистоти та неправди, але не від братства.

— Ви брали активну участь у служінні Церкви як у часи переслідувань, так і в умовах свободи. Що принесли для Церкви свобода проповіді в нашій державі?

— Перш за все, ми маємо бути дуже вдячні Богові за свободу. Це омріяна, вистраждана свобода, оплачена високою ціною — кров'ю та слізьми. Це Богом даний унікальний час, Господь ніби говорить: «Я даю вам можливість, ресурси: якщо потрібний вам дім молитви — будуйте! Але не це головне, головне — несіть Мою звістку, спасайте людей, поширюйте Царство Боже там, де ви живете!» Тому хто з вдячністю приймає цей час і не спочиває на лаврах, а використовує всі можливості, той робить правильно. Важливо, щоб ця свобода нас не розслабила, не заколисала, але щоб ми пам'ятали: свобода — для слави Божої!

Звичайно, є і негативні моменти. Як я вже сказав, віруючі не були готові до тієї свободи. Вони звикли замкнутися у своїй хатині, щоб ніхто зі сторони не зайшов. Це помилка, адже Церква має бути відкритою для людей, але закритою для гріха. Проводити служіння заради себе — не основна мета Церкви. Другий негатив полягає в тому, що віруючі не готові посвятити свої ресурси для Бога.

Наші люди в багатьох випадках ще не навчені служити матеріально. Ми могли б більше послати місіонерів, могли б бути більше присутніми в медіапросторі, могли б більше видавати корисної літератури, більше робити євангелізацій. Коли духовний ресурс слабенький і ще матеріальний ресурс невеликий, тоді церкві складно впливати на суспільство. І таким чином ми не примножуємо Божої слави. Тому починають всихати духовні джерела — і люди живуть мимолетно.

З іншого боку, є загроза матеріалізму. Але матеріальний світ — це ще не гріх. Одяг, гроші — це ресурси, які потрібно розумно використовувати.

вати, бо написано: «Пускай свій хліб за водою...» Ми можемо бути людьми, ресурси яких працюють на Божу славу.

Ще один негатив свободи: самодостатність. Наприклад: церква побудувала гарний дім молитви, має хор, багато молоді, дітей, служитель забезпечений і йому так і кортить показати себе: «О, я самодостатній, незалежний, мені не потрібне братство, маємо дім молитви, евангелізаційну групу, автомобілі, оркестр — навіщо мені ще хтось?» Це — небезпека. Мудрий підхід такий: коли Бог дав тобі ресурси і ти маєш все — допоможи тому, хто слабший, поділися з тими, хто не має цього всього. Церква Христова складається з різних членів, не лише з ніг, рук і голови. Така позиція може породити такий

ружуватися, але добре, що я цього не зробив, і через чотири роки, у 1980, Бог дав мені прекрасну помічницю, з якою ми живемо вже тридцять другий рік. Я переконаний, що це Бог приготував її для мене, і вона може мене терпіти, допомагати. У нас чудові стосунки, які не змінилися і дотепер. Після одруження мені стало у два рази легше виконувати працю. Я вдячний Богові за свою дружину Євгенію, за її спокійний характер, за розуміння, надійність та вірність. Я виконував служіння, дітки народжувалися, я уділяв їм якийсь час, але основний тягар лягав на дружину та на її батьків. На моїх дітей

ному діти виросли в атмосфері взаємоповаги, і, власне, це, а також взаємостосунки, моє служіння вплинули на дітей, і Бог захистив наш тил. Я не заганняв дітей у зібрання, вони самі бігли, ми їм не дали негативного прикладу, який би відкинув їх від віри. І всі мої діти та їхні сім'ї служать Богові. Сім'я — це та здорова клітинка суспільства, де формується характер, відносини, де народжується в наших дітях батьківство, материнство, формується здоровий погляд на життя, на виклики сьогодення, де вони можуть духовно загартуватися, щоб, відпливши у відкрите море, досягнути цілі.

— Як ви оцінюєте 20 років незалежності України?

«Сім'я — це та здорова клітинка суспільства, де формується характер, відносини, де народжується в наших дітях батьківство, материнство, формується здоровий погляд на життя, на виклики сьогодення»

собі «княжий» уділ, якими колись страждала Київська Русь. І коли налетіли татари, ці князівства поодиночі були безсилами проти згуртованої орди. Вони дорого заплатили за прозріння у тому, що потрібно бути об'єднаними. Церква — окрема одиниця, але внутрішньо, духовно ми повинні бути зв'язаними один з одним, щоб служити один одному тим даром, який дав нам Господь. І, власне, при взаємодії відбувається тайна духовного зросту. Коли я відокремлюся, то жити зможу, але впливати на світ зможу тільки тоді, як перебуватиму в єдності, контактуватиму з іншими, допомагатиму іншим.

— Яке місце у Вашому служінні займає сім'я? Наскільки вона впливає на Ваше служіння і, навпаки, служіння — на сім'ю?

— Пастирське служіння я прийняв у 1976 році, мені йшов 25 рік, я думав, що не буду од-

вплинула сімейна атмосфера: у нас ніколи не було сварки, чи щоб ми претензії виставляли один одному. Не скажу, що все життя пройшло ідеально, інколи проявлявся людський характер. Але в основ-

— За незалежність України боролися століттями. І, на превеликий жаль, їй чомусь не вдавалося стати незалежною. Історія України є печальною і часто досить трагічною. Вірю, що Бог зробив для України величезний сюр-

приз, подарувавши їй незалежність. Причому таку, про яку навіть не мріяли найбільші ревнителі незалежності. Бог дав, але люди були не готові. І пережитки минулого даються взнаки. Євреям, які вийшли з рабства, так вривався в серце дух Єгипту (божки єгипетські, традиції єгипетські), що хоч вони і вийшли з Єгипту але Єгипет не вийшов з них. Те саме сталося, коли Бог подарував Україні незалежність. Національна самосвідомість мала би поставити все на свої місця, але без Бога це зробити було неможливо. Націо-

Кальвіна, Цвінглі, Лютера. Ці люди несли Слово Боже і заклали підвалини державності на основі Біблії. Ми їм іноді заздимо, але мало цікавимося, в чому секрет їхнього успіху. На жаль, Україна не докопалася до суті, в Україні не відбулося покаяння за те, що мільйони людей відкидали Бога і славили атеїстичний режим. З цим усім потрібно порвати, з тією системою, яка сімдесят років мордувала та вбила десятки мільйонів невинних людей. Цей дух не був ліквідований, не було покаяння.

Нещодавно ми були на

їхні діти і внуки розуміють це». Вони не соромляться сказати: «Ми — діти злочинців». Наша нація, на жаль, цього не усвідомлює — і саме в цьому я бачу корінь проблем. Ми — потомки тих, хто розстрілював, хто мордував, катувал, чинив голодомори, і ніхто не сказав: «Простіть, ми чинили злочин». Нащадки тих злочинців сьогодні ходять з червоними прапорами, знову ставлять пам'ятники кривавому диктатору Сталіну. Проявляється рецидив, і він негативно впливає на суспільство. Добре було б, якби і в Україні могли сказати: «Ми — діти злочинців». Але потомки злочинців, мовчать, і багато хто з них є при владі. І сподіватися, що вони принесуть благословення Україні — марно. Україна без Бога перспектив не має. Господь підводить народ наш до того, щоб він дивився не на Схід і не на Захід, а підняв свої очі догори. Україна зможе мати достаток та процвітання тоді, коли побудує правильні стосунки з Богом.

— Ви людина публічна, Вам доводиться мати справу з державою та керівниками держави. Наскільки Церква має право брати участь у політичному житті? Які політичні кроки доводиться робити Вам, як керівникові об'єднання?

— З приходом свободи перед нами відкрилися різні двері. Роль християнина — впливати на усі суспільні процеси. Але та атмосфера, у якій ми багато років жили, дала свій відбиток. Нам хочеться заховатися, нікуди не йти. Виникла тенденція замкнутися, відокремитися, нібито коли туди підемо — то осквернимся. Це неправильна позиція, це неготовність людей реагувати на виклики часу. Церква — це стовп і утвердження істини, місто, поставлене на горі, і світильник, який не ставляє під

нальна, суспільна самосвідомість, економічна сторона — все це повинно мати наріжний камінь, а це віра в Бога. І те, що все розвалюється, свідчить про відсутність наріжного каменя.

Чому Європа століттями була така сильна? Тому, що будувалася на християнських цінностях. Швейцарія дотепер пожинає добрі плоди протестантських реформаторів:

вшануванні пам'яті людей, які загинули в Бабиному Яру. Цього року відзначали 70 років з того дня, як там розстріляли близько 150 тисяч людей. Коли виступав представник з Німеччини, мені закарбувалися в пам'яті його слова: «Ми — діти злочинців». Я подумав: «Нація, яка зробила стільки зла для нашого і єврейського народів, усвідомлює свою вину, навіть

столом; сіль не приносить користі, коли в мішку. Нам потрібно трансформуватися, перемінити свої думки і знати, що Господь потрібний у всіх сферах життя. Я в цьому переконаний. Бо політики теж люди — і їм потрібний Бог. А коли християни не мають впливу на політиків, то таку політику і маємо. Авраам, укладаючи договори з різними царями, доводить нам, що він був впливовим політиком. Пророк Даниїл безпосередньо був пов'язаний з політичними справами, але й там він залишився Божим чоловіком, і це важливо запам'ятати. Просто в нас склалося неправильне уявлення щодо ролі християнина в політиці. Коли я ще жив на Львівщині, то кілька разів був депута-

заздрість, гніви, наклепи. Я закликаю всіх віруючих людей — маючи Бога в серці, йти до людей і нести їм Добру Новину, впливати на сус-

народ. Духовні речі, які ми отримали в наших церквах і в наших молитвах від Бога, це є приховані ресурси, про які світ не знає. Світ не знає

«Україна без Бога перспектив не має. Господь підводить народ наш до того, щоб він дивився не на Схід і не на Захід, а підняв свої очі догори»

том сільської ради, депутатом районної ради. Але я йшов туди з ціллю не щось придбати, а щоб мати вплив на суспільство. Моя тверда позиція — не боятися політиків, а впливати на них, бо в нас є Той, Хто Сильніший від будь-якої влади. На політиків треба дивитися як на людей, які потребують спасіння. Відкинути те, що він депутат — він людина, навіть в ризі Папи Римського — людина. І важливо, не дивлячись на статус, побачити людину, яку любить Бог і за яку вмер Христос, донести їй слово, донести їй любов Христову, використовуючи всі можливості. Тому нам потрібно вчитися і тверезо дивитися на ці речі. Не відмежовуватися від політики, не втікати від неї, боячись осквернитися. Ми осквернимся, коли будемо робити зло в церкві, коли в стані Божого народу будемо сіяти підступи, скупість,

пільство. А в здоровому суспільстві народиться здорова політична сила, здорова еліта, якої сьогодні, на жаль, в Україні немає. А звідки вона візьметься, хто її сформує? Здорову еліту можуть сформувати тільки духовно тверезі та здорові християни.

— Яким способом? Як це зробити практично?

— Практично — цього навчає Боже Слово. Весь світ лежить у злі. Люди без Бога дезорієнтовані, у них немає фундаменту, вони ходять на впомацки. Тому їх не треба судити, їх потрібно жаліти. Християни, як представники Божі на землі, народжені згори, ті, хто має нове серце, нові думки, нову природу, новий погляд і повинні бути новим творінням та знати куди вести, як вчити і який давати приклад. Тому Церква має показати своєю поведінкою, що ми — це інший

що ми переживаємо в потаємній кімнаті, спілкуючись з Богом. Світ не знає, що коли ми читаємо Біблію і Господь говорить, то течуть сльози, серце відкривається і приходить натхнення. Знає тільки той, хто це отримує. Але інше питання — для чого Бог мені це відкрив? Чому Бог мене навідав і просвітив? Щоб я міг іншим розповісти! Ісус сказав: «Ідіть». Учні біля Нього тулилися, той на праву сторону, той на ліву, їм потрібно своє царство. У них свої вузькі меркантильні цілі. «Ідіть по цілому світу», — сказав Ісус. Даючи нам силу, Господь має ціль — через нас впливати на суспільство. Духовні дари, повноваження і силу нам Бог делегував не заради нас, щоб задовольнити наші амбіції, чи то єпископа, проповідника, пастора, благовісника, редактора, а для впливу на суспільство. Ні! Чим більше буде

богобійних, впливових людей у наших селах, в містах, тим швидше оздоровиться Україна.

— Підводячи підсумки Вашого служіння старшого єпископа за 13 років, якими здобутками Ви пишаєтеся, а що не вдалося зробити?

— З Божою допомогою вдалося стабілізувати ситуацію в братстві. Крапля за краплею, рік за роком доводилося розвіювати всі підозри, розмови поза спинами. Для мене завдання номер один — зберегти і примножити єдність Божого народу. Ще 13 років тому, коли я молився: «Господи, яка найважливіша ціль у служінні, яке Ти мені доручаєш?», була відповідь: «Єдність у Моему народі». Я вважаю, що сьогодні ця єдність у кращому стані, ніж була раніше.

Нам вдалося підняти авторитет Церкви християн віри євангельської на міжконфесійному і на державному рівні. Представляючи Церкву я ніде не осоромив братство, не кинув на нього тіні ні словом, ні поведінкою. До нас з повагою ставляться римо-католики, греко-католики, православні. Добрі стосунки маємо з баптистами, з адвентистами та іншими євангельськими об'єднаннями. Ми любимо тих людей, хоча в них інші погляди. Ми їх поважаємо, ми не відокремлюємося через те, що ми, мовляв, хрещені Святим Духом, чи вони мають «не того духа». Дехто мені докоряв, що я з Папою Римським вітався. Але Євангелія вчить нас, щоб ми «жодної людини не вважали нечистою». І друге: «Кому честь, тому честь...». І ще: «Всіх поважайте...» та: «Моліться за всіх». Саме такий підхід до людей сформував Боже Слово, Божий Дух.

Одним із наших здобутків є те, що Церкву ХВС стали поважати за велику соціальну роботу. Коли на Закар-

патті сталася повінь, Церква ХВС внесла свій чималий матеріальний та фінансовий вклад.

Спеціалістам Інституту релігієзнавства в Україні імпо-нує наша позиція щодо держави і національних питань. Наші добрі справи виявляють, що ми дійсно любимо Україну і хочемо, щоб в Ук-

кращого. Я розумію, що цей процес неможливо прискорити, для цього потрібно терпіння, праця, молитви. У нас є ціль, щоб п'ятидесятницькі церкви в Україні були єдині в поглядах та у стосунках.

— Які проблеми Церкви потрібно вирішити Вам, як старшому служителю, найб-

раїні напувала рідна мова, щоб віруючі були патріотами нашої країни.

Ми беремо участь у законодавчих проектах, у роботі Всеукраїнської ради церков. З Божою допомогою мої заступники і всі наші відділи показали себе справжніми християнами. Здобутком є те, що до нас горнуть церкви на Волині, Львівщині, Рівненщині, Києві. Відкриваються нові церкви в Іспанії, Німеччині, Бельгії.

Побачивши наше братське ставлення один до одного, хочуть бути з нами. І не лише в Україні: є заяви з Росії, з Європи. Це наша спільна праця — моїх заступників, старших пресвітерів областей. Є ще багато праці у цьому напрямку. Нам не вдалося до кінця зблизитися з іншими євангельськими об'єднаннями, які діють в Україні. Ми маємо добрі стосунки з цими об'єднаннями, але хотілося б

лижчим часом?

— 2011 рік був проголошений роком Біблії, щоб прищепити людям любов та пошану до Божого Слова. У цьому нам Господь допоміг: приблизно 1200 заходів було проведено по всій Україні з нагоди святкування річниці Пересопницького Євангелія. Цей рік ми хочемо оголосити роком навчання щодо матеріального служіння. У цьому є велика потреба. Ми хочемо, щоб віруючі люди, правильно ставилися до матеріальних речей, щоб матеріальні ресурси працювали на поширення Божої звістки в нашому краї і за кордоном. Це ресурс, за який ми будемо відповідати і людей потрібно навчити «те, що Боже, потрібно віддати Богові». Церква має сіяти, а щоб сіяти, потрібно мати ресурси. Оренда приміщень, транспорт, навчання, духовна література, реклама, афіші — є

багато речей, які потребують коштів. «Для світу євангелізація завжди безкоштовна, а для Церкви вона завжди платна», — казав Біллі Грем. Ми хочемо навчити людей правильно ставитися до матеріального служіння.

Другий напрямок — праця щодо духовного стану служителів. Стан церкви багато залежить від служителя, від того, в якому він духовному стані, наскільки він навчений, «підкований» духовно і біблійно. Будучи пастором та служителем, він має бути освіченим, культурним, сповненням Святого Духа та віри — і таким чином утворювати в церквах здорову атмосферу. Хто зупинився в навчанні, той ризикує скотитися назад, бо не мож-

— Найперше — користуймося часом благодаті, який маємо сьогодні. Для віруючих: зростаєте в Ісусі, приносьте Йому хороші плоди і працюйте для Нього. Це благодатний час. Для невіруючих людей він також благодатний — ідіть до Ісуса, прийміть Його, живіть для Нього, бо з Ним чудово жити. Людина має перш за все подбати про свою душу та про своє спасіння, тільки тоді вона може допомогти й іншим. І, прийнявши Ісуса, зробимо зі свого боку все, щоб впливати на людей навколо нас. Не можна змінити Україну, не змінивши себе. Я дякую Богу, що Він мене змінив, що Він змінює сотні тисяч людей, але цього мало, бо для переломного моменту

мають чітку євангельську позицію — робити всім людям добро. Віруюча людина має відчувати себе боржником, як казав апостол Павло: «Я боржник всім», щоб свідчити про велике багатство благодаті Божої.

Я живу особливою думкою, особливою мрією — побачити сильну Церкву, Церкву в Божій благодаті, Церкву, яка наступає на силу ворожу, яка буде крокувати «як полки з прапорами». Хочу побачити Церкву, яка готується до зустрічі з Христом, і важливо, щоб це усвідомили всі віруючі люди. З Богом ми все перенесемо. Нам не личить боятися труднощів чи невдач, чи противних вітрів, а йти за Господом, бо Він сказав, що побудує Цер-

«Прийнявши Ісуса, зробимо зі свого боку все, щоб впливати на людей навколо нас. Не можна змінити Україну, не змінивши себе. Україну врятувати можуть тільки Божі люди, які просвітлені Христом і мають чітку євангельську позицію»

на жити минулими ресурсами, минулими переживаннями. Ми повинні дякувати Богові за те, що ми пережили, але в Бога ніколи немає черствого хліба, в Нього завжди є свіжа манна, свіжа вода. І про це завжди потрібно пам'ятати служителю. Спілкування з Богом дасть свіжість пастору, він буде твердо стояти на євангельських позиціях — і ніякі валами, ніколаїти чи єзавелі не зіб'ють його з прямої дороги.

Служитель повинен мати тверезий погляд, правильну позицію, бо він відповідає за церкву, він покликаний її пасти, шанувати і подавати добрий приклад (1 Петр. 5:3-4).

— Що б Ви порадили людям, віруючим та невіруючим, виходячи із сучасних політичних, економічних, соціальних та моральних умов, які склалися в Україні?

потрібно, щоб серед населення країни було хоча б чверть щирих християн, народжених згори, які б могли впливати на суспільство і вберегти його від морального, культурного, економічного занепаду. Україну врятувати можуть тільки Божі люди, які просвітлені Христом і

кву, яку не здолають ворота пекельні, — і я в це вірю.

*Розмовляв
Юрій ВАВРИНЮК*

Повний текст інтерв'ю читайте на сайті журналу www.blog.org.ua

У Києві відбулося відкриття нового дому молитви

У столиці України з'явився ще один дім молитви християн віри євангельської. Молода київська церква «Скинія» (пастор Рустам Фатулаєв) 4 вересня провела перше зібрання у власному приміщенні.

«Я дуже вдячний Господу за Його благодать, — сказав під час відкриття пастор церкви Рустам Фатулаєв. — У 2010 році народилася церква «Скинія», а в 2011-му ми вже маємо власне приміщення... У нас не було особливих спонсорів. Допомогали тільки друзі, все це прийшло від Господа через віруючих людей. Тому особлива подяка Богу за тих, хто жертвував. Хочу згадати одну молоду сім'ю: вони тільки одружились і хотіли придбати квартиру, але прийшли і сказали: «Ми жертвуємо ці кошти, щоб у церкви було своє приміщення». Інші люди також жертвували. Я планував якось відзначити тих людей, хто дав найбільше коштів. Але Дух Святий проговорив у моє серце і запитав: «А звідки ти знаєш, хто пожертвував більше?» Бог нагадав мені місце з Біблії про бідну вдову, яка поклала у

храмову скарбницю всього дві лепти. Тому я щиро вдячний кожному, хто доклав своїх зусиль при реконструкції молитовного будинку, чие серце горіло бажанням допомогти. Я впевнений, що все це стало можливим тільки завдяки Божій благодаті».

11 вересня святкове богослужіння «Скинії» відвідав старший єпископ ЦХВСУ Михайло Паночко. Він сердечно привітати церкву у новому молитовному домі. «Я знаю, що ще донедавна це приміщення мало інші функції і призначення (Раніше тут функціонував нічний клуб — ред.) Але тепер це прекрасний дім молитви, — сказав Михайло Степанович. — І я дякую Богові за таке перетворення. Сьогодні в нашому братстві функціонує близько 1100 молитовних будинків, у стадії будівництва ще 140. Але є й громади, які орендують приміщення для проведення богослужінь і тільки планують мати власний молитовний будинок. Це добрий знак. У нас є перспектива: приходять нові люди, відкриваються нові зібрання. Церква в Україні росте».

Випуск студентів КБІ

5 жовтня у Київському біблійному інституті відбувся випуск студентів очно-заочного відділення за програмами пасторського служіння та християнської освіти. Протягом чотирьох років студенти, здобуваючи богословську освіту, мали можливість застосовувати отримані знання в практичному служінні в місцевих церквах.

4 жовтня студенти складали усний комплексний екзамен, на якому показали відповідний рівень знань біблійних, богословських та практичних дисциплін.

На урочистій церемонії випуску бакалаврів з привітальним словом до випускників звернувся ректор КБІ Сергій Манелюк, регіональний заступник старшого єпископа ЦХВСУ, єпископ об'єднання церков ХВС Херсонської області Олександр Бабійчук, відповідальний за місіонерську діяльність Асамблеї Божих США у Північно-Західній Євразії Норм Едвардс, Президент Євангельської теологічної семінарії Арнольд Ластінгер.

З подячним словом від випускників очно-заочного відділення виступив староста групи Олександр Савчук. Зі словом настанови до випускників звернувся старший єпископ ЦХВСУ Михайло Паночко, підкресливши важливість слідування за Ісусом у практичному житті та служінні на прикладі 12 учнів Христа. «Ісус сказав, що зробить їх ловцями людей, але за умови повного посвячення в ході слідування за Ним».

Після вручення дипломів Михайло Паночко та Арнольд Ластінгер звершили молитву благословення на подальшу працю випускників на Божій ниві.

В Одесі пройшла 18 конференція дитячих служителів

З 14 до 17 вересня в Одесі відбувалася 18 конференція дитячих служителів церков християн віри євангельської СНД. Тема конференції: «Що ми чули й пізнали ... не сховаємо від дітей наших...»

Мета конференції: зібрати лідерів дитячого служіння церков ХВС з країн СНД — випускників, викладачів і організаторів навчання першої групи

старшого єпископа ЦХВСУ М.С. Паночка. Також присутніх вітали старший пастор церков ХВС Смоленської області, відповідальний за дитяче служіння в РЦХВС Андрій Лісовський, президент місії «Mission Possible» Гнат Іванов, відповідальна за дитяче служіння в РЦХВС Валентина Федорова. Було передано привітання від начальствующого

Темою другого дня конференції були слова: «Що ми чули й пізнали». Учасники з'їзду мали можливість зануритися у 20-літню історію дитячого служіння в країнах СНД, яку виклала В. І. Федорова. Гнат Іванов поділився спогадами про те, як він доставляв Біблію та іншу літературу в Росію, зустрічався з місіонерами, їздив по різних країнах з Євангелією. Відповідальна за дитяче служіння Церкви ХВС України Л.Ф. Оніщук розповіла про один з методів інтерактивного навчання «Едемський сад», який дозволив присутнім ставити питання і висловлювати пропозиції в процесі зустрічі.

Третій день був присвячений аналізу минулого і сучасного, його гасло: «Сила та чудеса Божі». Петро Капіца у проповіді зазначив, що коли наше і Боже бажання збігається, у нас з'являється ентузіазм, який є проявом Божої

інструкторів недільних шкіл; зробити історичний огляд двадцяти років розвитку дитячого служіння у церквах християн віри євангельської СНД; визначитися із подальшою стратегією розвитку дитячого служіння.

Були присутні більше як 120 дитячих служителів із різних країн, а також викладачі з Фінляндії, які підготували першу групу інструкторів НШ в Україні, Мір'ям Ю. і Райлі В., перекладачка Ельвіра Х. і президент місії «Mission Possible» Гнат Іванов, який брав участь у виданні перших посібників для вчителів недільних шкіл.

Заступник старшого пресвітера Одеського об'єднання ЦХВС пастор Віктор Марченко зачитав привітання від

єпископа РЦХВС Є. А. Грабовенка, а також від В. К. Шарикова та місії «Світло для народів» зі Швеції, які багато зробили для розвитку дитячого служіння в країнах СНД.

Єпископ об'єднання церков ХВС Московської області РЦХВС Н. П. Решиковець поділився з присутніми досвідом і дав корисні настанови.

Ю. Мір'ям у своїй лекції розповіла про те, що 80% дітей ще не чули про Ісуса Христа.

В останній день конференції під гаслом: «Звіщай роду наступному про славу Господню!» учасники обговорили перспективи розвитку дитячого служіння в країнах СНД.

У Львові пройшов вечір, присвячений 20-річчю телепередачі «Вічне джерело»

4 грудня 2011 року о 16:00 вийшла в ефір 1141 телепередача «Вічне джерело» автора і ведучого Василя Боєчка. Її запис був публічним і відбувся напередодні у святковій атмосфері львівського Палацу учнівської молоді. 357 годин, проведених в ефірі Львівського обласного телебачення! З нагоди 20-річчя від дня трансляції першої передачі (3 грудня 1991р.) Василь Михайлович запросив друзів, співпрацівників та усіх, кому не байдуже поширення Божого Слова, щоб дати, за його словами, «творчий і духовний звіт» своєї праці. Серед гостей ювілею були служителі з різних християнських конфесій, політичні, громадські та культурні діячі України.

У вступному слові Василя Боєчка, у якому він коротко розповів історію заснування передачі «Вічне джерело» у напруженій суспільній атмосфері початку 90-х років, звучав біль і переживання за сьогодення українського народу: «Я не чекаю ні одного дифірамба, ні одного похвального слова. Я залишаюся глибоко зажуреним за мій і ваш рідний український край, щоби не сталося з ним згідно слів Соломона: «Коли відступить край від Господа — багато він має вождів». Єпископ порівняв долю України із біблійною оповіддю про воскресіння Лазаря: «Уже 20 років ми не можемо розв'язати «погребальні полотна», щоби ця країна стала на чолі народів, а не була в ар'єргарді». Завершуючи своє звернення, він закликав до єдності та консолідації навколо Христової ідеї: «Даймо Україні людей, які не наділені по-

літичними регаліями, не є залежні від якихось грошових потоків. Людей високої ідеї, чистого полум'яного серця! Їх чекає наш край. Він чекає великих духовних відвідин, які конче потрібні — вище усіх реформ! Я вірю: наш мудрий народ чує цей голос любові Спасителя і дякую Богу за кращу долю, яка прийде у наш край».

У своєму вітальному слові архієпископ УПЦ Августин звернув увагу на те, що праця Василя Боєчка спрямована не на розділення, а на об'єднання християн різних спрямувань. «Ми будемо молитися, щоб ви проповідували якомога довше!» — сказав він.

Архієпископ РКЦ Степан Лучицький привітав автора із 40-річчям пасторського служіння і подякував йому та усім співпрацівникам «за докладання зусиль до проголошення на землі слави Вічного Триєдиного Бога».

Від імені Українського Католицького Університету, у якому викладає Василь Михайлович, висловив привітання його віце-ректор Мирослав Маринович. «Можуть довкола стріляти гармати, падати дощі, та й за ці двадцять років було багато бур, — та ви продовжували сіяти! Це викликає тільки одне почуття — почуття вдячності. Хочу подякувати Вам і як політв'язню за вашу вірність і любов до України — тиху, спокійну, некрикливу, не на майданах засвідчену. А засвідчену у важкій праці ширення Христового Слова та людинолюбства. І ви маєте прекрасний плід!..»

«20 років передачі. 20 років незалежності України. Ці два явища — взаємопов'язані, бо здобути політичну самостійність народ може тільки тоді, коли усвідомить необхідність здобуття власної духовної свободи. Ваші передачі — сповнені високого гармонійного смислу, вони будять наші душі, спонукають до поважної духовної роботи», — зауважив начальник головного правління внутрішньої політики Львівської обласної державної адміністрації Ігор Держко.

Генеральний директор Львівської телерадіокомпанії, Голова обласної організації Співки журналістів України Ярослав Климович, який є одним із тих, хто стояв біля витоків передачі «Вічне джерело», зазначив, що сьогодні кожен телеканал намагається підняти свій рейтинг за рахунок шоу, які часто відволікають людину від моральних цінностей, та Львівська Телерадіокомпанія намагалася дати можливість представникам різних конфесій донести до глядачів саме Боже Слово. «Тому ми і надалі плануємо продовжувати співпрацю з колективом, який творить передачу «Вічне джерело». Воно тому і називається вічним — що не може зупинитися!»

Відбулася установча конференція Об'єднання християн-науковців Церкви ХВСУ

6 жовтня у приміщенні Львівської богословської семінарії відбулася зустріч християн-науковців. Ініціатором зустрічі став відділ освіти ЦХВСУ за сприяння першого заступника старшого єпископа ЦХВСУ Миколи Синюка. Учасники конференції прийняли рішення організувати Об'єднання християн-науковців ЦХВСУ. Головою оргкомітету, до якого ввійшли заступник старшого єпископа ЦХВСУ Микола Синюк, керівник відділу освіти ЦХВСУ Віктор Вознюк та кандидат економічних наук, старший науковий співробітник Інституту регіональних досліджень Мар'яна Мельник, одногослосно обрано керівника дослідницького центру ЄААА, кандидата історичних наук, декана магістерської програми Львівської богословської семінарії Романа Соловія.

На початку зустрічі старший пресвітер обласного об'єднання церков ХВС Рівненщини єпископ Віктор Боришкевич звернувся до присутніх із вступним словом. «Те, що ми тут зібралися, — чудо Боже, — сказав Віктор Дем'янович. — Особисто я в дитинстві любив математику, вчився в сільськогосподарському технікумі на бухгалтера, але під кінець навчання за віру в Бога мене вигнали. Нині інший час, наші діти можуть здобувати вищу освіту, і це приємно».

Микола Синюк, який модерував зустріч, передав вітання від старшого єпископа ЦХВСУ Михайла Паночка і наголосив, що «науковці зібралися тут, щоб побачити, що вони не самотні, а також щоб консолідувати свої ресурси». Прочитавши уривок із Дій святих апостолів, Мико-

ла Петрович пояснив, як Бог кличе до себе науковця. «Саме через читання Слова Божого — Біблії розумна людина може отримати відповіді на свої питання», — резюмував єпископ.

Керівник дослідницького центру ЄААА, кандидат історичних наук, декан магістерської програми Львівської богословської семінарії Роман Соловій прочитав доповідь на тему «Роль наукової і творчої інтелігенції в церкві ХВС». Говорячи про специфіку наукової і творчої інтелігенції, Роман Павлович сказав: «Ці люди розумової і творчої праці, які мають для цього відповідну освіту, незалежність та свободу думки. Однак, на відміну від науковців-богословів, вони майже не інтегровані в життя церкви. Ці люди володіють великим потенціалом, який майже не використовується. І, на жаль, в наших церквах ще існує підозріливе ставлення до освічених людей, виникають сумніви у глибині їхньої віри».

Спікер подав своє бачення

того, як можна з користю використовувати потенціал науковців: «Всередині церкви: аналітика і консультативна допомога керівництву церкви (суспільні тенденції, політичні процеси, правові рішення; виховання християнської молоді, прищеплення їм цінностей освіти і культури. За межами церкви: євангелізаційна функція (поширення християнських цінностей серед своїх співробітників, вплив на студентів (біблійні гуртки, неформальний вплив), особлива роль християн-діячів культури — вони можуть впливати на широку аудиторію; просвітницька функція (поширення інформації про життя і служіння церков ХВС в наукових колах, у владних структурах і в ЗМІ, спростування стереотипів про те, що євангельські християни — це обскуранти, неосвічені люди, релігійні фанатики).

На зустрічі було прийняте рішення про утворення групи із науковців для здобуття богословської освіти при одному з навчальних закладів ЦХВСУ.

Богдан Галюк

У Києві вперше відбувся Молитовний сніданок

21.09.2011. В Україні вперше відбувся молитовний сніданок за участю європейських та українських політиків, духовенства, громадських організацій та представників дипломатичного корпусу. Серед європейських гостей були президент Європейського християнського політичного руху (ЄХІР) Пітер Возу, координатор молитовної групи Німеччини Тіло Штайнберг, представник ЄХІР у Східній та Південній Європі Лео ван Дюзбург. Загалом до України приїхали представники 12 країн світу.

Молитовні сніданки в європейських країнах проводяться вже понад 50 років.

П. Возу, зокрема, висловив задоволення тим, що «Україна долучилась до давньої практики європейських країн у проведенні молитовних сніданків». «Завдання нашого руху, — сказав він, — наблизити кожного до християнських коренів, об'єднати християн».

Народний депутат, член колегії партії Християнсько-демократичний союз Оксана Білозір відзначила символічність того, що «перший в Україні сніданок, відбувається саме на дніпровських схилах, на святій апостольській землі». «Ми рідко можемо по-

бачити політика, який молиться або читає Святе Писання», — сказала вона.

Під час сніданку політики, громадські діячі, експерти та предстоятелі церков обмінялися думками щодо політичних та соціальних проблем. Як повідомив народний депутат Володимир Марущенко, «ми розпочали дискусію щодо актуальних проблем сім'ї, і сподіваюсь її продовжити як під час сьогоднішніх парламентських слухань «Інститут сім'ї в Україні».

Старший єпископ Церкви ХВС України Михайло Паночко, коментуючи цю подію сказав: «На мою думку, це перша ластівка, яка свідчить, що наступає весна. На початку зустрічі Оксана Білозір прочи-

тала історію з 22 розділу Євангелії від Івана про те, як Ісус приготував учням сніданок. У своєму виступі я розвинув цю думку, нагадавши, що учні Христа тоді були розбиті, розчаровані й повернулися до старого ремесла. Вони були професіоналами-рибаками, але тієї ночі в них нічого не вийшло — нічого не зловили. Так нині і в Україні: все є — і можливості, і професіонали, а успіх немає. Успіх прийшов, коли учні послушали Христа. Так і Україна буде мати успіх, політики матимуть успіх, коли будуть із Богом. Імена тих політиків, які ходили під Богом, вкриті славою, імена політиків, які ходили без Бога, вкриті безслав'ям. За нами вибір. І на закінчення виступу я сказав: «Хай живе Україна, але слава нехай буде Богам!»

Анонс

Читайте в наступному номері:

**Коли ж настане
кінець світу?**

*Якщо Вас зацікавила ця тема,
пишіть нам, запитуйте, пропонуйте*

Голос Надії

ТИ,
ГОСПОДИ,
НАДІЯ МОЯ...

WWW.VOICE.LUTSK.UA

№239
Випадить з лютого
1991 року

20
років
місіонерській
газеті

Адреса редакції:
вул. Вороніхіна, 14а
м. Луцьк, Україна, 43020
Телефон: 0332-78-80-82
0332-25-44-06
Факс: 0332-78-97-98
www.voice.lutsk.ua
E-mail: voice@voice.lutsk.ua

- ✓ Інформація з місіонерських полів
- ✓ Репортажі, коментарі, публіцистика
- ✓ Новини християнського світу
- ✓ Актуальні проповіді та роздуми над Словом Божим
- ✓ Інтерв'ю, свідчення та поезія

Якщо ви бажаєте отримувати наше видання, напишіть або зателефонуйте нам.

Пожертвування можна надсилати на розрахунковий рахунок Християнської місії "Голос надії" № 26003055430080 в Приватбанку м. Луцька, МФО №303440, код 13359754, або поштовим переказом на адресу місії з поміткою "На газету". Надіславши пожертвування, зателефонуйте або повідомте нам листом свою точну адресу та прізвище.

**ВО ВСЕХ ПОЧТОВЫХ
ОТДЕЛЕНИЯХ УКРАИНЫ
ПРОДОЛЖАЕТСЯ
ПОДПИСКА
НА ЛЮБИМЫЙ ЖУРНАЛ
ХРИСТИАНСКИХ СЕМЕЙ**

ПОДПИСНОЙ ИНДЕКС
в информационном листе №2

49933

**ЛЮБОЙ НОМЕР ЖУРНАЛА
ВЫ МОЖЕТЕ ЗАКАЗАТЬ**

по тел. 050 - 203 - 42 - 44 МТС
098 - 022 - 06 - 06 киевстар
066 - 540 - 34 - 84 МТС

ЖУРНАЛ ДЛЯ ВСЕЙ СЕМЬИ

angel

ПУСТЬ БОЖИЙ "angel" ВОЙДЕТ В ВАШ ДОМ!